beynelmilel bir para ihdasını ileri sürüyor

— 2 nci sayıfada —

VAKIT

beyanatta bulundu

— 2 nci sayıfada —

17 inci Yıl * Sayı: 6014 Yazı İşleri Telefonu: 24379 Perşembe 4 1inci Tşrin (10 uncu ay) 1934 İdare Telefonu: 24370 Sayısı 5 Kuruş

Isveç Veliahtı Hz., Reisicümhur Hz. nin Konuğu

Bir çıkmaz içinde

Yunanistanda muhalefet fırkasile hükûmet arasındaki anlaşamamazlık hakikaten bir çıkmaz içindedir. Bu vaziyetin ne gibi akibetle neticelenebileceğini tahmin etmek te mümkün değildir.

Zira Yunanistanda cumhur reisliği intihabı zamanı gelmiştir. Fakat devlet reisliği makamına seçilecek şahsiyet üzerinde hükûmetle muhalefet fırkaları arasında bir türlü anlaşma yapılamıyor. Esasen muhalefet fırkasının cumhur reisliğine getirmek istediği zat, doğrudan doğruya eski başvekil Venizelostur. Fakat Venizelosun namzetliğine tabiî olarak hükûmet fırkaları tamamen muhaliftir. Vakıa şimdiki ayan meclisinin ekseriyeti hâlâ Venizelos taraftarlarından mürekkeptir. Diğer taraftan mebusan meclisinde de Venizelosçular ekalliyette olmakla beraber ihmal edilemiyecek bir haldedir. Binaenaleyh şayet bir gün ayan ile mebusan, cumhur reisi seçmek için toplanacak olurlarsa Venizelosun intihabı kazanması imkânsız bir şey değildir. Fakat bu vaziyet karşısında hükûmet fırkalarının da kendilerine göre kullanacakları müessir bir silâh var. Bu da Venizelos cumhur reisliğine namzetliğini koyduğu surette intihabata iştirak etmemektir. Obstrüksiyon yoliyle intihabat için ekseriyet nisabının teşekkülüne mani olmak, bu suretle intihabat muamelesini akim bırakmaktır. Hükûmet fırkalarının gerek mebusan meclisinde ekseriyeti teşkil eden arkadaşlarile ayan meclisinde ekalliyette bulunan arkadaşları bu neticeyi temin edecek derecede kuvvetlidir ve bir kere cumhur reisliği intihabatı yapılamazsa Yunanistanda vaziyte hakim olacak yegâne meşru kuvvetin mebusan ekseriyetine istinat eden hükûmetten ibaret kalacağı da şüphesizdir. Venizelos taraftarlarının, cumhur reisliğini kendilerinden intihap ettirmek isterken böyle

Mehmet ASIM

(Devamı 4 üncü sayıfanın 1 inci sütununda

Gazi Hz., Güstav Adolf Hz.ni istasyonda karşıladılar

Güstav Adolf Hz.

Ankara, 3 (A.A.) — Reisicumhur Hazretlerinin büyük misafirleri İsveç Veliahti Prens Güstav Adolf Hazretleriyle zevcesi Prenses Lüiz ve kerimesi Prenses İngrit Hazeratı hususî trenle bugün saat 10.45 te Ankaraya gelmişlerdir.

Prens ve Prensesler Hazeratı istasyonda, refakatlerinde B. M. Meclisi Reisi Kâzım, Başvekil İsmet Paşalar Hazeratı, Hariciye Vekili Tevfik Rüştü, Riyaseticumhur umumî kâtip vekili Hasan Rıza, baş yaverleri Celâl, muhafız alayı kumandanı İsmail Hakkı B. ler bulunduğu halde Reisicumhur Hazretleri tarafından karşılanmıştır.

Karşılama merasiminde, vali ve belediye reisi Nevzat, Hariciye Vekâleti umumî kâtibi Numan Rifat, protokol şefi Şevket Fuat Beylerle Ankara mevki ve merkez kumandanları ve emniyet müdürü Salih Bey de hazır bulunmuşlardır.

Takdim merasimini müteakip Reisicumhur Hazretleriyle Prens ve Prensesler Hazeratı, ihtiram merasimi ifa eden askerî kıtanın önünden geçmisler ve muzika İs-

(Devamı 12nci sayıfanın 1 inci sütununda)

Bugünkü sayımız:

20

S-A-Y-I-F-A

Memleket, askerlik, Sinema, Kadın, Eğlenceli yazılar, çocuk sayıfaları

Ankara mektubu

Sekizinci de

Şarkın bütün hükümdarlarile konuşan Mısırlı gazeteci

On dördüncü de

Para kazanmak için çocuklarının gözlerini oyan çingeneler !

On dördüncü de

Radyo Programı

On sekizinci de

Yahudiler

Filistine fazla Yahudi yerleştirmek için nelere baş vuruyorlar?

Filistin Yahudileri, Filistine muayyen olan miktardan fazla Yahudi yerleştirmek için akla, hayale gelmiyen yollara baş vurmaktadırlar.

Son zamanlarda Yahudiler daha kurnaz bir yol tutmuşlardır. Bu yol şudur: -

Filistin tabiiyetinde bulunan Yahudi erkekleri, ticaret maksadı

Devamı 12 nci sayıfanın 3 üncü sütununda

ROMEN

Kabinesi değişti

M. Titülesko

Bükreş, 3 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor: Tataresko kabinesi şu suretle teşekkül etmiştir:

Başvkil ve teslihat nazırı ve harciye nazırı: M. Tataresko, dahiliye: M. İncules, adliye: M. Viktor Antonekso, maliye: M. Viktor Slavesko, millî müdafaa: Ceneral Pol Angelesko, ziraat: M. Sasu, münakalât: M. Frana Soviçi, mezahip: M. Lapedatu, maarif: Doktor Ancelesko, mesai: M.Niştor, nazırlar heyetine memur: M. Yamandi ve M. Valer.

(Devamı 2 inci sayıfanın 3 üncü sütununda

Belediye intihabatı gittikçe hararetleniyor

Kadın, erkek bütün vatandaşlar reylerini veriyorlar, sandık başlarında tezahürat yapılıyor

Dün reyleri veren vatandaşlardan bazıları

Belediye intihabatının bugün dördüncü günüdür. İntihabat günden güne hararetlenmekte, kadınlar birliği azaları ile diğer halk hatipleri tarafından sandık başlarında verilen konferanslar büyük bir alâka ile dinlenmektedir. Sandıklar sekizde açılmakta, akşam dokuzda kapanmaktadır.

Fevç, fevç gelerk reyle -

(Devamı 12nci sayıfanın 1inci sütununda)

Güreş Şampiyonası bu akşam başlıyor

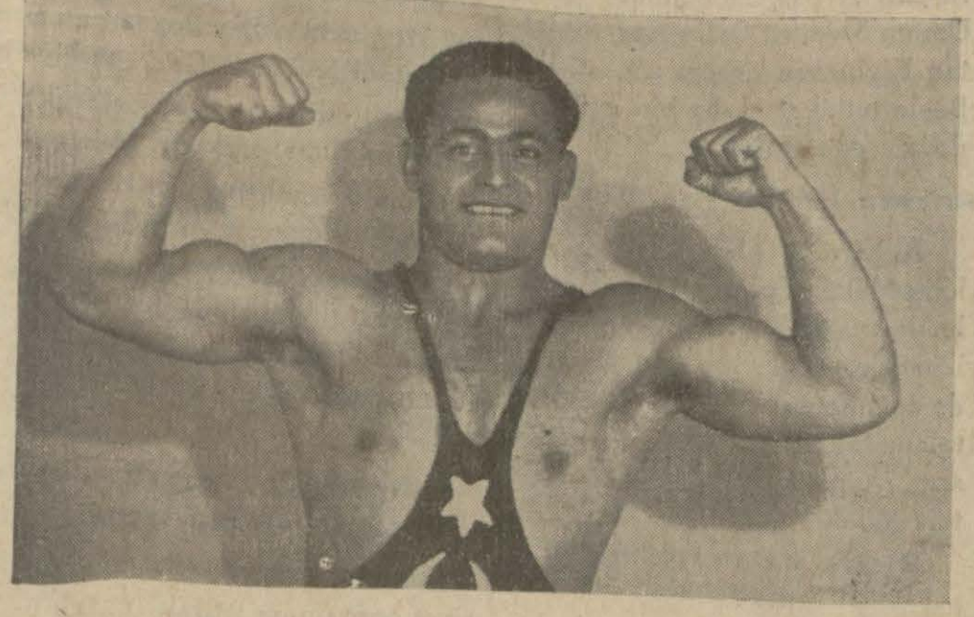

Üçüncü Balkan şampiyonası müsabakalarına bu akşam Fransız tiyatrosu binasında başlanıyor. Bu müsabakalar hakkında yukarıda resmini gördüğünüz kıymetli güreşçilerimizden Mustafanın sözlerini bugün 3 üncü sayıfada okuyu-

Günün meselesi: Orman işleri

Ziraat Vekâletinin tedbirleri münakaşa ediliyor

Bir orman mütehassısı, ormanların devlet tarafından işlettirilmesinin millî iktısat üzerindeki lüzum ve faydalarını sayıyor

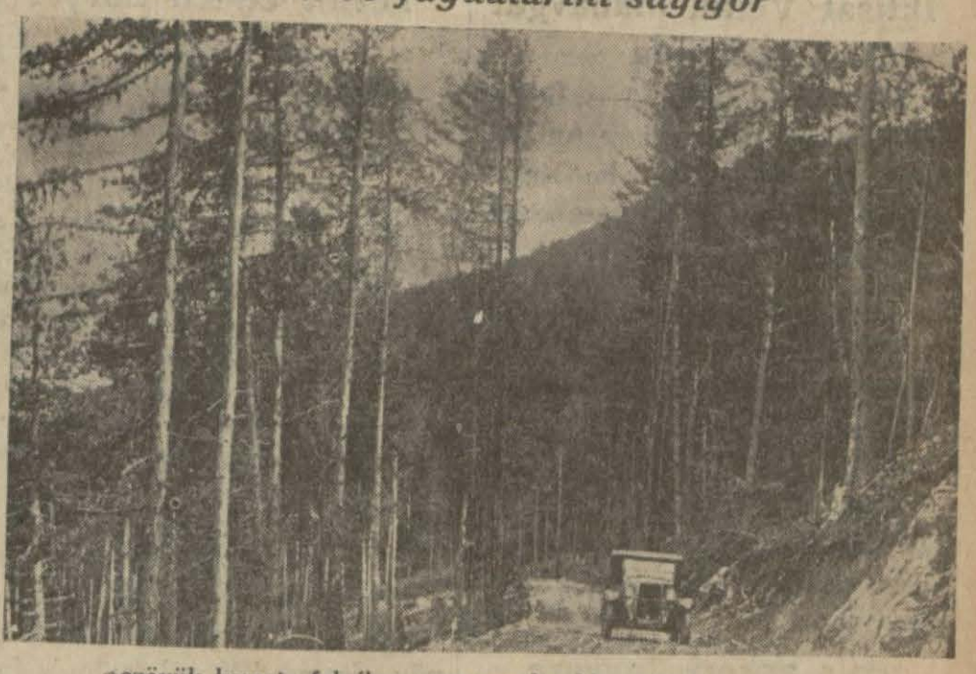

Bozöyük kereste fabrikası ormanından bir görünüş.

Hükûmet tarafından Dresten Üniversitesi profesörlerinden M. Bernhard isminde bir orman müethassısı getirtildiği malûmdur. Bu mütehassıs, bu sene M. Meclisine verilecek kanun lâyihaları arasında bulunan orman kanunu etrafında bir lâyiha hazırlamış, Ziraat Vekâletine vermiştir. Orman işlerini yeni baştan tanzim,

[Devamı 12nci sayıfnın 4 üncü sütununda]

TELGRAFLAR

İngiliz lirası gittikçe düşüyor

Bankerler sofrasında söylenen sözler

M. Çemberlayn, beynelmilel ticarette müessir olacak beynelmilel para ihdasından bahsediyor

Londra, 3 (A.A.) — İngiliz lirasının devamlı surette düşüşünden tek tük endişe edenler vardır.

Morning Post gazetesi diyor ki:

Paramız düştükçe ve altın kıymeti yükseldikçe, altın biriktirenlerin o nisbette çoğalmasından korkulur. Amerika altın esasından ayrıldığı zaman, beynelmilel kambiyo piyasasınkaki hercümercin artmasından ve beynelmilel ticaretin de binnetice zarar görmesinden korkulmuştu. Hadisat, bu tahminleri teyit etti. Şüphesiz küçük bir para, harici ticaret için muvakkat bir münebbihtir. Fakat unutmamalıyız ki, İngiltere, ihraç ettiğinden ziyade ithalât yapmağa mecburdur.

Londra, 3 (A.A.) — Londra bankerlerinin senelik ziyafetinde M. Nevil Çemberlayin şu sözleri söylemiştir:

"Geçen yıl, tahakkuku beynelmilel ticaret üzerine müessir olacak bazı gayelerden bahsettiğimi hatırlıyorum. Ezcümle bütün dünyanın itimadını haiz olacak beynelmilel bir para esasının kabulünde ısrar etmiştim. Bu gayeye bu sene de yaklaşmış değiliz. Buna mukabil İngiliz parası son aylarda istikrarını mükemmelen muhafaza etmiştir. Geçenlerde, İsterlin lirası biraz zaaf gösterdi. Fakat bu, bu mevsimde her zaman görülür, geçici bir keyfiyettir. Bununla beraber, İsterlinin muayyen bir hatte tutulmasına fazla ehemmiyet verilmemesi fikrindeyim. Şimdiye kadar müteaddit defalar söylediğim gibi, hükûmetin para siyaseti, şimdiki halde, İsterlin lirasının istiklâlini muhafaza etmekten ibarettir.

Ingiliz — Alman Ticaret müzakereleri

Londra, 3 (A.A.) — Bugünkü içtimaında, İngiliz kabinesi, maliye murahhası Sir Fredrik Layt - ros'un, Alman hükûmetile yapdığı ticarî müzakerelere ait raporunu okuyacaktır.

Times gazetesinin yazdığına göre, Almanya daimî mahiyette herhangi bir uzlaşma tarzına muhalif bulunmuştur. Ticarî borçlar hususunda hemen hiç bir netice alınmamıştır. Bunun içindir ki, takas sandığı taraftarları günden güne artmaktadır.

Finanşal niyuz gazetesi de diyor ki:

"Bizim ihracatçılar, alacaklarının ödenmesini bekliye dursunlar. Fransız ihracat tacirleri, üç aydır,sipariş üstüne sipariş alıyorlar.

Takas usulünün tatbiki sayesindedir ki, Almanyanın Fransadan mübayeatı bu derece artmıştır.

Japonyanın dünya sulhü için plânı

Seattle "İngiltere,, 3 (A.A.) — Londrada ihzarî deniz müzakerelerine iştirak edecek olan Japon murahhası Amiral Yamamoto, matbuata beyanatta bulunarak, vazifesinin, Vaşington ve Londra bahri muahedelerinin feshini bildirmek ve düya sulhu için yeni bir plân teklif etmek olduğunu söylemiştir.

Mumaileyh demiştir ki:

"— Amerika ile İngiltere, bu feshin hakikî sebeplerini öğrendikleri zaman münasebatımızdaki pürüzler ortadan kalkmakta gecikmiyecektir.

Japonyanın sulh plânı, tecavüz silâhlarının azaltılması esasına müstenittir. İdealimiz, milletlerin kendi selâmetlerini temin edecek kadar silâhlara malik olmaları ve başka memleketleri tehdit edebilecek miktarda silâh bulundurmamalarıdır.

İktısat Vekili Manavgat yolunda

Antalya, 3 (A.A.) — İktisat Vekili Celâl Bey, vali ve Antalya mebusları ile beraber bu sabah saat 7 de Manavgat'a hareket etmişlerdir.

İspanyada grev

Marietta "Amerika,, 3 (A.A.)- Romede on iki haftalık bir grev ilân edildiğini haber alan hükûmet, oraya 500 kadar asker sevk etmeğe hazırlanmıştır. Askerler 16 mitralyöz, 400 tüfek, süngü, gaz bombaları ile mücehhezdirler.

Bir askerî tayyare alevler içinde

Bişop, "Amerika,, 3 (A.A.) — Bir Amerika askerî tayyaresi alevler içerisinde, civar dağlara düşmüştür. İçindeki beş kişiden yalnız birisi paraşütle atlıyarak kurtulmuştur.

Tevkif edilen Sovyet memurları

Moskova, 3 (A.A.) — Viladivostok'tan bildiriliyor:

Japon — Mançuri memurları 21 / 7 tarihinde tevkif ettikleri iki Sovyet şimendüfer memurunu Rus toprağına nakletmişlerdir. Bunlar, yalan ifadede bulunmağa mecbur edilmek için polisin işkencesine maruz kaldıklarını bildirmişlerdir. Yapılan tıbbî muayene bu hakikatı meydana çıkarmış ve memurların bozulan asabî cümlelerini tedavisi için sanatoryoma nakillerine lüzum görülmüştür.

S. O. S.

Halifaks, "Yeni İskoçya,, 3 (A.A.) — Beverhilt vapuru, Ternöv adasının 700 mil açığında fırtınaya kapılıp tehlikede olan "Milput - Braket,, vapurunu kurtarmağa gitmiştir.

Sovyet Rusyada intihap

Moskova, 3 (A.A.) — Bütün Sovyet Rusyada mebusan intihabatına başlanmıştır.

Maarifte nakiller

Ankara, 3 (Hususî) — Ankara erkek lisesi fransızca hocası Salim Bey musiki mualim mektebine, Erzurum erkek muallim mektebi tabiiye hocasiyle beden terbiyesi hocası Ziya Sabri Bey buranın müdür muavinliğine, Balıkesir kız orta mektebi kâtibi erkek muallim mektebi kâtipliğine, İzmir erkek muallim mektebi tatbikat muallimi Orhan Bey başmuallimliğine, Gelenbevî resim muallimi Ekrem Bey Kadıköy erkek orat mektebine, İstanbul kız mektebi tarih hocası Şadiye Hanım Eyüp orta mektebine, Erenköy kız lisesinde riyaziye hocası Necip Nadir Bey İstanbul erkek lisesine, Bursa askerî lisesi riyaziye muallimi Cemal Bey İstanbul erkek lisesine nakledilmişlerdir.

Romen kabinesi

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

Müsteşarlar:

Dahiliye: M. Öjen Titianu ve M. İyuka, Ziraat: M. Kansikof ve M. Negura, mesai: M. Volerroman, hava: M. Arimesko, maliye: M. Konstatinesko, ticaret: Profesör Leon.

Sanayi ve ticaret nezaretine, şimdi hariçte bulunan M. Manulesko Strunka tayin edilecektir. Onun muvasalatına kadar nezâlet maliye nazırı tarafından deruhte edilmiştir.

Başvekil, Titülesko ile anlaşacağız, diyor

Bükreş, 3 (A.A.) — İkinci Tataresko kabinesi hakkında Romen efkârı umumiyesi çok mütehaliftir. Bazıları, bunu, öncekinden daha mütecanis bulmakta ve yaşıyacağını ümit etmektedirler.

Bir kısım kimseler de, hiç bir şeyin halledilmediği ve siyasî vaziyetin şimdi eskisinden daha vahim olduğu fikrindedirler. Lâkin herkes için, asıl mesele, M. Titüleskonun yeni kabinedebulunup bulunmıyacağıdır.

"Dimineaça,, gazetesi; resmen vaki olan istihbaratına müsteniden, M. Titüleskonun, sonunda kabul edeceği ve gelecek hafta başında Bükreşe döndüğü vakit kendisinin kabineye iştiraki şeklinin görüşüleceğini yazıyor.

Bu gazete, ayni zamanda, başvekilin, hususî bir mahfilde vaki olan beyanatını da kaydetmektedir.

Başvekil, M. Titüleskonun vaziyeti hakkında sorulan bir suale cevaben demiştir ki:

— Kendisiyle anlaşacağız. Onun bana edecek bazı sitemleri olduğunu biliyorum. Ben de ona içimdekileri söyliyeceğim. Eminim ki anlaşacağız.

Diğer bir rivayete göre, başvekil şöyle demiştir:

— M. Titülesko, prensip itibariyle kabul ettiğini, fakat kabulünün bazı şartlara bağlı olduğunu bana telgrafla bildirdi. Ben de kendisine ayni cevabı verdim. Görüşeceğiz, konuşacağız ve anlaşacağız.

HUSUSÎ HABERLER

Iraktan Suriyeye sığınan Nasturîler

İskenderiye, (Hususî) — Suriye yüksek komiseri Kont Dömartel, İskenderiyede kendisiyle konuşan Mısır gazetecilerine beyanatta bulunmuş, Berut limanının genişletilmesine başlandığını, Suriyeyi İraka bağlıyan demiryolunun süratle yapılmakta olduğunu, Şam — Bağdat şosesinin yakında bitirileceğini söylemiş ve bundan sonra Nasturî meselesine sözü getiren komiser şunları söylemiştir:

"— Geçen senenin haziranında İraktan iltica eden 550 Nasturîyi muvakkaten Suriyeye yerleştirdik.Budunlar derneğinin arzusu üzerine bu sene de bu mültecilerin İrakta kalan ailelerinin Suriyeye gelmelerine müsaade ettik. Ancak bazı Suriyeliler kendilerini İraka dost ve kardeş ilân etmelerine rağmen bu hâdiseyi ellerine doladılar ve bize hücum vesilesi yaptılar.

Suriyede bugün iktidar mevkiinde bulunan Tacittin hükûmeti Suriye için kıymetli işler görmekte ve bu yüzden nufuz ve kuvveti her gün artmaktadır. Bilhassa vergilerde yapılan indirmeler ve yerli sanatların himayesi tedbirleri bu hükûmetin meşkûr faaliyetlerindendir. Kabinenin mevkii sağlamdır.,,

Romanyadan gelecek muhacirler

Ankara, 3 (Hususî) — Romanyadan geleceklerini evvelce bildirdiğim 1200 muhacirin yol paraları Dahiliye Vekâletinden Bükreş Elçiliğimize gönderilmiştir.

Muhacirler gelir gelmez Çoruma yerleştirileceklerdir.

Maliye Vekâletinde ecnebi müşavirler

Ankara, 3 (Hususî) — Maliye Vekâletinin Fransadan getirteceğini dün bildirdiğim mütahassısların esas vazifesi [illegible] aktedilen ve edilecek malî akitlerin hazine lehine olup olmadıklarını tetkik edeceklerdir. Bu suretle mütahassıslar Maliye Vekâletinin müşaviri olacaklardır.

Yuğoslavya muhacırlarına tazminat

Ankara, 3 (Hususî) — Yugoslavya muhacirlerine dağıtılacak tazminat hakkında talimatname hazırlıyacak olan komisyona Maliye Vekâleti namına emlâki milliye müdürü Esat Beyle Hariciye Vekâleti namına hariciye hukuk müşaviri iştirak edecektir.

Hariciye müsteşarı

Ankara, 3 (Hususî) — Hariciye Müsteşarı Âgâh Bey yarın akşam İstanbula gidecektir. Oradan da Avrupaya gitmesi muhtemeldir.

Tahriri nüfus tecrübeleri

Ankara, 3 (Hususî) — Tahriri nufus tecrübeleri yapmak üzere şark vilâyetlerine giden İskân Umum Müdürü Galip Bey Ahlattan Erzincana geçmiştir. Gâlip Beyin tetkikatı daha bir müddet devam edecektir.

Ankara Hukuk Fakültesinde

Ankara, 3 (Hususî) — Ankara Hukuk Fakültesi ikmal imtihanlarına 11 Teşrinievvelde başlanacaktır. Teşrinisaninin birinde de mektep açılacaktır. Neharî talebe tahdit edilmemiştir. Geçen sene Hukuka giren talebenin miktarı 300 dü.

Açıkta kalan hocaların maaşları

Ankara, 3 (Hususî) — Açıkta kalan yüksek ve orta mektepler hocalarının şimdiye kadar verilmemiş açık maaşlarının verilmesine bugünlerde başlanılacaktır.

Portakalcıların isteği

Ankara — Portakalcılar, portakal ve portakal sandıklarına lüzumu olan kereste nakliyatında demiryolları tarifesinin indirilmesi için müracaat etmişlerdi. Devlet demiryolları idaresi Dörtyolla Haydarpaşa arasında 15 tonluk vagon için tarifeyi 300 liradan 175 liraya indirmiştir. Kereste nakli için de kolaylıklar temin edilecektir.

Merinoslar nasıl yetiştirileck

Ankara — Yün iplik fabrikaları için lâzım gelen Merinos çiftçi tarafından mı, yoksa hükûmet tarafından mı yetiştirileceği meselesi etrafında ziraat vekili Muhlis Bey şunları söylemiştir:

"— Teşkil ettiğimiz komisyon meseleyi çok iyi tetkik etti ve bir program hazırladı. Bu programda nasıl Merinos yetiştirileceği izah edilmiştir. Program mucibince biz hem köylüye Merinos vereceğiz, hem de Karacabey harasında koyun yetiştireceğiz. Bu suretle iki usulü telif edeceğiz.,,

Maarif müdürlüklerinde yeni tayinler

Ankara, 3 (Hususî) — Urfa Maarif müdürü Bedri Bey Diyarbekire, Muğla maarif müdürü Fevzi Bey Amasyaya, Sinop maarif müdürü Şefik Bey Meraşa, Diyarbekir maarif müdürü Reşit Bey Erzuruma, Amasya maarif müdürü Halil Etem Bey Muğlaya, Gazi terbiye enstitüsü pedagoji mezunlarından ilk tedrisat müfettişi Husamettin Bey Beyazıt maarif müdürlüğüne, Gazi terbiye enstitüsü edebiyat şubesi mezunu Bergama ikmal mektebi müdürü İbrahim Tuğrul Bey Sinop maarif müdürlüğüne, Sıvas lisesi tabiiye hocası Macit Bey Sıvas maarif müdürlüğüne, Meraş maarif müdürü Osman Rahmi Bey Kırklareli müdürlüğüne tayin edildiler.

Cümhuriyet bayramına iştirak edecek izciler

Ankara, 3 (Hususî) — Cumhuriyet bayramına iştirak etmek üzere Ankaraya muhtelif mahallerden gelecek izcilerin konaklama işleriyle Maarif Vekâleti uğraşmağa başladı.

IŞARETLER

Belediye bayramının manası

Alaylar dolaşıyor. Bayraklar asılıyor. Nutuklar söyleniyor.. Uzaktan bir seyirci göziyle bile baksanız şehirlerin manzarasına bayramlık bir çeşni veren bu hadisede halkın bakımından, halkın hesabına kaydedilecek bir alâka göze çarpar.

Geçci orta ve garp Avrupasında belediyelerin epey derin bir tarihe varan kökleri vardır. Orta zamanın derebeyine karşı halkın hürriyetini, halkın kudretini ilk ifade eden müesseseler belediyeler olmuştur. Orta zaman Burgarında halkın şehir işlerini ellerine alışları ileri bir tarihin ta kendisidir. Avrupanın garp ve orta mıntakalarında belediyeler Rönesans'ın müstebit krallıklarına mutlak hükûmetlerine karşı yaşamak imkânını bulmuşlardır.

Bu sebepten Avrupanın falan şehrinde veya falan mıntakasında belediye ile halkın münasebeti artık ananevî bir münasebet ve rabıta halini almıştır.

Fakat....

Şarkta, Hint kara yolu ile Akdeniz arasına sıkışan milletler grap Avrupasında tabiî bir surette inkişaf eden halk belediyeciliğinden uzun zamanlar mahrum yaşamışlardır.

Hint kara yolu ile Akdeniz arasında yaşıyan milletler orta Avrupadaki veya garp Avrupasındaki devletlerin bünyesinin tam zıddına olarak sosyal bir oluş siperi takip etmişlerdir. Bunun için bu devletlerin hudutları içinde belediyelerin inkişafı çok geç kalmıştır. Hatta imparatorluk bünyesinin yaşadığı zaman içinde belediyeler teşekkülü adeta bir yama, bir ekleme olmaktan kurtulamamıştır. Osmanlı tanzimatının eserlerinden biri olarak Osmanlı imparatorluğunda da belediyeler kanunu yapılmış ve söz de işe de başlanmıştır. Fakat bu teşekkül normal değildi. Bu müdafaalı bir hareket olmaktan daha ileri gitmiş sayılamaz.

Osmanlı imparatorluğu Meşrutiyet seneleri de belediye işlerine millî bir hız veremedi. Belediyeler hayatı derin bir sükût içinde uykuya dalmak[illegible] ibaret kaldı

Belediyelerin inkişaf seyrini sadece kanunlarla değil onların :

A) Hakikî bir şuurun ifadesi olmalariyle,

B) Maddî teşekkülleri itibariyle takip etmek mümkündür.

İşte ben bu seneki belediye bayramında bu iki davanın canlanan izlerini seyrediyorum. Belediye işini benimsiyen bir halk kütlesi göze çarpıyor. Bunu yanlış anlamamak lâzımdır. Dünyanın hiç bir tarafında organizasyonsuz bir kütlenin içinde fertlerin başlarına sosyal davaların şuurunu ifade edemezler. Sosyal şuuru organizasyona hakim olan teşekküller yapar. Kendilerinin ifadesini bu şekilde bulan halk ona ayak uydurur. Eğer bu teşekküller halkı ifade etmiyorsa imkân yoktur ki ayakta kalabilsin!

Bu bakımdan dava kazançlıdır.

Belediyelerin maddi teşekkülleri dediğim zamanda onların kendilerine bir otorite teminine muktedir hale gelmelerini ve bilhassa mali ve iktısadî bir kuvvet olmalarını hatırlatmak istiyorum. Bunu da belediyelerin bütçelerinden, salâhiyetlerini tayin eden kanunlarımızdan nihayet onların yarınki en büyük kuvvetleri olacak olan belediyeler bankasiyle ölçebilirsiniz. Bu bakımdan da ümitlerimizi kıracak bir hadise mevcut değildir. **Sadri Etem**

ŞEHİRDE

Bu yıl mekteplere yazılan talebenin sayısı geçen yıllardakini çok aşıyor

Sınıf mevcudu Orta mekteplerde elliyi, ilk mekteplerde yetmişi buluyor. Erenköy civarı mektepsizlikten şikâyetçi

Bütün mekteplerde üç günden beri derslere başlanmıştır. Bu yıl liselerde, orta mekteplerde ve ilk mekteplerde okuyan talebe pek fazladır. Orta mekteplerin sınıf mevcutları elliden aşağı düşmemektedir.

İlk mekteplerde her sınıf mevcudu 70 — 80 talebeden aşağı değildir. Bilhassa Fatih ve Aksaray semtlerindeki mekteplerin sınıfları pek kalabalıktır. İlk mekteplerde okuyan talebe 15 binden fazla olacaktır. İlk mekteplere bu yıl yalnız 927 ve kısmen 928 doğumlular kabul edilmektedir.

Yazılma müddetinin bitmiş olmasına rağmen müracaatların arkası alınmış değildir.

Dün bir çok veliler maarif müdürlüğüne gelerek çocuklarını bazı mazeret sebebiyle yazdıramadıklarını söylemişlerdir. Maarif müdürlüğü bu gibi çocukların da mekteplere kabul edilmesi için alâkadarlara bildirmiştir.

Merkezde açılan sekiz ilk mektepten başka yeniden bir kaç mektep daha açılacaktır. Mektebe ihtiyaç olan semtlerde uygun bina aranmaktadır.

Kızıltoprakla Erenköy arasında mektep lâzım

Hiç bir çocuk mektepsiz kalmıyacağı temin edilmekte ve yarım tedrisat yapan bazı ilk mekteplerin de tam tedrisat yapabilmeleri için tedbirler alınmaktadır.

Bununla beraber mektepsizlikten şikâyet edenler çoktur. Bu şikâyetler bu sene bilhassa Kızıltoprak ile Erenköy arasındaki geniş bir saha içinde bir tek ilk mektep yoktur.

Kurtuluş bayramında mekteplerde yapılacak merasim

Altı Teşrinievvel İstanbulun kurtuluş bayramı münasebetiyle mekteplere ait merasim programı tespit edilmiştir.

Liseler, orta mektepler ve yüksek mektepler izcileriyle beraber geçit resmine iştirak edeceklerdir.

İlk mekteplerde talebeye konferanslar, müsamereler verilecektir.

Üniversiteye bu yıl az talebe yazılıyor

Üniversiteye bu yıl yazılmak için müracaat eden talebe azdır.. Bunun sebebi de liselerin bu sene pek az mezun vermesidir.

Hukuk fakültesine şimdiye kadar on dört talebe yazılmıştır. En fazla talebe yazılan fakülte Tıb fakültesidir.

Maarif müsteşarı Alman mektebinde

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan maarif müsteşarı Rıdvan Nafiz bey dün Alman lisesine giderek mektep müdürüyle görüşmüş, mektebin idarî vaziyeti ve tedrisatı hakkında malûmat almıştır.

Rıdvan bey bu akşamki trenle Ankaradaki vazifesine dönecektir.

Hintli hakim

Emir Amiruddin mahkemelerimizi geziyor

Şehrimize geldiğini yazdığımız Hint hâkimi Emir Amirüddin, Hint millî kıyafetiyle gezen karısı ve iki çocuğiyle birlikte dün İstanbul mahkemelerinde dolaşmıştır.

Hintli hâkim, ceza mahkemelerini gezmiş, muhakemelerin cereyanı hakkında fikirler edinmiştir.

Adlî sahada tetkikleri daha bir kaç gün devam edecek olan Hint hâkimi Emir Amirüddin, memleketimizde tatbik olunan kanunlardan çok memnun görünmektedir.

Hintli hâkim, tetkikleri bittikten sonra hâkim bulunduğu "Madras,, şehrine gidecektr.

Bursa Pazarı

Ankarada şube açıyor

Çağlıyan ve Lâle fabrkaları sahibi Sipahî zade Hasan Hüsnü Beyni müşterilerine bir kolaylık olmak üzere bu defa Ankarada Adliye Sarayı ittisalinde de yeni bir şube açmakta olduğu haber alınmıştır.

Mübadil Olmıyanlar

Firarî mallarına ait kayit ve kıymet işi

Müzayedeye çıkarılacak olan firarî mallarının tapu kayitlerinin çıkarılması, tahminlerinin icrası ve filen müzayedelerinin çabuk yapılması için lâzım gelen tedbirlerin alınması maliye vekâletine tebliğ edilmişti.

Bunun üzerine ziraat bankası müdürü, tapu müdürü ve kıymet takdir komisyonu reisinin iştirakiyle toplanmalar yapılmış, bazı noktalar düşünülmüştür.

Yapılan tahkikat esnasında bazı tahminlerin fahiş olduğu anlaşılarak yeniden kıymet takdir edilmiş, tapuca kayit çıkarmak kolay olsun diye, maliye şubelerindeki emlâk tahriri defetrlerinin tapuya devir ve teslmi edilmesi uygun görülmüştür.

Kalp durmasından ölüm

Toptaşı tütün deposunda kantarcı Halil Efendi dün kalp durmasından ölmüştür.

Sinemalarda

Darülâceze hissesi muntazaman tahsil ediliyor

Sinemacılardan iki gündür alınmakta olan yüzde on Darülâceze resmine eskisi gibi devam edilmektedir. Darülâceze resminin alınması, sinema müşterisine hiç tesir etmemiştir. Mevsim, henüz başlamış olduğu cihetle, sinemaya hayli rağbet vardır. Bundan başka, Darülâceze resmi dolayısiyle fiatler de yükseltilmemiştir. Sinemacılar, Darülâceze resmini bugünkü ücretler üzerinden vermektedir.

Darülâceze resminin bir iki gündenberi muntazaman verilmesi dolayısiyle, mevcut olan her hangi gayri tabiî vaziyet şimdilik ortadan kalkmış gibi görünmektedir. Bununla beraber yazıldığına göre, sinemacılar baş vekâlete telgrafla müracaat ederek belediyenin Darülâceze vergisini almasından şikâyette bulunmuşlardır. Ayrıca verginin kanunî olup olmadığının tetkiki için de Devlet Şûrasına müracaat edileceği söylenmektedir.

Diğer taraftan sinemacılar bir müddet evvel ticaret odasına müracaat ederek filmlerden alınan gümrük resminin ve elektrik parasının fazlalığından şikâyette bulunmuşlardı. Ticaret odası sinemacıları dokuz Teşrinievvel günü odada toplantıya çağırmıştır. İstekleri etrafında görüşülecektir.

Kilometre — Söz!

Evel ve orta zaman riyaziye âlimleri, dünyanın ne kadar zamanda ne kadar devir yaptığını, ayın kutrunu, güneşle aramızdaki mesafeyi ve buna benzer şeyleri ölçmeğe uğraşmışlar.

Asrımızın statistik mütehassısları, yer yüzündeki her kımıldanışı rakama vuruyorlar.

Falan caddeden dakikada kaç otomobil geçer, bu hesaba nazaran saatte kaç otomobil geçmiş olur, bu hesabı yirmi dörde vurursak, günde kaç otomobil geçiyor demektir ve bu hesaba göre, senede o caddeden kaç otomobil geçmiştir?.

İşleri göçleri bu.

Elde kalem, önde kâğıt: Amerikada dakikada üç çocuk doğuyor, Bu hesaba göre saatte şu kadar, günde şu kadar, senede şu kadar doğum oluyor, diye ölümü de, telefon muhaberlerini de, konuşlanları da rakama vurup duruyorlar.

Muhakkak olan bir şey varsa, asrımızda her hadise rakama dayanıyor. Rakamsız iş görülmüyor. Nefes bile alınmıyor, hayat bile verilmiyor.

Hesaben krymeti, hiç bir asırda bu kadar yükselmemişti. Zamanımız öyle bir zaman, ki edebiyatı da kilometre ile ölçmeğe kalkışıyorlar.

Riyaziye muallimliğinde veya herhangi büyük bir müessesenin statistik şefliğinden açıkta kalmış biri, boş vakit geçirmemek hulyasiyle bir hesap yapmağa koyulmuş, ne aramış biliyor musunuz? Bir kalem, ne kadar yol alabilir?...

Bu zatın hesabına göre, elde edilen netice şu:

"Bir muharrir, dakikada 30 kelime yazar. Saatte 1.800 kelimeyazıyor demektir. Eğer muntazaman sekiz saat çalışıyorsa, günde inci gibi 14.400 kelime dökmüş olur.,,

Bu hesaptan sonra, boş vakit geçirmemeğe çalışan zatı şerif başka bir hesaba koyuluyor:

"Otuz kelime, sıraya dizilirse beş metrelik bir uzunlukta yer tutar.. Günün sonunda, muharrir kalemini 2.400 metrelik bir sahada dolaştırmış olur.,,

Güzel. Pek çoğumuz günde sekiz saat değilse bile, muhakkak ki dört saat mütemadiyen yazı yazıyoruz. Bu rakam meraklısı zatın hesabına göre, Ankara caddesi muharrirlerinin kalemleri 1200 metre yol dolaşıyor demektir.

Statistik düşkününün senelik hesabı da tamam :

"Günde sekiz saat çalışan muharrir. senede bu suretle üç yüz gün çalışıyorsa, kalemine 720 kilometrelik yol kat-ettirmiş olur...,,

Bu yazıyı yazan muharrir, yazısının sonuna güzel bir söz ilâve etmiş:

Edebiyatın kıymeti "Kilometre - söz,, le ölçülemez...

Bu söze güzel dedim ama doğru mu?... Bugün dünyanın dört yönünde kitabın kıymeti sayıfalarının çokluğuna göre konmuyor mu!...

Selâmi Izzet

Bu gördüğünüz toprak yığınının şimdi neresi olduğunu bilebilir misiniz? Yanan eski Adliye sarayı..

İstanbul tramvay şirketi Mecidiyeköyüne tramvay işletmiye başladığından sonra buradaki bahçeler daha fazla rağbet görmeğe başlamıştır.

Topkapı haricinde çocuklar avcıları görüp avcılığa heves ediyorlar. Bu küçük çocuğun bir tüfekten başka bir de Bobisi vardır.

Bir çıkmaz içinde

Baş makaleden devam

bir netice ile karşılaşmaları ise tabiî hiç işlerine gelmiyor.

Venizelos ile arkadaşları bunu bildikleri için şimdiki cumhur reisi Zaimisin şahsı üzerinde hükûmetle anlaşmağa mütemayildirler. Yalnız böyle bir anlaşma yapılırken Çaldaris hükûmeti tarafından teklif edilen ve fakat muhalefet fırkalarının hiç işine gelmiyen yeni intihabat kanununun geri alınmasını istiyorlar. Sonra Yunan zabitlerinin terfii yıl dönümü ile diğer bazı meseleleri de birlikte halletmeğe çalışıyorlar. Çaldaris hükûmetine gelince; o da cumhur reisi meselesine diğer ihtilâflı işleri karıştırmamakta ısrar diyor. Bu sebeplerden dolayı hükmetle muhalefet fırkaları bir türlü anlaşamıyor.

Mücadele vaziyetinde iki pehlivan tasavvur ediniz. Her biri bütün kuvvetiyle diğerini mağlup etmeğe çalışmıştır. Fakat bir türlü muvaffat olamamıştır. Neticede mücadele kuvvetleri tükenmiştir. Her biri takatsizlikten dolayı hareketsiz kalmıştır. İşte Yunanistanda hükûmet fırkalariyle muhalefet fırkalarının karşılıklı vaziyeti az çok buna benziyor. Tabiî bu vaziyette neticenin nereye varacağını da kimse kestiremiyor!

Mehmet ASIM

Yeni Neşriyat

Kanunlarımız

Edip Kemal Beyin son cildleri

Şûrayı devlet azasından Edip Kemal Bey, imparatorluktan devraldığımız kanunlar, nizamlar, talimatlarla bu hükümdeki mevzuaların ve bunlara cümhuriyette katılanların teşkil ettiği yığın arasından yaşıyanları ayırıp toplıyan himmet sahibidir. (Kanunlarımız)adını verdiği külliyat önce Arap harfleriyle, sonra tecrübenin verdiği selâhiyetle daha tashihli, daha eksiksiz olarak kendi harflerimizle 6 cilt oldu. 1929 da çıkan kanunları bu altı ciltte süzülmüş sıralanmış bir halde, kolaylıkla bulup faydalanıyoruz.

Dün memnuniyetle gördük: Edip Kemal Bey, 1929 danberi çıkan kanunları da bu takımın yedinci ve sekizinci ciltleri halinde toplayıp bastırmıştır. Öyle ki bu yıl temmuzun beşinci günü kapanan meclisin o gün kabul ettiği bir kanun bile bu cilde girmiş, arama cetvellerinde yer almıştır. Bu suretle (Kanunlarımız) külliyatının eksik kalmış olmasından duyulan sıkıntı kalmamış oluyor. Vakıa, devlet bir taraftan düsturlar bastırıyorsa da bunlar hükmü kalmamış mevzuatı da muhafaza etmek mecburiyetinde oldukları için amelî hayatta fazla bir yük teşkil ettikten başka, Edip Kemal Beyin Kanunlarımızda tuttuğu yol gibi, onlar da kanunlar, dairelere taalluku itibariyle tasnif edilmediği için bir meslek alâkadarının istediği hükmü arayıp bulabilmesi çok yorgunluk çekmeğe bağlı kalıyor.

Hususiyle Edip Kemal Beyin bu iki ciltle beraber tertip ve neşrettiği bir de büyük (Araba cetveli), gerçekten büyük bir ihtiyacı karşılıyan bir eserdir. Bu adı alan 250 büyük sayfalık cilt, şimdiye kadar sekiz cildin bütün muhteviyatının mükemmel bir indeksidir.

Arama cetvelinin bir hususiyeti alâkalıları yalnız yaşıyan kanunlarla meşgul edecek mahiyeti olmasıdır. Diğer hususiyeti de bunun fihristlerinde bir kanunun adı iyice bellenmiş olmadıkça bulunamadığı halde bu cetvelin kanunun adı mürekkep ise aranılanın bulunmasına imkân hasıl olmasıdır.

Edip Kemal Bey sekizinci ciltle bir de düzeltme etiketleri vermektedir. Bu etiketler, bir tarafa zamklıdır ve mevcut ciltlerde hükmü değişen kanunların üstüne yapıştırılmak suretiyle o ciltlerden bir bakışta istifade etmek imkânını vermektedir.

Edip Kemal Beyi tebrik, kitabı okuyucularımıza tavsiye ederiz.

ŞEHİRDE

Bir tramvay yoldan çıktı

Vatman Şükrünün idaresindeki Üsküdar tramvay şirketinin bir arabası Bağlarbaşından geçerken cereyan kesilmiş, tramvay yoldan çıkarak tramvay direğine çarpmıştır. Yolculardan Salih efendi ile Nimet hanım hafif surette yaralanmışlardır.

Firdevsî için bugün merasim yapılacak

Bugün Üniversitede büyük İran şairi Firdevsinin bininci yıl dönümü münasebetiyle merasim yapılacaktır. Merasimin programı hazırlanmış ve alâkadarlara bildirilmiştir. Merasime tam saat 17 de başlanacaktır.

Tetkikat raporu

İstanbul gümrükleri baş müdürü Seyfi bey, gümrük muhafaza baş müdürü Hasan beyler İskenderiye ve Pire limanlarındaki tetkiklerine dair hazırladıkları raporu vekâlete göndermişlerdir.

Çin askerî heyeti

Şehrimizde bulunan ve Ankaraya yarın gitmiye karar veren altı kişilik Çin askerî heyeti dün mihmandarları Nahit Beyle birlikte zabitan atış mektebini gezmişlerdir. Bugün harp akademisine gideceklerdir.

Diyarbekire havadan gidecek yolcular

Bir kaç gün evvel şehrimize gelmiş olan hava yolları işletmesi umum müdürü Yümnü Bey bu sabah on buçukta Yeşilköyden kalkan tayyare ile Ankaraya gidecektir.

Yümnü Bey, Diyarbekire gidecek yolcuların sigortası meselesiyle meşgul olmuştur.

Feldman 2500 lira ceza verecek

Aldığımız malûmata göre maliyece mezbahanın bağırsak müteahhidi Feldman hakkında 2500 lira para cezası kesilmiştir. Bu cezaya sebep, 933 senesine ait kazanç vergisinin noksan gösterilmesidir. Ceza yakında tahsil edilecektir.

Gümrüklerde tetkikat

Gümrüklere alınacak olan memurların imtihanlarına bugün başlanacaktır. Bu imtihanlara girmek için orta mektep mezunu olmak şarttır. İmtihanlarda gümrük baş müdürü Seyfi Bey bulunacaktır.

Gizli nüfus

Gizli doğum, ölüm ve kanunu medeniden evvelki evlenme muamelelerinin nüfusa kaydi için hükûmetçe verilen mühlet 15 teşrini evvelde bitecektir. Sonradan ceza vermek istemiyenlerin son zamanlarda nüfus dairlerine fazla tehacüm gösterdiği, Anadolunun muhtelif kasabalarından gelen haberlerden anlaşılıyor.

Mahkemelerde

Eski cinayet

Köstencede birisini öldüren burada yakalandı

Köstencede Hüseyin oğlu Salih isminde birini öldüren Salim oğlu Hüseyin, Bükreş polis müdürlüğünün Dahiliye Vekâletine yazdığı bir mektup üzerine Bandırmada yakalanarak İstanbula getirilmiştir. Hüseyin bu suçu beş ay evvel bir vesayet yüzünden işlediğini itiraf etmiştir.

Yalnız, Hüseyin bu cinayeti yaptıktan sonra Türkiyeye gelmiş ve Türk tabaasına geçmiş bulunmaktadır. Bu noktadan Hüseyinin Köstenceye gönderilmemesi ve muhakemesinin İstanbulda yapılması muhtemeldir.

Esnaf bankası işinde suçlu kimdir?

Esnaf Bankası meselesini tetkik etmekte olan müddeiumumî muavinlerinden Ahmet Muhlis Bey, fezlekeyi bitirmek üzeredir. Haber aldığımıza göre fezlekede bilhassa bankanın yaptığı işlerin nizamnamesine uygun olup olmadığı, bu işlerden melhuz zararlara mani olmak, ve yahut ta matlup kârları temin etmek için teknik tedbirler alınıp alınmadığı noktaları araştırılmaktadır.

Bundan başka bankada kaç memur çalıştığı, suçun kimin üzerinde toplandığı tetkik edilmiştir.

Firma davası

Hanriyet adında ecnebi kumpanyasının kaput bezleri üzerinde kullanmakta olduğu köpek başı firmasının bazı müesseseler tarafından taklit edildiği iddiasile açtığı davaya dün ikinci ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dava, Temyiz mahkemesinden nakzen gelmişti. Dünkü celsede nakza uyulmuş, ehli vukuf dinlenerek vermiş oldukları rapor hakkında kendilerine ikinci defa yemin ettirilmiştir. Muhakeme, karar verilmek için başka bir güne bırakılmıştır.

İskân dairesi Suçluları — Kırkı geçen iskân dairesi suçlularının muhakemelerine dün devam edilecekti. Mazunlardan Sabri Beyin gelmemesi yüzünden muhakemeye devam edilememiş, başka bir güne bırakılmıştır.

Komünistlikle suçlular — Komünistlikle maznun olanların muhakemelerine dün ağır cezada gizli celsede devam edilmiştir.

Dokuzuncu ihtisas mahkemesinde

Bir kaçakçılık kolu kurarak tütün kaçıran Hayik, Arif ve Mehmede sekizer ay hapis ve 310 lira para cezası verilmiştir.

Ecnebi içki kaçakçılığı yapan Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 168 - 170 numaralı kahve ve lokantanın sahibi Edmond Moriçi ve metr döteli dokuzuncu ihtisas mahkemesine verilmişlerdir. Duruşmalarına altı teşrinievvelde başlanacaktır.

§ Maruf kâğıt ve kırtasiye tüccarı Horasancıyan Efendinin evi aranmış ve ecnebi kibrit, çakmak ve çakmak taşı bulunmuştur.

Horasancıyan Efendi dokuzuncu ihtisas mahkemesine verilmiştir. Duruşması altı birinci teşrinde yapılacaktır.

§ Beyoğlunda Asmalı mescitte 37 numaralı lokantanın sahibi Maks Hartel ve karısı lokantalarında ecnebi konyağı bulunduğu iddiasiyle dokuzuncu ihtisas mahkemesine verilmiştir. Duruşması 15 birinci teşrinde yapılacaktır.

Mısır Kralının sıhhati

Mısır kralı Ahmet Fuat Hazretlerinin hastalığı hakkında bazı neşriyat yapılmış ise de bu şayiaların bir yanlışlığa istinat ettiği anlaşılıyor. Son malûmata göre Kral Hazretleri son günlerde hafif bir soğuk algınlığı geçirmişti. Bugünlerde kendileri Yunanistan seyahatine çıkacaklardı.

Kral Hazretlerinin doktorları Şahin Paşa, yaveri bey ve Grossi seyahat programının çok yüklü olduğunu ve bir çok ziyaretler ve kabul resimleri, yolculunklarla dolu olduğunu görerek bu seyahatin başka bir zamana geciktirilmesini rica etmişler ve nekahet devrelerinde bu kadar yorgunluğa uğramamalarını daha muvafık saydıklarını bildirmişlerdir.

Bunun üzerine Yunanistana yapılacak seyahat başka bir zamana geciktirilmiştir. Seyahat yapıldığı zaman Mısır kralı Atinada bir camiin temel atma merasiminde hazır bulunaca, daha sonra Kavalada büyük ceddi Mehmet Ali paşanın heykelini açacaktır.

* * *

Şehrimizdeki Mısır konsolosu 9 teşrinievvel günü Mısır kralının cülusu münasebetiyle şehrimizdeki Mısırlıları saat 11 de kabul edecektir.

Polis haberleri:

Sandalya ile yaraladı

Abanozda kahveci Recep sandaliye ile Kalyoncuda bakkal Kadiri kafasından yaralamış, yakalanmıştır.

İpekli kumaş

Dün Pireden limanımıza gelen Romanya vapuru yolcularından Madam Sofyanın eşyaları muhafaza memurları tarafından aranmış ve iki kilo ipekli kumaş bulunmuştur.

Madam Sofya hakkında kanunî muameleye başlanmıştır.

Pis yağlarla yapılan pasta ve çörekler

Pasta, çörek gibi, çocukların çokça yedikleri, bilhassa seyyar satıcılar tarafından pis yağlarla yapıldıkları görülmüştür. Mektep kapılarından ayrılmıyan bu satıcıların sattıkları yiyeceklerin sıkı bir surette kontrol edilmesi belediye reisliğince şube müdürlüklerine bildirilmiştir.

Ticaret odası meclisi

1935 yılı başlangıcında İstanbul ticaret odası meclisi yenilenecektir.

Bu yeni seçim işi için hazırlıklara başlanılmıştır. Oda meclisi azalığı seçimine, ticaret ve sanayi odasında yazılı bütün tacir ve müesseseler iştirak edeceklerdir.

GÖRÜŞLER:

Sözlerinde durmıyan vapur kumpanyaları

İzmirden ticaret eşyası ihraç eden vapur kumpanyaları, nakliye tarifelerini arttırmayacakları na dair İktısat Vekili Celâl Bey söz vermişlerdi. Anlaşıldığına göre bu kumpanyalar verdikleri sözde durmamışlardır. Çünkü tarifelerini son zamanlarda 12 şilinden 18 şiline çıkarmışlardır.

Bu vaziyet hükûmetin "Türk şilepçilik,, teşkilâtı yapmak istemesinde ne kadar kalı olduğunu gösterir bir hadisedir.

Musiki Hareketleri

M. Furlani

San'at hayatının 50 nci yıl dönümünde

1886 senesinde Pariste birinci beynelmilel büyük musiki mükâfatını elde eden tanınmış piyanist ve bestekâr M. Anriko Furlani sanat hayatının ellinci yıldönümüne varmıştır. Bu vesile ile yarın saat on yedi buçukta Beyoğlunda "Soçyeta Operaya,, İtalyan cemiyeti salonlarında bir konser verilecektir.

Programda seçilmiş parçalar bu arada şark nağmelerinden mülhem besteler bulunuyor. Bu konser, mevsimin kayde değer ilk konseridir.

Halkevi talebe yurdu kadrosu doldu

Halkevi talebe yurdu reisliğinden:

— 1 — Üniversite arkasındaki Halkevi talebe yurdunun talebe kadrosu dolmuştur. Geçen seneki talebeden bile yeniden müracaat kabul olunmıyacaktır.

2 — Kabul olunanlar içinden bu ayın onuncu günü akşamına kadar hesaplarını tesviye etmiyenlerin yerlerine sıra numarası itibariyle ihtiyatta bekliyenlerden alınacaktır.

Çağırılanlar

Eminönüe askerlik şubesi reisliğinden:

Şehit tayyareci Mürevva efendi varislerinden bir şahsın acilen şubeye müracaati iln olunur.

15 Yıl Evvelki VAKIT

4 Ilinci Teşrin 1920

Nasıl yaşayabiliyoruz?

Ingiltere mesai nezareti acilen dün yanın muhtelif mahallerinde maişet masrafının ne derece tezayüt ettiğine dair etraflı bir statistik neşretmiştir. Bu statistiğe nazaran galâyı es'ar harbin iptidasındanberi, maişet masrafının en ziyade arttığı yeri Belçika olmak üzere gösteriyor. Halbuki harbin o kadar sefaletlerine ve tahribatına maruz kalmış olan Belçikade galayı es'ar harpten evelkinden ancak üç buçuk mislidir. Diğer yerlerde maişet masrafı ekseriyetle bir buçuk iki misli artmıştır. Böyle olduğu halde o memleketlerde maişet müşkülâtının tahfifi için hükûmetler mütemadiyen çalışmakta ve birçok tedbirler ittihaz etmektedirler.

Acaba bizde galayı es'ar ne dereceyi bulmuştur. Mütarekeden sonra yol açılmış olmakla beraber fiat yüksekliği hafiflememiş bilâkis artmıştır. İstanbul ahalisi bu kadar pahalılığa rağmen nasıl yaşamağa muvaffak oluyor? Bütün ecnebiler buna hayret etmekte ve bir türlü bunun seyrini keşfedememektedirler. Halbuki bu pek basittir. Gıda alarak, ihtiyaçlarını hakkiyle temin eden yüzde yirmiyi geçmez.

TEFRİKA No: 44

"Ben neşesizliğin düşmanıyım; durgun kadınlardan hoşlanmam!,,

Maiyet zabiti, yeni şiirini Persepolis sarayında elçilere verilecek ziyafette, sevgilisinin kulağına okuyacaktı..

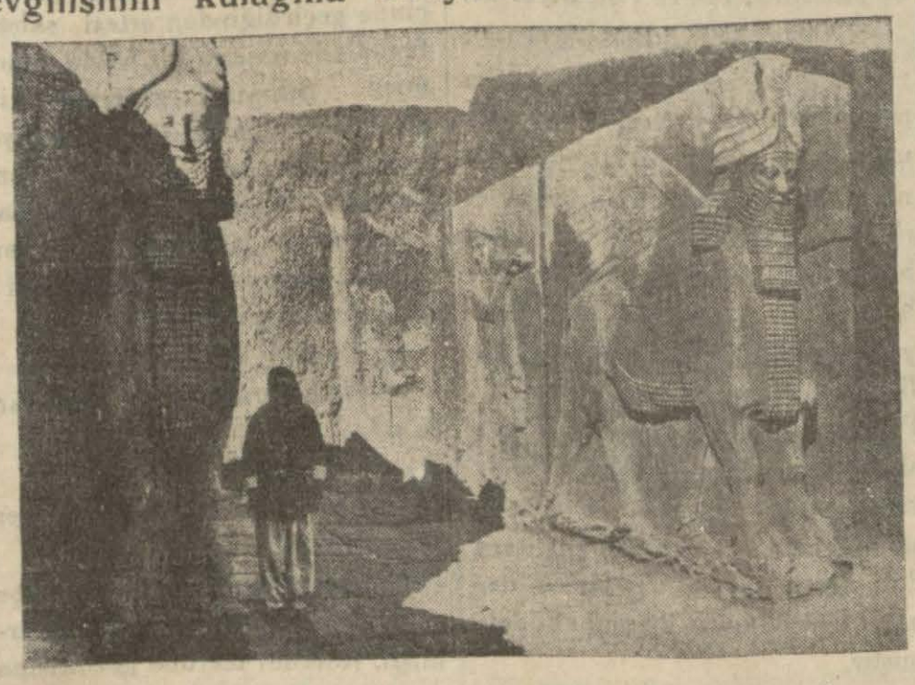

Persepoliste yeni keşfedilen Dârânın sarayında iki mabutlu ziyafet salonu —Şikago Şarkiyat Enstitüsü serisinden—

Bir gün şairin evine hiç umulmıyan biri uğramıştı.

Huma bahçe kapısında maiyet zabiti (Tan) ı tanıdı. Şair, Tan'dan çok hoşlanırdı. Hizmetçisine: (Yok!) dedirtemedi. Kapıya koştu.

Tan, şairin evine ilk defa geliyordu.

Şair, Lijiyi başka bir odaya sakladıktan sonra, Tan'ı güler yüzle kabul etti.

Maiyyet zabitinin bir derdi vardı:

— Ben şiirden anlamam, dedi, fakat dinlemesini severim. Bugünlerde bir kadınla sevişiyorum. Bu kadın benden, kendi güzelliğini anlatan bir şiir yazmamı istedi. Bir haftadanberi seni arıyordum. Kaç defa haber gönderdim, yok demişler. Bugün bizzat kendim geldim. Beni bu dertten kurtarmanı senden istiyorum, Huma! Bunun için sana ne istersen vereceğim!

Huma vaziyetin tehlikeli olmadığını anlayınca geniş bir nefes almıştı.

— Hiçbir şey istemem, dedi, beni evde bulduğundan kimseye bahsetmemek şartiyle, istediğin şiiri şimdi yazıp vereceğim.

Tan sevindi.

— Bu kadar kolay yazılabilecek bir methiyenin ben bir haftadanberi bir mısraını bile yazamadım.

— Buna muvaffak olsaydın, benim ne kıymetim kalırdı?.

Huma bir desti şarap getirtmişti.

Kadehleri doldurdu. Birini misafirine uzattı:

— Şiir şarapsız yazılmaz.

Diyerek öteki kadehi de kendi ağzına götürdü.

Huma üst üste birkaç kadeh şarabı birden içtikten sonra, delikanlıya sordu:

— Şimdi sevgilini bana tarif et bakayım:

Uzun mu kısa mı, esmer mi, beyaz mı, zayıf mı, şişman mı, şuh mu, somurtkan mı?.

Tan anlatmıya başladı:

— Bakır renkli, uzun boylu, zayıf.. Yılan gibi kıvrak..

— Zevkiselimin varmış, Tan! Ben de kıvrak kadınlardan hoşlanırım.

— Bazan şen, bazan somurtkan.

— Bütün kadınlar gibi.

— Gözleri zehirli bir ok gibi, her bakışta insanın kalbini deliyor.

— Tam benim sevdiğim kadın.

— Sen de öylesinden mi hoşlanırsın, Huma?.

— Evet.. Durgun, hareketsiz kadınların yüzünü bile görmek istemem. Neşesizliğin düşmanıyım.

Huma müteamdiyen şarap içti.. Şiir yazdı. Ve yazdığı parçaları birer birer Tan'a okudu:

"— Ey yüzünün rengini sabah güneşinden alan altın saçlı melek!,,

Tan bu sözleri tekrarladı.

— Ben bunu gelecek hafta Persepolis sarayında yabancı devletler elçilerine verilecek ziyafette sevgilimin kulağına söyliyeceğim.

Dedi.

Tan, (Libyayı) seviyordu. Huma zeki bir adamdı.. Maiyyet zabitinin sevdiği kadının kim olduğunu tahmin etmekte güçlük çekmemişti. Fakat, yüzlemedi.. Delikanlı madem ki sevgilisinin kim olduğunu söyelmemişti. Huma, genç zabiti mahcup etmek istemedi.. Şiirini bitirdi.. Verdi..

Tan teşekkür ederek ayrılmıştı.

Bu mülâkat Humaya acaba neye mal olacaktı?.

Şair methiyesini yazarken, yüksek ve kalın duvarların arkasından her şeyi gören ve sezen kadın gözü.. (Liji) nin gözü (Tan) ı da görmüş, sevmişti. Tan, Babilde o güne kadar (Liji) nin gördüğü erkeklerin en güzeli idi.

(Liji) parmaklıkların arasından (Tan) ı gördüğü zaman, karşısında Roma prenslerinden birini canlanmış sanmıştı.

Tan ne yakışıklı, ne tatlı bakışlı, ne gösterişli bir delikanlıydı yarabbi!

(Liji) nin damarlarında bir ateş dalgası dolaşıyordu. Yanakları mosmor olmuş, beyninin içinde volkanlar tutuşmuştu. Tan gittikten sonra, Huma genç kadının yanına eğildi:

— Sevgilim, bir akrep geldi, fakat zararı dokunmadan geçip gitti.

Dedi. Liji:

— Sizin memleketin akrepleri hep böyle âşık ruhlu ve yakışıklı mıdır?.

Diye sordu.

Huma birdenbire şaşalamıştı.

— Sen onu tanıyor musun, Liji?.

Diyerek, genç kadının boynuna sarıldı.

(Devamı yarın)

SARAY (Eski Glorya)

9 ve 10 Birinci teşrin

Salı ve Çarşamba

Raşit Rıza Tiyatrosu

(Hedefsiz Buseler)

3 Perde

Yazan: Birabeau
Nakleden: M. Feridun
Dekorlar: (d) grupu
Gişeler her gün açıktır

Bir tavzih

Yirmi beş eylûl tarihli nüshamızda "Cevap verilmesi lâzım gelen başlıklı bir sual,, serlevhalı bir yazı yazmıştık. Fatih kaymakamlığından dün aynen şu tezkereyi aldık:

Polis merkez memurluğunun müdeiumumilik makamınada arzettiği veçhile kazamız kadrosunda 442 No: lu Hasan Basri isminde memur yoktur. Yapılan tetkik neticesinde bu memurun beşinci şubede müstahdem bulunduğu anlaşılmıştır. Hakikati tavzih etmenizi rica ederim efendim.

TEPEBAŞI
ŞEHİR TIYATROSU
TEMSİLLERİ

Bugün akşam saat 20 de Cuma günleri matineler saat 14,30 dadır

Cürüm ve Ceza

20 Tablo

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Yazan: F. M. Dostoyevsky
Terceme eden: Reşat Nuri.

Eski Fransız Tiyatrosunda 11-10-935 Perşembe günü akşamından itibaren saat 20 de

YARASA

OPERET 3 PERDE

Besteleyen: Yohann
Terceme eden: Ekrem Reşit

Kısa Haberler

Yalovada zeytin sineği ile mücadele — Yalovada ziytin sineği ile mücadele yapılıyordu. Mücadele bitmiş, zeytin ağaçları temizlenmiştir.

Hayvan sergisi — İki gün evel açılan hayvan sergisi dün akşam kapanmıştır.

VAKIT ın Tefrikası: 67

Ölüme Susayan Gönül

Yazan: Selâmi İzzet

Kendi kendine kızıyordu:

"Şahendeye olan muhabbetimden neye şüphe ediyorum? O beni sahiden seviyor. Bütün gönlü bende. Hayatını aşkını bana vakfetti. Neden ben yalnız onu düşünmüyorum. Nankör olurum.. Ahlâksız bir insan olurum.. Hayır, Şahendeyi seviyorum.. Karımı seviyorum, ben yalnız ona âşıkım..

Ve birden kalktı, ve içndeki şüphelerden kurtulmak, üzüntüden, ıstıraptan kurtulmak için karısına koştu, onun yanına sokuldu, boynuna sarıldı, başını bağrına dayadı ve durup dururken:

— Şahende seni seviyorum, seni seviyorum! dedi.

Fakat bazan gene kendini fena düşüncelere kaptırdı:

"Nesrin beni seviyordu. Her şeyi, rahatını, evini, parasını bırakkıp, benimle beraber kaçması aşkına en kuvvetli delil değil midir? Neden beklemedim?.. Neden onu sorup dinlemeden mahkûm ettim? Bunu yapmamalıydım.,,

Böyle müterediddit günler geçirdi. Yüzü gülmüyor, içi kan ağlıyordu ve bir taraftan da hissiyatını karısına belli etmemek için çırpınıyordu.

Fakat Şahende aldanmıyordu.

Kocasının bazı günler boynuna sarılır:

— Seni seviyorum!

Demesinin, bazı günler meyus, çatık oturmasının sebeplerini seziyor, anlıyor, kavrıyordu.

O, kendi olduğu gibi, bütün safiyetiyle, bütün sevgisiyle, bütün gönlü, bütün varlığı ile kocasına vermişti. Şimdi kıskançlık, şüphe onu harap ediyordu.

Evet, maziden şüphelenmek, mazinin hatıraları ile kocasını bitkin görmek, eski bir aşkın canlandığını, dirilmeğe başladığını anlamak Şahendeyi ıstırap içinde kıvrandırıyordu.

Şahendeyi asıl muztarip eden bu kavradığı, sezdiği aşkın ne olduğunu bilmemekti. Kocasının mazisine dair hiçbir şey bilmiyordu. Ve bu bilmemezlik, her gün artan bir eza oluyordu.. Ama emindi, Celil onu aldatıyordu. Celil ona yalan söylüyordu. Celilin bir sırrı vardı. Bu sırrı ona ifşa etmiyordu.

Fakat Şahende sessiz azap duyuyordu. Celil bir şey söylemiyor, bir şey sormuyordu.

Celil, karısının haleti ruhiyesini anlamıyordu. Şahendenin gözlerinde yanan ateşi görmüyordu. Şahende de onun karşısında, içini dışına vurmuyor, daima güler yüz gösteriyordu. Fakat odasında yalnız kalınca, başını yastıkların altına sokup ağlıyordu.

Mes'ut olduğu zamanlar annesinden miras kalan veremi yenebilmişti. Fakat şimdi gene öksürükler başlamış, gene hararet baş göstermişti.

Buna rağmen, bazı anlar oluyordu, ki Celilin yüzünü biraz güler görüyor ve yeniden ümide kapılıyordu.

Esasen birkaç zamandır Celilin halinde bir salâh vardı. Neşesi biraz yerine gelmişti. Karısı ile daha candan konuşuyordu. Bir an ruhunu saran siyah bulutları dağıtmıştı.

Buna bir sevinen de Cavitti. Celili nihayet neşeli görünce, odasında bacaklarını uzattı, ve derin bir nefes aldı:

— Oh!.. Hayli uzun sürdü ama nihayet geçti..

Fakat elil çok fazla gülüyordu. Samimî neşenin çok gürültülü kah kahası yoktur.

Nihayet bir gün Şahendeye:

— Sana fena bir haber vereceğim yavrum, dedi.

— Nedir?.

— Evlendiğimizin senei devriyesi geliyor.

— E...

— Sana bir sürpriz hazırladım. Yalnız bu sürprizin değerini vereceksin..

— Eğer fazla bir şeyse vazgeçiyorum.

— Üç gün eve gelmiyeceğim.

Şahende sarardı:

Celil karısının saçlarını okşadı:

— Hakkın var, benden ayrılmak istemezsin.. Fakat üç gün bir şey demek değildir.

Şahendenin sustuğunu ve muztarip olduğunu görünce ilâve etti:

— Dur, daha vakit var. Hemen sıkılma.. Ben bu hususta Cavitle konuşayım.. Hakem olsun.. Eğer projemi tasdik etmezse vazgeçerim. Kabul mü?.

— Kabul.

Celil Cavidi bir köşeye çekti, yavaş sesle konuştular.

Sonra Çavit Şahendeye yaklaştı ve komik bir ciddiyetle:

— Şahende Celil hanımefendi, dedi, kocanızın hakkınızda beslediği fikirler şayanı takdir ve hürmettir. Bunun için reyimi kendine vermeğe mübahiyim.

Ertesi gün Celil vapura bindi. Haydarpaşaya geçti, oradan sonra Tuzlaya gitti.

İki sene evvel başından geçen facianın yerini adım adım gezmek arzusuna kapılmıştı.

Cavit ona düşmanının kim olduğunu ve çocuğunun öldüğünü haber ver miş miydi?.

Tuzla, iki senedenberi hayil değişmişti. Yeni evler yapılmıştı..

Orman köşkünü boyamışlardı. Bahçede bir alay çocuk oynuyordu. Celil uzun zamandan can vermesine ramak kalan bu eve baktı.

Sonra geri döndü. Boğuştuğu yeri tahmin etti ve nihayet o mahut meyhaneye girdi.

Meyhanenin sahibi değişmişti. Eski meyhaneci ölmüştü.

Meyhaneden çıktı, aşağıya, sahile doğru yürüdü. Balıkçı kulübelerine yaklaştıkça heyecanı artıyordu.

Fakat buraya, sırf bunun için gelmemiş miydi?.

Celil, kısa bir tereddütten sonra kulübenin kapısını çaldı. Kapı açıldı. Karşısına iriyarı bir kadın çıktı. Bu kadın balıkç Mehmedin karısına hiç benzemiyordu.

— Mehmet burada oturmuyor mu?.

Kadın ters cevap verdi:

— Hayır.

— Nerede oturuyor?.

— Bilmiyorum.

— Evet ama..

— Ben onların çobanı değilim.. Eğer öğrenmek istiyorsan şuraya sor.

Başka bir kulübenin kapısında oturan bir kadını işaret etti..

Celil o kadına yaklaştı.. Kadın Celili görünce korku ile kalktı. gözlerini dört açtı.

(Devamı var)

Fena değil..

Yazan : İzzetoğlu

Geçen sene bugünlerde, muharrir, şair, Edip, romancı, hikâyeci, münekkit, dil âlimi ne kadar eli kalem tutar arkadaş varsa, yaldızlı harfle basılmış şöyle bir kart aldılar:

Anaforcuzade Gelsin
Kitapçı
İstanbul Tarama caddesi

Âcizleri mühim ve müstesna bir kitapçı dükkânı açmak fikrindeyim. Bu hususta da zatı âliniz gibi memleketimizin tanınmış güzidelerinden ufak bir yardım istiyorum. Eğer eserlerinizden iki tanesini imzalıyarak gönderirseniz, bu müstesna kütüphanenin açılmasını kolaylaştırmış olacaksınız. Cevabınızı bekler hürmetlerimi sunarım efendim.

Bu kitapçının yalnız ismi ile adresini değiştirdim, fakat kartın meali aynendir ve hepimiz bu kartı aldık.

Doğrusunu söylemek lâzım gelirse, bu kart beni çok güldürdü, çok eğlendirdi. Gülerek yerlere yattım. Gülmekten bayıldım, kırıldım. İtiraf ta ediniz, ki bu kart gülmeğe değer.

Hani bir kitap ve kitap meraklısı fıkrası vardır. Bilmem hatırınızda mı?

Güzel, kıymetli bir kütüphanesi varmış.

Arkadaşlardan biri bir gün kütüphaneyi gezmiş, kitaplara bakmış, çok beğenmiş ve:

— Ne olur, iade edilmek üzere bana bir kitap versene!

Demiş.

Kütüphane sahibi kaşlarını çatmış:

— İşte bunu yapamam. Kitap, kahraman bir ordunun, kahraman askerleri gibidirler: Teslim olmazlar... Kitabı iade edilmek üzere birin vermek, kitabı öldürmektir. Ahrete gitti demektir. Malûmya, oraya giden gelmez...

Ve raf raf kitaplarını göstermiş:

— Ben bütün bunları, iade etmek şartile şundan bundan aldım!..

Anaforcuzade Gelsin B. de muhakkak o zattan örnek almış olacak... Bütün şairlerden, ediplerden, muharrirlerden ikişer kitap alıp bir kütüphane açmak fikri hiç fena değil...

Meselâ benim aklıma bir resim müzesi açmak geliyordu.

Hemen kaleme sarılıyorum ve ressamlarımıza şu mektubu gönderiyorum:

"Âcizleri, mühim ve müstesna bir resim müzesi açmak fikrindeyim. Bu hususta zatı âlileri gibi memleketimizin tanınmış güzide ressamlarından ufak bir yardım istiyorum. Eğer yaptığınız resimlerden birer tanesini imzalı olmak şartile gönderseniz bu müstesna müzenin açılmasını kolaylaştırmış olacaksınız. Cevabınızı bekler hürmetlerimi sunarım efendim.,,

Nasıl?.

İyi, mükemmel, âlâ!.. diyeceksiniz.

Demeyiniz. Kazın ayağı böyle değil. Hiç bir ressam cevap vermiyecektir. Hattâ "D,, grupuna mensubiyetinden ötürü bu tenezzülünde bulunmıyacaklardır. Fakat sizi temin ederim, bilhassa şair içinde üç beş yüz şair...

— Yoktur!..

— Kim demiş size... Belki daha fazla şair vardır. Sözümü kesmeyiniz. Bin iki bin şair, eserlerini imza ederek o kitapçıya, Anaforcuzade Gelsin Beye göndermişlerdir..

O da kitapçılığa başlamıştır bile...

İnanmazsanız arayıp dükkânını bulunuz...

Neyse, bunu geçelim. Siz asıl benim yaptığıma bakınız.

Elime kalemi aldım ve yazdım:

"Postane karşısında Muslubaş oğlu.

" Azizim terzim efendim,

"Aklıma fevkalâde bir fikir geliyor. Herhalde bu fikrimi senin de tasvip edeceğine eminim ve buna güvnerek sana yazıyorum.

"Ben, bugünkü modaya göre bir erkek elbisesi müzesi açmak fikrindeyim. Bu hususta bana elbette ki yardım edebilirsin. Esasen bu müze, senni güzel dikişini ve güzel makasını âleme göstermeğe vesile olacaktır. Bunun için bana on iki kat, muhtelif renkte ve muhtelif biçimde erkek elbisesi göndermeni rica ederim. Selâmlar,,

"Haşim: Benim ölçüm defterinde vardır. Bunun için yeniden gelip ölçü vermeğe lüzum görmüyorum.,,

Gönderir mi dersiniz?...

Istanbul Harici Askerî Kıtaat ilânları

Selimiye kışlasının tadilât ve tamiratı kapalı zarf usuliyle münakasaya komnuştur. İhalesi 23/10/934 salı günü saat on birdedir. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasasına iştirak için de belli gün ve saatten evvel teklif mektuplarını Ankarada M. M. Vekâleti satın alma komisyonuna vermeleri. (329) (6188)

* * *

Hava ihtiyacı için muhtelif mahallerde yapılacak yer altı benzin tanklarının 22 - 10 - 934 te yapılacak münakasasından sarfı nazar edilmiştir. İşbu tanklar pazarlıkla yapılacağından pazarlığına iştirak edeceklerin 6 - 10 - 934 cumartesi günü saat 14 te teminatlariyle birlikte Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonuna müracaatları.

(353) (6310)

İstanbul yedinci icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahçuz ve paraya çevrilmesi mukarrer bir adet taksi otomobili 7 — 10 — 934 tarihine müsadif pazar günü saat 16 dan on yediye kadar Taksimde İzzet beyin merkez garajında ikinci açık arttırması icra kılınacağından taliplerin yevmi ve mezkûrda mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (2577)

Havadan gelen
Tehlike

Eski Fransız hava nazırı hava muharebelerinin tehlikelerini anlatıyor

Eski Fransız Hava Nazırı Pierre Coti Pester Lloyd isminde bir Budapeşte gazetesnide yazdığı bir yazıda, hava muharebelerinin tehlikelerinden bahsetmekte ve hava muharebelerine karşı alınacak mü dafaa tedbirlerini anlatmaktadşr. Çok dikkate değer bulduğumuz bu yazısında Pierre Cot, diyor ki:

"— Hava muharebelerinin büyük tehlikeleri dolayısile bütün memleketlerin umumî efkârında uyandırdığı endişeler, günden güne artmakta ve müdafaa tedbirleri istenmektedir. Parlâmentolar bunun için tahsisatlar kabul ve hükûmetler hava filolarını takviye ediyorlar. Bu hal, müşterek tehlikeyi azaltacak yerde arttırıyor. Fransa son aylarda alelâde bütçesinden başka hava teslihatı için ayrıca üç milyar franklık tahsisatın sarfına karar vermiştir. İngiltere dahi kendi hava kuvvetlerine daha 41 filo ilâvesini lüzumlu addetmiştir.

Bir İngiliz mütahassısı, Ceneral Groves, Umumî Harpte 1914 ten 1918 e kadar otuz ton mevaddı müşteilenin Londra üstüne atıldığını hatırlatmıştır. Bu otuz ton 1800 kurbana mal olmuştur.

Ceneral Groves, hali hazırda, bir günde 600 ton mevaddı müşteilenin Londra üstüne atılabileceği fikrindedir. Bu belki mübalâğalı bir tahmindir. Bunun için biz bunu asgarî bir hadde indirip 300 ton olarak kabul edelim. Ve filhakika bir hava filosu 300 ton mevaddı müşteileyi pek kolaylıkla İngilizlerin hükûmet merkezine atabilir. Ayni imkân Paris, Brük - sel, Berlin, Prağ, Varşova, Roma, Belgrat yahut Budapeşte şehirleri ile Garbî Avrupanın bilcümle sanayi merkezleri için dahi varittir. Yalnız Sovyet İttihadı tarafından vücude getirilen büyük sanayi merkezleri bu imkânın haricinde kalır ve bu sayede Sovyet Rusya harp halinde hususî bir mevkii haiz olur.

Şimdi bu 300 tonun tesirlerini tetkik edelim. Bununla yalnız bir günde Avrupanın herhangi büyük bir şehrinde 18,000 kişi öldürülecektir. On gün zarfında bu suretle 180,000 kurban, 100 gün zarfında 1,800,000 kurban verilecek demektir.

Bu nevi bir tahribe mukavemet edebilecek tek bir devletin ve böyle bir hale ihtilâl çıkarmaksızın dayanabilecek derecede kuvvetli sinirlere malik tek bir milletin mevcut olduğu zannedilebilir mi?. Fakat bu daha hiç bir şey değildir. Biz bu mütalealarımızda son harpte kullanılmış olan bombaların ayninin kullanılacağını farz ve kabul ettik. Halbuki ilim on beş senedenberi müdhiş keşifler yapmıştır. Bu işlerin en iyi bilicisi Fransız âlimi Profesör Langevin, ancak bir kaç tayyarenin büyük bir şehrin üzerinden uçmasile bu şehiri tamamen zehirlere boğacağı fikrindedir ve ilâve ediyor ki, hiç bir gaz maskesi bu gazlara karşı tahaffuz temin etmez. Bu hal yüz binlerce erkek kadın ve çocukların katî ölümü demektir.

Arsen Lüpen'in Serguzeşteri

Kanlı İntikam!

Arsen Lüpen, oğunun düşman ımı?

Yazan: Maurice Leblanc

—41—

Raul genci boğazından yakalayıp göle atmaktan kendini zorla alıkoyabildi. Halbuki zaman böyle hareketlere uygun değildi. Raul geceyi kıskançlık acıları içinde geçirdiğinden ertesi sabah fevkalâde neşesiz bir halde uyanmıştı. Sıkıntısını gidermek için bir otomobil gezintisine çıkmıya hazırlanırken telefon çaldı. Jerom kendisini "Klematit,, köşküne davet ediyordu. Köşke gittiği zaman Jeromu kapı önünde buldu. Deli - kanlı heyecanla dedi ki:

— Rolandı kaçırdılar!.

— Ne kaçırdılar mı?. Kaçıran kim?.

— Şu sefil Felisiyen.

— Lâf, o miskin böyle şeyler yapabilir mi?.

— Evet yaptı. Paristen tecrübe edilmek üzere bir otomobil getirmişti. Rolandı tecrübe gezintisine çağırmış. O da hiçbir şeyden haberi olmadan binmiş ve maksadın ne olduğunu anlayınca bağırmıya başlamış. Bu bağrışmayı Edvard işitip bana haber verdi,

— Hangi yola sapmışlar?

— Sen - Jermen yoluna...

— Bindikleri arabanın şekli nedir?

— Sarı renkte, açık bir araba.

Raul fazla bir söz söylemeden arabaya atladı ve Jeroma da binmesini söyledikten sonra son hızla yola koyuldu. Fakat Sen - Jermene doğru gidecek yerde Versay istikametini aldı. Raulün başka yola saptığını gören Jerom:

— Yolu değiştirdiniz. Buna sebep nedir? dedi.

— Aklıma bir fikir geldi. Felisiyen Patu havalisinde büyütülmüştür. Elimizde kat'î bir malûmat olmadığı için hatadan mümkün mertebe sakınmalıyız.

— Ya bu yolda yürümekle aldanıyorsanız?

— Ne çare?

Otomobil büyük bir süratle Versay ve Senperi geçtikten sonra Raul dedi ki:

— Bu kadar yol aldıktan sonra izlerinevarmamız icap ederdi. Acaba ne oldular. Felisiyenin son süratle gittiği anlaşılıyor. Çünkü biz seyahatte yüz on kilometre yapmaktayız. Bu gidişle Rambuyede yakalanacağımıza eminim.

Raul miskinlikten ve gülünç olmaktan bir türlü kurtulamıyan Felisiyenden bu suretle intikam alacağını düşünerek seviniyordu. Bu anda uzakta ormana doğru koşan bir sarı otomobil gördüler.

Raul bağırdı:

— Bak, bak! Şu otomobil onların değil mi? Ah sefil mahlûk!

Jerom da bu sözlere iştirak ediyordu:

— Evet, sefil herif!... Ben onun gizli maksatları olduğunu hissetmiş ve Rolandın kaç defa dikkatini çekmiştim. Herif Rolandı seviyor ve kaçırıyor.

Az sonra Rambuyeye gelmişlerdi. Şehrin taşlık ve dolambaçlı sokakları Felisiyeni yavaşlamağa mecbur etmişti. Rambuyeden çıktıktan sonra yolun dönüm yerlerinden birinde iki otomobil arasındaki mesafe bir kaç yüz metreye inmişti. Artık ellerinden kaçmasına imkân yoktu. Bunun için Raul hızını arttırdı. Az sonra da Raulün arabası Felisiyenin otomobilini geçmiş ve onu yavaşlamağa mecbur etmişti. En nihayet Felisiyen durmağa mecbur kalınca Jerom otomobilden atladı ve Felisiyenin üstüne yürüdü. O da otomobilden çıkmıştı. Roland ise arabadan inmişti ve eli ayağı tirtir titriyordu.

Evvelâ koşan Jerom, hücuma hazırlanan bir boksör gibi azacık yavaşladı.

Felisiyen duruyor ve kımıldamıyordu.

Genç kız iki delikanlının arasına atılmak istediğinden Raul kolundan yakalıyarak:

— Durunuz, dedi.

— Nasıl durayım.. Görmiyor musunuz ki tepeleşecekler..

— Pek âlâ, bundan ne çıkar.

— İstemem, istemem. Jerom onu öldürecek..

— Merak etmeyiniz, canım, benim de anlamak istediğim bir nokta var.

Garip şey! Felisiyenin gözlerinde korkudan eser yoktu. Hattâ dudaklarında tebessümler bile vardı.

Jerom:

— Kaç, kaç miskin herif! diye bağırdı.

Felisiyen ise yerinden bile kımıldamıyordu. Bu anda şiddetli bir boks çarpışması başladı. Felisiyen bacaklarını açmış ve hücumlara, hayrete değer bir maharet ve itidalle mukabele ediyordu. Bir an oldu ki, Felisiyen mağlûp oluyormuş gibi göründü ve yere düştü. Jerom da beraber sürüklendi. Kavga toz toprak içinde yuvarlanma suretiyle daha bir kaç saniye sürdü. Felisiyen ansızın ayağa kalktı. Jerom yerde kalmıştı. Bayılmıştı... Raul bu hali görünce:

— Biravo, dedi, herif mahirane bir oyun oynadı.

Bunu müteakip Jeromun yanına giderek:

— İki dakikaya kadar ayağa kalkarsınız, dedi, fakat böyle bir belâlı herifle uğraşmamanızı tavsiye ederim.

Felisiyen ise, yüzünde hiç bir heyecan eseri olmadığı halde arabasına doğru yürüyordu. Bu anda tesadüfen bir taksi göründü. Roland arabayı durdurarak Jeromla birlikte bindi ve gitti.

Raul ise Felisiyenin yanına giderek:

— Maşallah, maşallah, tebrik ederim. Üstadane bir vuruş vurdunuz... Fakat garibime giden cihet bu klâsik Jiu - Jitsu oyununu nerede öğrenmiş olduğunuzdur.

(Devamı var)

Profesör Miltner

Maarif Vekâleti asariatika mütehassıslarından Proefsör Arkeoloğ M. Miltner İstanbula gitmiştir.

İstanbulun kurtuluş bayramı programı

Önümüzdeki cumartesi günü İstanbulun kurtuluş günüdür. Tanzim edilen kutlulama programını aynen veriyoruz:

1 — Her sene İstanbulun kurtuluş bayramının yıldönümüne tesadüf eden Teşrinievvelin 6 ncı günü merasimle tesit olunur.

2 — O gün bütün resmî ve hususî binalar, ticarethaneler, vapurlar, tramvaylar gündüz bayraklarla donatılacak, ve gece fenerlerle aydınlatılacaktır.

3 — Bu merasim askerî kıtalar, mektepler, cemiyetler ve halkın iştirakiyle olacaktır.

4 — Merasim geçidine iştirak edeceklerin isim ve geçiş sıraları şöyledir:

A — Motosikletli polisler,

B — Askerî bando,

C — Harbiye, deniz harp, tıbbiye mektepleri, Kuleli, Maltepe askerî liseleri, deniz gedikli küçük zabit mektebi (bandosiyle)

Ç — Bir piyade taburu (bandosiyle)

D — Bir süvari bölüğü.

E — Bir sahra bataryası.

F — Şehir bandosu (Galatasarayda yürüyüş koluna girecektir).

G — Polis müfrezesi.

T — İtfaiye.

İ — Üniversite ve yüksek mektepler (Alfabe sırasiyle).

J — Mekteplerin izcileri (Alfabe sırasiyle).

H — Liseler talebeleri (Alfabe sırasiyle).

M — Esnaf cemiyetleri.

5 — Merasime girecek kıtaları ve askerî mektepleri İstanbul kumandanlığı, üniversiteyi üniversite rektörlüğü, sivil mektepleri maarif müdürlüğü, cemiyetleri esnaf cemiyetleri mürakabe bürosu, diğer kıtaatı mensup oldukları makamlar hazırlıyacaklardır.

6 — Merasim şöyle olacaktır:

A — Merasim geçidine iştirak edecekler tam saat dokuz buçukta Sultanahmet meydanında toplanmış ve krokide gösterilen yerlerini almış bulunacaklardır. Teşrinievvelin 6 ıncı günü kolordu kumandanlığı Sirkecide İstanbul toprağına ayak bastığı tam saat 10 da İstanbul kumandanlığından tayin edilecek mevkilerden 21 pare top atılacak ve ilk top sesi duyulduğu zaman limanda bulunan büyük, küçük bütün vapurlar düdükleriyle kurtuluş bayramını kutlulayacaklardır.

Halk, kara ve deniz nakliye vasıtaları iki dakika oldukları yerde duracak, İstanbulu bu saadete kavuşturan şehitleri anacaklardır.

B — Onu beş geçe kıtalar yürüyüş sıralarına göre Sultanahmet meydanından hareket edecekler. Merasimde herkesin alacağı yeri öğrenmesi için merasimden bir gün evvel bu işlerin tanzimine memur birer zat merkez kumandanlığına giderek lâzım gelen talimatı alacaktır. Kol başı Alemdar, Salkımsöğüt, Reşadiye ve köprü üzerinden tramvay yolunu takiben Taksime gidecek ve Taksim meydanında tribünün önünde duracaktır.

C — Kıtanın vürudundan sonra belediye tarafından Cumhuriyet abidesine bir çelenk konacaktır. Çelenk şu suretle konacaktır:

Bir müfreze polis saf nizamında cephesi tribüne karşı olmak üzere bulunacak ve selâm vaziyeti alınacaktır. Bu sırada meydana dikilen direğe Türk bayrağı çekilecek ve bayrak çekilirken çelenk konacak ve Harbiye mektebi bandosu tarafından istiklâl marşı çalınacaktır. Bundan sonra gençlik namın yüksek mektep talebesinden ve şehir namına şehir meclisi azasından birer zat tarafından birer nutuk söylenecektir. Nutuklardan sonra merkez kumandanlığının işareti üzerine kıtaat aynı sıra ile tribünde bulunacak olan İstanbul kumandanı önünde geçit resmi yapacaklardır.

7 — Geçit resmine geleceklerin Sultanahmetteki içtimalarının yürüyüş sıralarını geçit resminin intizamını ve kıtaatın duruş ve hareketini temine merkez kumandanı memurdur. Sivil teşekkullerin intizamına memur olanlar merkez kumandanlığı ile evvelden temasa geleceklerdir.

8 — Yollarda ve Taksim meydanında intizam ve inzibatın temine de Eminönü ve Beyoğlu kaymakamları memurdurlar.

9 — Merasim alayının güzergâhında tramvay arabaları bulundurulmıyacaktır.

10 — Taksim meydanında münasip vüs'atta bir tribün ile nutuk söylenecek kürsüyü Beyoğlu kaymakamı hazırlıyacaktır.

11 — Tribünde İstanbulda bulunan mebuslar vali ve belediye reisi, şehir meclisi azaları, askerî erkân ve ümera, mülkiye rüesası, belediye erkânı, üniversite ve maarif erkânı, siyasî fırka rüesası, hayır ve meslek cemiyetleri rüesası, bankalar müdürleri ve imtiyazlı şirkelter ve esnaf cemiyetleri rüesası bulunacaklardır.

12 — Öğleden sonra 16 da belediye reisi ve şehir meclisi azasından ve cemiyetler mümessillerinden ve fırka rüesasından seçilecek birer heyet İstanbul kumandanlığı merkezine gidecek, halkın ordumuza şükran hislerini arzedecektir.

13 — Merasime davetli olanlar için kıyafet jaketatay ve silindir şapkadır.

Gece programı

14 — Gece Taksim meydanında şehir bandosu tarafından millî parçalar çalınacaktır. Saat yirmibuçukta (KARHAMAN ORDUMUZ ŞEREFİNE) Maksim salonlarında İstanbul vali ve belediye reisi beyefendi tarafından bir ziyafet verilecektir. Halkevinin İstanbul merkezinde güzel bir müsamere verilecek ve Beyoğlu merkezinde de millî bir piyes temsil edilecektir.

15 — Programın gazetelerle ilânı davetiye yerindedir.

16 — Bu programın takip ve tatbikinin temini belediye riyasetine aittir.

TİFOBİL

Dr. İHSAN SAMİ

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo haplarıdır. Hiç rahatsızlık vermez. Herkes alabilir. Kutusu 55 Kr

SPOR

Balkan Güreş şampiyonası bu akşam başlıyor

Millî güreş takımımızın kadrosu;Hüseyin, Yaşar, Saim, Hüseyin, Nuri, Mustafa, Çoban Mehmet

Dün şehrimize gelen Yugoslav ve Bulgar güreşçileri

İşte tam manasile dolgun ve ateşli bir spor haftası....

Balkan güreş şampiyonasına bu akşam saat dokuzda merasimle başlanıyor.. Güreşler Fransız tiyatrosunda yapılacak ve intizama son derecede dikkat edilecektir.

Kıymetli güreşçilerimiz, Balkan şampiyonluğunu üçüncü defa kazanmak için büyük bir emekle hazırlanmışlardır. Diğer taraftan, bu sefer Bulgarların da tam kadro ile geldikleri, Romanyalılar ve Yugoslavlar geçen yıllardakinden daha fazla hazırlandıkları için bu güreşler, geçen yıllardakinden daha heyecanlı ve zorlu olacaktır.

Dün kıymetli güreşcilerimizden büyük Mustafa ile konuştuk. Malumu olduğu üzere Mustafa geçen yıldaki şampiyonaya, kolu sakatlandığı için iştirak edememişti. Bize şunları söyledi:

— Talisizliğin bir cilvesi olarak geçen sene kolum incildi, bu sebeple ikinci Balkan olimpiyatlarına iştirak edemedim. Fakat bu sene iştirak ediyorum ve geçen seneki hasretimin gayretiyle çalışacağım. Esasen son yaptığımız Rusya seyahati bize icap eden antrenmanı temin etmişti. Şimdi de burada hazırlandık. Hepimiz formdayız. Yeter ki şanssızlık bizim aleyhimizde olmasın.,,

Mustafa hakikaten çok memnun ve emin olarak konuşuyordu. Güreşcilerimize muvaffakiyetler temenni ederiz.

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteleri Karaköy - Köprübaşı Tel.42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Telefon 22740

Bartın Yolu

BURSA vapuru 4 B. Teşrin

Perşembe 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacak mutat iskelelere uğrıyarak Cide'ye kadar gidip dönecektir. (6355)

TRABZON sür'at yolu

KARADENİZ Vapuru 4 B. Teşrin

Perşembe 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Inebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Hopa'ya. Dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Of, Polathaneye uğrayacaktır. (6356)

Karadeniz Cumartesi postası

ERZURUM vapuru 6 B. Teşrin

Cumartesi 18 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Inebolu, Sinop Samsun, Gireson, Trabzon, Rize, Hopa'ya Dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Sürmene, Fatsa ve Ünye'ye uğrayacaktır. (6156)

Güreş takımımızınkadrosu

Dün öğrendiğimize göre millî güreş takımımızın üçüncü Balkan şampiyonluğu müsabakalarına şu kadro ile iştirak etmesi kararlaştırılmıştır:

56 kiloda Hüseyin, 61 de Yaşar, 66 da Saim, 72 de Hüseyin (Ankara), 79 da Nuri, 97 de Mustafa, ağırda Çoban Mehmet.

Federasyonun tebliği

Güreş federasyonundan:

1 — Bu akşam Fransız tiyatrosunda, saat tam 21 de başlıyacak üçüncü Balkan güreş şampiyonası için tertibat temin edilmiştir.

2 — Müsabakalardan evvel üçüncü Balkan güreşleri açılacak, Olimpiyad yemini ve milletlerin resmi takdimi yapıldıktan sonra müsabakalara başlanacaktır.

3 — Fransız tiyatrosunun koltukları numaralı olduğundan, bu koltukların miktarı kadar bilet satılacak, bundan fazla satış yapılmıyacaktır. Belediye memurları bizzat kişe teşkilâtını idare edecek ve plândan hariç bilet verilmiyecektir.

4 — Her üç gün için de şimdiden bilet almak kabil olacaktır.

5 — Müsabakalar başlayıncaya kadar evvelden bileti olan her kes girebilecektir.

6 — Kapıda fazla izdihama mahal kalmamak için zabıta evvelden tedabir alacaktır.

7 — Bilet fiatları paradi 50 localar, balkon ve koltuklar birer liradır. İlk beş sıra lüks mevkidir.

8 — Bu sabah saat ondan itibaren her cins bilet Fransız tiyatrosu gişesinden alınabilecek ve miktar dolar dolmaz ertesi gün için bilet verilecektir.

9 — Müsabakalara gelen meraklıların sükûnetle müsabakaları takip etmeleri tavsiye ve rica olunur.

10 — Sahneye kollarında hususî bant bulunan vazifedarlardan başka hiç kimse girmiyecektir. Binaenaleyh redde maruz kalmamak üzere bandı olmıyanlardan hiç kimsenin sahneye gelmeğe teşebbüs etmemeleri rica olunur.

Galatasaray klübünde

Yarın Galatasaray klübü saat onda umumî heyet halinde toplanacak ve yeni idare heyetini seçecektir.

Fenerbahçe - Bohemiyas

Fenerbahçe klübü riyasetinden:

1 Çekoslovakyanın profesyonel birinci sınıf takımlarından BOHEMİAS takımı 5 — 10 — 1934 cuma günü ilk maçını Fenerbahçe stadında Fenerbahçe birinci takımile yapacaktır.

2 — Maç saat tam 15.45 te başlıyacaktır.

3 — Maçın hakemi Adil Giray Beydir.

4 — Kapıda alınan hususî tertibatla bilet ve davetiyesiz olarak hiç bir kimsenin stadyoma girmesine müsaade edilmiyecektir.

Kişeler saat 12.30 dan itibaren açıktır.

Bartında Orta mektep kadrosu

Bartın — Orta mektebimizin yeni gelen talim kadrosunda, bir muallimin nakli ve yeniden iki muallim tayininden başka değişiklik yoktur. Müdür İhsan, resim muallimi Fahri, Türkçe muallimi Emin Beylerle tabiiye muallimi Sabahat H. ipka edilmiş, Düzçe orta mektebine tayin olunan tarih, coğrafya muallimi Perihan Hanımın yerine kurslu muallimlerden Safranbolu sabık maarif memuru Niyazi, riyaziye muallimliğine de Hayri Beyler tayin olunmuşlardır. İkinci derecedeki dersler gene vekâletle idare oluacaktır.

Mektep idaresi, yatı evi işini de geri bırakmamış ve bazı sebeplerden talebin az olmasına rağmen yatı evini bu sene açmağa karar vermiştir. Evvelce de yazdığımız gibi, senelik üçret 120 liradır ve üç taksitte alınacaktır. Bunun içinde kahvaltı, öğle, akşam yemekleri, banyo, ısıtma, ışıtma ve çamaşır temizliği dahildir. Mektep idaresi, yatı evine rağbetin gittikçe artacağı kanaatindedir.

Ankara Mektupları

Ismet Paşa kız Enstitüsü..Göğsümüzü kabartacak bir ilim ve san'at yurdu..

Enstitü, yeni programı ve düşüncelerile, bir kız san'at üniversitesi temellerini atmış sayılabilir

Yukarıda: Enstitünün nakış atölye sinde çalışılıyor. İşaretli nakış muallimi Muzaffer Hanımdır.
Altta: Kütüphanede etüt yapılıyor. İşaretli mektebin müdür muavini ve İngilizce hocası Melek Hanımdır.

Ankarada hepimizin göğüslerini kabartan ve yaşlı hanımlara, vaktiyle böyle bir mektepte okuyamadığı kaygusiyle iç çektirten bir ilim ve san'at yurdu vadır.

— İsmet paşa kız enstitüsü..

Muhakkaktır ki, İsmet paşa kız enstitüsü, adını bir onor yıldızı gibi üstünde taşıdığı o saygı değer önderin adına ve onoruna yakışık bir çehre göstermeğe muvaffak olmuştur. Bir aralık kendisiyle konuştuğum mektebin değerli müdiri Ömer Lûtfi bey bana şunları söyledi:

— Mektep asıl şimdi ülküsüne kavuşmuş sayılabilir; bina büyütüldü, yanlarına yeni parçalar eklendi, içersinde devrin ve ilmin teknik isteklerine uygun değişiklikler, ders programlarında daha faydalı bilgiler yapıldı. Daha da yapılacak birçok işlerimiz vardır. Meselâ; bazı dersleri çocukları mıza sinema ile göstermeyi düşünüyoruz.

Ömer Lûtfi bey, bütün maarifçilerin sevgi ve saygısını kazanmış, denenmiş, bilgili ve her eşyden evvel ulus sever, ülkülü bir hocadır. Enstitünün, onun zamanında yeni ve parlak birçok muvaffakıyetler elde edeceği bugünden belli oluyor. Halkımızın da bu mektebe karşı derin ilişik ve inançı sık sık göze batar bir görünüştedir.

Mektep hocalarının söylediklerine göre, bu yıl mektebe girmek istiyenlerin sayısı umulan sayıyı çoktan aşmış bulunmaktadır. Bunların bir çoğu Ankaranın dışından, yurdun öte köşelerinden Çapa ve Üsküdar kız san'at mektepleri mezunlarından gelmek istiyenlerdir. Dün Ömer Lûtfi beye gelen bir telgrafta, Siirtten bir hanım kızın mektebe girmek için dilekte bulunduğunu okudum.

Mektebe bu sene yüksek bir muallim kısmı eklenmiştir. Bu kısmın 30 parasız yatı, 15 gündüz 5 te pansiyoner okuyucusu bulunacaktır. Bütün mektepte ayrıca 25 pansiyoner daha bulunacak ve bunlar mektebin öteki sınıflarında da okuyacaklardır. Mektebe şimdiye kadar yazılmış olanların sayısı 100 ü geçmiştir. Daha da yüz kadar alınacaktır. Mektebe yüksek muallim kısmının eklenmesidir ki, bu yıl, her yıldan artık bir rağbet doğurmuştur. Orta mektep mezunları enstitünün dördüncü sınıfına alınacak ve kendilerine enstitünün birinci ikinci ve üçüncü sınıflarında okutulmuş san'at bilgileri toptan gösterilecektir. Akşam kursları için de okuyucu lara daha başka kolaylıklar gösterilecektir.

Bunlar haftada altı saat olmak üzere istedikleri derslere girebileceklerdir.

Yüksek muallim kısmında iki yıl edebiyat, terbiye ve ruhiyat, usulü defterî, resim, fransızcayı ders olarak ve şapkacılık, dikiş biçki moda, ev bakımı ve daha birkaç san'at işlerini de etüt olarak gördükten sonra son bir yıl daha ihtisas sınıfında okuyacak olursa bu suretle diploma alacak bir hanım enstitülere yüksek salâhiyet ve maaşla hoca olmak hakkını kazanmış olacaktır. İhtisas sınıfında okumak istemeyip te yüksek muallim kısmını bitirenler orta ve liselere muallim olacaklardır.

Mektebin bu yıl kadrosunda 25 hanım ve 7 erkek hoca vardır. Bunların ikisi ecnebidir. Bunlardan birisi ev idaresi ve pastacılık mütehassısı bir Almandır, ötekisi de bu yıl Fransadan getirtilmiş şapkacılık mütehassısı Melle. Gomond'dur. Geçen yıl bu mektepten Avrupaya üç hanım gönderilmiş, bunların ikisi şimdi Belçikada okuyorlar. Ömer Lûtfi bey konuşma arasında:

— Avrupa ile ilişiğimizi kesmiyeceğiz... Diyordu. Bu sene de Avrupaya şapkacılık ihtisası için bir hanım gönderilmesi Maarif Vekâletince kararlaşmış olduğundan mektebin bu yıl mezunlarından Türkân ve Cahide Hanımlar müsabakaya girmişlerdir.

Mektebin bir de atelyesi vardır ki bu atelyeye hem dışarıdan sipariş kabul edilir, hem de okuyanlara tatbikat dersi gösterilir. Yeni programda bu atelyeye fazla ilişik ve ehemmiyet gösterilmiş, atelyede çalışmak hakkı yalnız bu mektep mezunlarına verilmiştir. Halbuki geçen yıl bu atelyenin işçiliği için mektep dışından ücretli hanım getirtilmiş ve çalıştırılmıştı. Çünkü o zaman mektep, atelyede çalışacak mezun vermemişti. Bundan başka orta ve lise mezunu olup ta bu yıl mektebe girenler için bir, ve mektebin şimdiki öz çalışıcıları için de bir olmak üzere iki şube açılacaktır.

İsmet Paşa kız enstitüsü bu yeni program ve çalışma düşüncelerile, gelecekte bir "Kız sanat üniversitesi,, olmak temellerini atmış sayılabilir. Yeni Türkiye Cumhuriyetinin hükûmet merkezinde böyle yüksek bir ilim ve sanat yurdunun, ne büyük bir ehemmiyeti üstünde taşıyacağı anlatmaya sığmıyacak kadar geniştir. Bu yıl dört yüz kadar talebe ile yeni ders yılına girecek olan enstitü, geçen yıl beraber çalıştığı orta mektebi de içinden uzaklaştırarak tam müstakil bir yolda çalışabilecektir.

Ömer Lütfi Beyin anlattığına göre:

— Dersler geçen ders yılında geniş bir paylandırmaya bağlı tutulmuş ve bu yüzden zamandan kazanan talebelerin deslerine fazla çalıştıkları görülmüş, bunun neticesi olarak ta bu yaz denemelerinde ikmale kalanlar yüzde onu geçmemiştir. Bundan başka her sınıfta en çok otuz talebenin bulunduruluşu da bu göze batar faydayı doğurmağa yardım etmiş sayılmaktadır. Bu suretle hocaların talebelerle daha yakından ve sık sık ilişiklenmeleri kolaylaşıyormuş..

Ömer Lütfi Bey; mektepten diploma alanların bile ilişiklerini kesmemelerini istivor ve bunu çok faydalı görüyor. Onlara bir çok yollarda yardım ve kolaylıklar göstermek için de programına maddeler koymuştur. Onun bir düşüncesi de, bu memlekette bu mektepten çıkıp ta iş hayatına atılanlar için sayısız ve geniş kazanç yolları vardır. Memleket üç sene sonra İsmet Paşa enstitüsü çapında bir kaç enstitüyü idare edecek değerli hanım hocalar elde edecektir. Maarif Vekâletine sık sık yapılan dileklerde, bu gibi enstitülerin yurdun öteki taraflarında da açılması isteniyor. Fakat başlıca muallimsizlik bu gibi kuruluşların önüne geçmektedir.

Kadri Kemal

YARIN
Dünya Alevlenirse..

Çeviren : A. C. — Yazı Nu. sı : 11

Şimdi bu tanklar henüz faaliyet halinde olan Rus bataryalarını 10 santimlik toplariyle ateş altına almışlardı. Tanklar bir taraftan ateş ediyorlar, diğer taraftan da bütün süratleriyle rus mevzilerine doğru ilerliyorlardı. Tanklar korkunç manevralar yaparak, araziden gayet mahirane bir surette istifade ederek, hakikaten fareler gibi bir oraya bir buraya koşarak mütemadiyen yürüyorlardı.

Tipi o zamana kadar malûm olan bir tank dağ sırtına kadar çıkmıya muvaffak olmuştu. Şimdi oradan mitralyoz mevzilerini ateş altına almıştı.

Rus bataryaları nihayet daha isabetli endahtlar yapmıya başlamışlardı. İki büyük Japon tayyaresi tam isabetle muattal bir hale getirilmiş ve ondan sonra bir iki mermiyle tamamiyle beceril - mişti. Ötede beride de Japon tanklarına Rus mermilerinin isabet ettiği ve tankların müthiş iştiallerle patladıkları görülüyordu. Fakat bütün bu muvaffakıyetler büyük bir fayda vermiyordu. Çünkü Rus süvarileri dağıtılmıştı ve toplardan da yalnız bir tanesi ateşe devam edebiliyordu.

Japonlar tepelerdeki Rus mukavemetini kendileri için büyük zararları mucip olmadan kırmışlardı. Bir Japon tankının, içinden çıkan alevlerle beraber havaya uçtuğu görülmüştü. Diğer bir tank da sırttan aşağıya yuvarlanarak düşmüştü. Bundan sonra tepelerdeki harp gürültüsü artık susmuştu.

Şimdi Japon tayyareleri dönerek Rusların cenahlarını ve arkalarını tehdit etmeğe başlamıştı. Rus tanklarının kumandanı bir bakışta vaziyeti kavramıştı. Vaziyet pek ümitsizdi. Çünkü faik bir düşmana karşı topçu yardımı olmadan mukavemet etmek lâzım - geliyordu. Düşmanın kendisini az zamanda tamamiyle mağlûp edeceğine şüphe yoktu.

Her ne kadar biribirinden uzak mesfelerde bulunan Rus tankları mütemadiyen düşmana ateş ediyorlarsa bundan büyük bir fayda hâsıl olamıyordu. Japon mermilerinin isabetiyle üç rus tankı esasen işe yaramaz bir hale gelmişti. Diğer tanklarının ya benzini veya hut cephanesi bitmişti. Kumandanın tankında pek az miktarda benzin bulunuyordu.

Fakat Rus kumandanı öyle uluorta düşmana teslim olmak istemiyordu. Esasen düşman tankları artık o kadar yaklaşmışlardı ki, onlardan uzaklaşmak için geriye manevra yapmak da imkân haricindeydi. Kumandan bu vaziyet karşısında anî bir karar vererek emirlerini vermişti.

Çamur bulutları ile sarılı, mermi ve taş parçalariyle muhat olan Rus tankları, düşmanın mermi infilâklarından çıkan müthiş gürültüler arasında ilerlemeğe başlamışlardı. Bu çelikten süvariler şimdi bütün süratle düşmana hücum ediyorlardı.

Eski muharebelerde ölümünü göze alan mızraklı süvariler düşmanlarına karşı nasıl hücum ederlerdiyse, şimdi de zırhlı tanklar düşmanın zırhlı tanklarına o suretle hücum ediyorlardı! Bunlar artık makine değildi, ince eleyip sık dokuyan asrın yarattığı teknik eserleri de değildi; dimağın hâkim olduğu çelikten çıkmış olan bu heyulâlar, uzak Asyanın tepelerinde kahramanların ezelî harp ruhu ile çarpışan, er ere cenkleşen, zaferi kazanmak için kendisine çok faik olan düşmanın gırtlağına sarılan cengâverlere benziyorlardı!.

Her tankın içinde böyle bir ruh yaşıyordu. Şimdi Rus tanklarının her birisi, Japon tankları arasından bir tanesini seçiyordu. Emsali görülmemiş olan bu savaşın son safhası artık başlıyordu.

Japonlar evvelâ hayret içinde kalmışlardı. Çünkü böyle bir vaziyet karşısında kalacaklarını hatırlarına getirmemişlerdi. Onun için büyük tankları ileri sürmüşler, küçüklerini geriye almışlardır. Bu suretle teşekkül eden Japon tank cephesine çarpan Rus tankları parça parça olacaktı. Fakat Japonlar bu manevrayı yapmağa vakit bulamadan Rus tankları onlara yetişmişti. İlk önce Rus kumandanının tankı bir Japon tankı ile çarpışmıştı. Bu çarpışma çok müthiş olmuş ve o anda tankların içinde çıkan iştial a[illegible] düşmanları [illegible] mıştı.

Mevcut olan on dört Rus tankının on üç tanesi ayni suretle on üç japon tankını kendisiyle beraber mahvetmişti. Yalnız bir Rus tankı daha evvel Japonlar tarafından iskât olunmuştu.

İşte Navan - Zeren'deki Rus mevzilerinin kahraman müdafilerinin hepsi böyle şerefli bir ölümle ölmüşlerdi.

* * *

Nehrin öbür sahilinde bulunan Rus kuvvetleri muharebeler esnasında ovanın yukarı taraflarına çekilmişlerdi. Japonlar vaziyete hakimdiler. Urganın müdafaa çemberinde ilk yarık bu suretle açılmış oluyordu.

Öğleden sonra Dolan - Kara dağlarının geçitlerinde Mongol süvarileriyle topçular görünmüştü. Cengiz Han devrinde olduğu gibi memleketin evlâtları küçük çevik atlara binmişlerdi ve insan kanile üzerine yazılar yazılmış olan bayraklarını ellerinde dalgalandırıyorlardı. Ardı arkası kesilmiyen sürüler, kafileler halinde dağın yamacından aşağı iniyorlardı. Bu Mongol süvarileri, kısa filintalar, dehşetli makineli tabancalar ve hafif mitralyözler gibi en asrî silâhlarla mücehhez oldukları halde garip kıyafetlerinden dolayı muntazam bir asker tesiri bırakmıyorlardı.

Toplar dahi ayni sürat ve çevikle dağdan aşağı iniyordu. Bir anda bütün ova bir karınca yuvası gibi dolmuştu. Mongul askerleri, yıkılan, kırılan, parçalanan tankları, ölü askerleri ve beygirleri birer birer muayene ediyorlardı. İri boylu, güzel endamlı

Devamı var]

Musul petrolu Akdenize nasıl indiriliyor?

Senede dört buçuk milyon ton petrol sevkeden boru - kanalın yapılışında uğranılan güçlükler

Abdülhamit devrinde imtiyazı Almanlar tarafından alman Musul petrolları Versay muahedesi mucibince İngiltere, Amerika, Fransa ve Holanda devletleri arasında taksim edilmişti. Şimdi Musul petrolları dört devletin petrol şirketleri tarafından işlenmektedir .

Bu maksatla Musuldan Akdenize kadar boru döşenerek petrolun bu boru kanalı sayesinde vapurlara kadar nakledildiği birkaç defa yazılmıştı. İngilizlerin boru yolu dedikleri bu kanalın en kısa kısmı Suriyenin şimalindeki Trablus Şam limanıdır. Fakat İngilizler, daha uzun olmasına rağmen Yafa limanını tercih etmişlerdi. Bu iş alâkadarlar arasında şiddetli münakaşaları mucip olmuş ve nihayet Gergükten Firat nehrine kadar iki muvazi kanal inşa edilmiş ve oradan itibaren iki kola ayrılarak birisi Trablus Şama ve diğeri de Hayfaya uzatılmıştır.

Bu kanalın inşasında 450 Avrupalı mütehassıs ve 2000 amele çalışmıştır. Kullanılan çelik borular 120.000 tondur. Evvelâ hat boyunca bir telefon hattı çekilmiş, ondan sonra yollar ve amele karargâhları inşa olunmuştur. Bu iş bittikten sonra borular nakliyonlarla inşa mahallerine nakledilmiştir. Boruların vazına mahsus olan hendekler, yeri açarak toprağı bir tarafa atan son sistem bagger makineleriyle kazılmıştır. Ondan sonra borular, yüz yirmişer metrelik kısımlara ayrılarak elektrik lehim âletleriyle yapıştırılmıştır. Boruların poz işleri o havalideki hararetin yüksek olmasından dolayı zor olmuştur. Bu zorluğu gidermek için sabahleyin erkenden saat dörtte iş görmek lâzımgelmiştir. Her dört iş takımından mürekkep olan bir grup günde dört kilometrelik boru ferşiyatı yapmıştır.

İnşa edilen bu iki boru kanalını doldurmak için 100000 tonluk mayie ihtiyaç hasıl olduğundan kanalların kısımlara ayrılarak bunların tulumba istasyonlariyle teçhizi lâzımgelmiştir. Bu istasyonlar arasındaki mesafe 80 ile 150 kilometre arasındadır. İstasyonlar mütemadiyen 50 kiloluk bir tazyik yapmakta ve daima müsavi miktarda petrol sevkini temin etmektedir. Nakliyatın senelik miktarı dört buçuk milyon tondur bu miktar yarı yarıya iki kanal tarafından sevkolunmaktadır. Tulumba istasoynunda bir depo vardır. Kanalın başlangıcında ve sonunda da depolar inşa edilmiştir. Bunlar ihtiyat depolarıdır. Petrol tasfiyehanelerine daima ayni miktarda petrol vermek lâzımgeldiğinden her türlü arızaya karşı bu depolarda 10 gün kifayet edecek kadar petrol bulundurulmaktadır.

Irak petrolları Avrupada istihlâk edilmektedir. 1933 senesinde Avrupada 2.543,400 ton petrol sarfedilmiştir. Bunun 9.240.000 tonu İngiltere, 5.840000 tonu Fransa, 2.865.000 tonu Almanya, 159700 tonu İtalya, 1.100.000 tonu Holanda, 725000 tonu İsveç, ve 697 bin tonu İspanya tarafından istihlâk olunmuştur.

ŞUNDAN BUNDAN

Fransız erkekleri müşkül vaziyette!

"Mes'ut evliler„ cemiyeti ne işler görür?

Pariste geç kızlar "Mes'ut evliler cemiyeti„ namını taşıyan bir cemiyet teşkil ettiler. Ve bir klüp açtılar.

Bu klüpte aza olan her genç kız evlenmek istediği zaman, kendisine kimin talip olduğunu klübe haber veriyor ve klüp azası, evlenmek istiyen erkeğin, alacağı kadını sevip sevmediğini tahkik ile meşgul oluyor ve onun için namzet erkeklerin gönlünü avlamağa çalışıyorlar. Şayet erkek mukavemet eder, ve nişanlısından ayrılmazsa onun nişanlısını sevdiğine hükmolunuyor, ve bu suretle mes'ut bir yuva kuruluyor.

Erkek bu genç kızlardan birini nişanlısına tercih edecek olursa onunla her münasebet kesiliyor.

Hindistanda inekler mukaddestir!

Inekler yoldan geçerken tramvaylar durur, işlemez

Hindistana giden bir yabancının en ziyade dikkat nazarını çeken şey, şehir sokaklarında dolaşan, ötede beride yatan ve gevişgetiren inekler ve mandalardır. Yerliler bunların önünden geçerlerken onlara dokunurlar ve sonra ellerini açarak dua ederler.

Hint dini, boynuzlu hayvanların kesilmesini ve yenmesini menederler. En ziyade inek ile dana mukaddes tutulur. Herkes bunları beslemeğe mecburdur. Bu hayvanlar serbestçe mabetlerin içine girerler. Orada kendileri için hususî bir loca ayrılmıştır. Fakirlere, sokaklarda dolaşan ineklerden süt sağmaları için salâhiyet verilmiştir. İnek gübresi toplanır, top haline getirilir ve duvarlara yapıştırılarak kurutulur.

Mukaddes inek her yere serbestçe girer. Şayet ineklerden birisi bir mağazaya girecek olursa, mağaza sahibi memnun olur. Bu hayvanlar sokağın ortasından geçecek olursa seyrüsefer memurı tramvayları, ve otomobilleri durdurur.

Umumun malı olan bu sokak ineklerinden başka hususî inekleride vardır. Evi olmıyan fakir insanların h'ç olmazsa bir ineği vardır. Bu fakirler sokaklarda yatarlar ve kalkarlar, malları olan ineği yularından çekerek beraberlerinde götürürler. Bu inek, ister alış verişe, isterse dua için mabede gidilsin, mutlaka beraber götürülür. Gece olupta sokaklarda gürültüler kesildiği zaman bu ineklerin bağırmaları işitilir.

Mukaddes ineklerden birisi sokağın ortasından geçtiği için tramvay duruyor

inekler için mabetlerde hususî yerler ayrılmıştır

Maamafih ineğin ve bütün buynuzlu hayvanların bu kadar mukaddes tutulmasına rağmen İngilizler gene onların biftek'erini yerler. Çünkü bir Hintli için mekruh olan şey, bir Avrupalı için mubahtır. Bundan dolayı Avrupada olduğu gibi Hindistanda da sığır kesilir.

ZAYİ

Kadıköy 8 inci mektepten 933 senesinde 216 numaralı aldığım şahadetnameyi kaybettim. Hükmü yoktur. Müfit (273)

§ 4186 numaralı şoförlük ehliyetnamemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Eyüp Keresteciler hattında İsmail (2579)

§ Haydarpaşa gümrüğüne verdiğim 36, 38, 39, 40 No: ve 7 — 6 — 934 tarihli ve 102. 103 No: ve 16 — 6 — 934 tarihli beyannameler ziyaa uğradığından yeni suretlerini alacağımdan eskilerinin hükmü yoktur.

Yeni Geyve Adapazar ticaret ve nakliye anbarı. (2584)

İstanbul asliye mahkemeleri ikinci yenileme bürosundan:

Nuriçe H. tarafından Kurtuluşta Kurt hamam sokak 69 No. lu evde kocası Dikran İğit ef. aleyhine açılan boşanma davasının yenilemesi esnasında halen ikametgâhı meçhul bulunan müddaaleyhe ilânen tebligat içrasına karar verilmiş olduğundan tetkikatın icra kılınacağı 25 — 10 — 934 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 de büroda hazır bulunması lüzumu tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (2581)

Üsküdar hukuk hâkimliğinden:

Saadet hanım tarafından Kadıköyünde Acıbademde Esat paşa sokağında iki No. lu hanede sakin Fahri bey aleyhine açılan boşanma davasından dolayı M. aleyhin ikametgâhı meçhul olduğundan ilânen tebligat icrası ve yevmi muayyende gelmediğinden gıyabında müddeiyenin şahitleri istima ve M. aleyhin müddeiyeyi dövdüğüne ve silâh çektiğine ve son zamanlarda bırakıp gittiğine dair şahadet ederek işbu şahadetten bahsiyle muameleli gıyap kararı tebliğine karar verilmiş, 934 perşembe günü saat 10 talik edilerek bu baptaki muameleli gıyap kararı M. aleyhin ikametgâhının meçhul olması hasebiyle mahkeme divanhanesine talik kılınmış olduğundan M. aleyhin tarihi ilânından itibaren şahadet vakiaya karşı yirmi gün zarfında itiraz etmediği takdirde vakiaları kabul etmiş addiyle bir daha mahkemeye kabul edilmiyeceği ve icap eden karar ittihaz olunacağı ilân olunur. (2582)

Fatih sulh üçüncü hukuk hâkimliğinden:

Cüheyda hanımın Mehmet oğlu Hasan Tahsin ef. aleyhine açtığı nafaka davasının muhakemesinde Hasan Tahsin efendinin ikametgâhı meçhul olduğundan ilânen tebligat icrasına karar verilmiş olduğu cihetle 27 — 10 — 934 saat 10 da Hasan Tahsin ef. mahkemede hazır bulunmadığı takdirde gıyabında muhakemeye deyam olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Acıklı bir tezat

Bir tarafta 568.000 vagon buğday, 144.000 vagon pirinç, 267 bin çuval kahve, 256 bin kilo şeker, 145 kilo taze et, 230.000 ton konserve eti mahreç bulunamadığından dolayı çürümeğe mahkûm olduğu bir zamanda diğer tarafta kalan 2.400.000 kişinin açlıktan öldüğü görülmüştür. "Cihan muzayakasının azaltılması„ komisyonu tarafından yapılan bir statistiğe göre, harap olan bu erzak o insanlara dağıtılmış olsaidi, açlıktan ölenlerin yüzde yetmişini kurtarmak kabil olacakmış.

Uçan hakimler

Kanadanın şimali şarki taraflarında son zamanlarında uçan hakimler türemiştir. Bu havalinin nüfusu az olduğundan, fakat ihtilâflar ve münazaalar eksilmediğinden, davacı ile dava edileni uzaklarda bulunan mahkemelere getirtmekten vaz geçilmiş, ve davaların uçan bir mahkeme tarafından halli kabul olunmuştur.

Şimdi mahkeme heyeti bir tayyareye binerek muhakeme yerinden muhakeme yerine uçmaktadır.

Bir burun için açılan dava

Bir Amerikalı film artisti burnunu tamir için ameliyat yapan bir cerraha karşı 20.000 dolarlık bir tazminat davası açmıştır. Çünkü cerrah tedavi esnasında bir kusur yapmış ve artistin burnunu ıslâh edeceğiyerde büsbütün bozmuştur. Mahkeme cerrahı on bin dolara mahkûm etmiştir.

Bütün gazeteleri okumak lâzım gelirse!

Dünyada çıkan bütün gazeteleri okumak istiyen bir adamın 25.000 saate muhtaç olduğu hesap edilmiştir.

Bu adamın bütün dünya lisanlarına vakıf olması ve 104 gün gece gündüz hiç durmadan okumakla meşgul olması lâzım geliyor.

MEMLEKET HABERLERİ

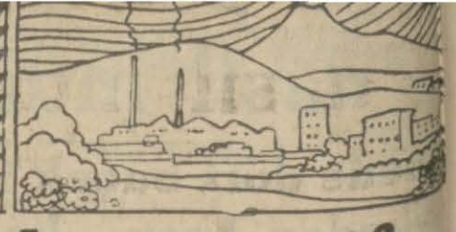

Aydın San'atlar mektebi

Aydında eski eserler - Evkaf işleri - Nüfus meselesi - Millî banka

Aydın, (Hususî) — Türkiyedeki sanatlar mektebinin en kuvvetlilerinden birisi de buradadır. Bu mektep şehrin en yüksek ve havadar bir yeri olan Top-yata - ğındadır. Buradan Aylının kuş bakışı manzarası pek hoştur. Bütün şehir, olanca azametiyle ayaklar altında görünmektedir. Buradan Aydının sokakları, binaları, bahçe ve parkları bal renginde bir parşömen üzerine minyatürle işlenmiş gibi görünüyor.

Mektep müdürü Emin Beyle muavini Rauf Bey bizi büyük bir nezaketle kabul ederek müessesenin her tarafını gezdirdiler. Ben buraya müfettiş Hikmet Beyle beraber çıkmıştım. Her ikimiz de yoruluncaya kadar bütün daireleri dolaştık. Mektep binasının elli senelik hayatı vardır. Mektepte 179 talebe okumakatdır. Bu sene 24 efendi mektepten çıkmış ve bunlardan on beşine mektep idaresince iş bulunmuştur. Mektepte 17 kudretli muallimin idaresinde tedrisat yapılmaktadır.

Mektebin en büyük derdi, vilâyetlere taksim edilmiş olan paraların gönderilmemesidir. 100 küsur bin liralık bütçe tamamlanamadığından mektebin faaliyeti maalesef atalete uğramaktadır. Mektep idaresi piyasaya 21 bin lira borçlu imiş. Bu sene Samsun ve Adana vilâyetleri bütçesine de tahsisat konulmuş olduğundan gelecek sene bu sıkıntıların çekilmiyeceğini söylediler.

Mektep müdürü Emin Bey İzmir sanatlar mektebi dahiliye müdürlüğü ile Ticaret mektebi müdür vekâletinde bulunmuştur. İki senedenberi burasını idare etmektedir. Bu müddet içinde sırf talebeyi çalıştırarak 13 atelye yaptırmıştır ki şayanı takdirdir.

Mektebin elli beygir kuvvetinde ki mükemmel elektrik motörü, şehirin bir kısmını da tenvir eylemeğe elverişlidir. Vilâyet merkezinin bazı geceler arızaya uğrayan elektriği yerine tenvir hakkı mektebe verilmiş olsaydı çok istifadeli olurdu. Şimdi bile buna imkân vardır.

Mektepte 175 ton su alan büyük bir havuz yaptırılmıştır. Talebeler burada yüzerler ve mektebin de su ihtiyacı buradan temin olunur.

Eski eserler

Vaktile Aydın şehri, bu sanatlar mektebinin bulunduğu sırtlarda imiş. Onun için buralarda bir çok eski eserlere tesadüf edilmektedir. Bu eserlerden mektep bahçesinde muhafaza edilenleri gördüm. Bunlar pek sanatkârane yapılmışlardır.

Evkaf işleri

Burada yedi kubbeli büyük cami vardır. Kubbesiz olarak ta on iki cami mevcuttur.

Evkaf müdürü Ahmet Bey on sene evvel buraya tayin olunmuştur. Evkaf hazinesi lehine çok menfaatler göstermiştir. Ahmet Bey buraya geldiği zaman evkaf namına yalnız bir zeytinlikle bir de incir bahçesini devralmıştır.

Bu kudretli müdür, şunun bunun ellerine geçmiş ve bir takımlarına da yemlik olmuş mühim vakfiyeleri meydana çıkararak bugün dört bin parça zeytinlik ve incir bahçesi ele geçirmiştir. Bu mektum servet bahçeleriyle ağaçlarını bakımsız bir halde bırakmayıp mükemmelen imar ettirmiştir.

Nüfus meselesi

Vilâyetin bütün nüfusu 220 bin kişidir. Vilâyetin beş kazası, 12 nahiyesi ve 561 köyü vardır. Aydının en büyük derdi, nüfusunun az olmasıdır. Yunan işgalinden evvel Aydında 45 bin zengin nüfus varken şimdi bu miktar 12 bin fakir nüfusa tenezzül etmiştir. Bu geniş araziyi dolduracak nüfusa çok ihtiyaç görülüyor. Arazinin kuvvei inbatiyesinin emsali yoktur Türkiyede meşhur bir darbı mesel vardır: "Aydının ovasından bal, dağlarından yağ akar.,, derler. Bu fevkalâde arazi Aziziye ile Nazilli arasındadır. Ödemiş, Tire ve Bayındır arazisi de ayni kuvvettedir. Aydın mıntakasındaki incir başka mıntakalarda yetişmez diyorlar.

Serçin gölü

Söke ile Milâs arasında Serçin adında bir göl vardır ki buna şimdi Bafa demektedirler. Orası evvelce mühim bir liman olduğunda Sivastopoldan dört beş yüz gemi gelirmiş! Menderes nehri orasını doldurmuş olduğundan şimdi bir göl halindedir.

Aydın millî bankası

Bu banka yirmi sene evvel 20 ortak tarafından tesis olunmuştur. Türkiyede birinci millî banka Akşehir, ikincisi de budur. Sermayesi yüzbin ve ihtiyatı da 49900 liradır. Bina çok hoştur. İki sene evvel 18 bin liraya yaptırılmıştır. Dışarıdan koyu mavi ve içeriden filizi yağlı boya ile çok sanatkârane bir şekilde boyatılmıştır. Vaziyeti son bankalar kanununa uygun olduğundan yaşamakta bulunmuştur.

Bundan başka vilâyet merkezinde Osmanlı, Ziraat ve Akseki bankaları da vardır. Müdür Âkil Beyin yüksek bilgisi ve piyasadaki itibar ve kıymeti bankanın rüçhaniyetinde çok müessir olmaktadır.

Pagin Kemal

Tekirdağında esnaf birliği

Tekirdağ, — Tekirdağ esnafları aralarında bir toplantı yaparak "Esnaf birliği cemiyeti,, unvaniyle bir cemiyet teşkil etmişlerdir.

İdare heyeti seçiminde reisliğe Saraç Salih, azalıklara da Abidin İbrahim, Mehmet, Sabri Beyler geçmişlerdir.

TEVFİK HADİ BEY — Adana Valisi Tevfik Hadi Bey Mersine varmış ve vazifesine başlamıştır.

İdamları istenildi

İzmirdeki motör cinayetinin muhakemesi bitiyor

Bundan dört sene evvel Tuzla açıklarında, bir motörde Bergamalı Halil ve Cemal isimlerinde iki tüccar, paralarına tamaan öldürülmüş ve çuvallara tıkılarak denizin dibine indirilmişlerdi.

Dört senedenberi İzmirde devam eden ve muhtelif safhalar geçiren bu korkunç cinayetin muhakemesi neticelenmiştir.

Celsede, ağır ceza müddeiumumisi Şevki bey iddianamesini serdetmiştir.

Şevki bey davayı teşrih ettikten sonra bu iki maznunun da Türk ceza kanununun 450 nci maddesinin 5 ve 7 nci fıkralarına tevfikan tecziyelerini istemiştir. Bu madde iki maznun için idam cezasını müstelzimdir.

İddia makamı Osman kaptanın ayrıca, Dikiliden; yakın Yunan adalarına gübre kaçakçılığı davasını teşrih ederek kanunî delâilin noksan olduğunu nazarıitibara almış ve kaçakçılık maddesinden beraatini istemiştir.

Muhakeme maznunların müdafalarını hazırlamaları için 11 Teşrinievvel perşembe gününe talik edilmiştir.

Cuma yazısında

Tavuk istasyonu

Civar köyler çocukları için yatı mektebi

İzmirin pek yakininde bulunan Cumaovası son günlerde kuvvetli terakkî hamleleri kaydetmektedir.

Nahiye merkezinde belediye işlerine verilen ehemmiyet şimdiden açık eserlerle anlaşılmağa başlanmış bulunuyor. Sokaklarda kaldırımların inşası ikmal edilmiş ve güzel bir pazar yeri yapılmıştır.

Suişlerine de esaslı bir akım mecrası temini düşünülmektedir.

Nahiyeye yakında posta getirtilmesi için şimdiden yapılan teşebbüslerin iyi bir netice vereceği ümit edilmektedir. İnhisar idaresi de buraya nakledilecektir.

Cumaovasının ayrı bir hususiyeti Şaşal suyu membaına olan yakınlığıdır. Membaa güzergâh olan bu nahiye, bu noktadan İzmirlilerin uğrağı olmuştur. Bu yüzdendir ki nahiyeye yakında otobüs seferleri yapılacağı söylenmekte ve nahiye halkını sevindirmektedir.

Köyün tarakkisine ihtiyar heyetinin ve müdür Ekrem beyin verimli himmetleri vardır.

İnşası bitmek üzere bulunan asrî tavuk istasyonu bu meyanda kayde şayandır. Yeni teşekkül eden Gençler Derneği reisi başmuallim Hayri beyin idaresinde güzel bir disiplin altında yürümeğe başlamıştır. Dernek şimdilik temsil ve avcı ismiyle iki koldan mürekkep bulunmakta ise de kolların gittikçe arttırılması ve spor hayatına ehemmiyet verilmesi ihmal edilecek değildir.

Mektep işleri de burada iftihar verecek bir intizamla yürüyor. Park kenarında bulunan bir mesçit talebelere yatı yeri yapılmış ve civar köylerden müracaat eden okuma çağlı yavruların burada yatmaları ve tahsillerine devamları temin olunmuştur. İcap eden eşya, halkın yardımlariyle tedarik edilmektedir. Köy pansiyonunun yemek takımlarını tüccardan Remzi bey teberrü eylemiştir.

Tamiri devam etmekte olan mektebin yakında güzel bir okuma yuvası haline getirileceği şüphesizdir.

Samsunda maarif

İlk ve orta mekteplere tehacüm
Hayır sever bir maarif dostu

Samsun, (Hususî) — Bu yıl şehrimizdeki ilk ve orta mekteplerin hemen hepsine emsali görülmiyen bir tehacüm olmuştur.

Samsun merkezindeki on bir ilk mektebe yeniden (bin) talebe kaydedilmiş, buna mukabil 300 çocuk ilk mektebi bitirmiştir. Derslere on beş eylülde başlanmıştır.

Orta tedrisat mekteplerinin ikmal imtihanları bitmiş, haziran bakaloryasiyle beraber netice şöyledir: Lise ikinci devresinden 3 efendi, 124 mevcutlu birinci devreden 65 kişi; ticaret mektebinden 7; orta mektepten 23 hanım mezun olmuşlardır. Yeniden kaydolanların sayısı lisede 225, orta mektepte 100 den fazladır. Buna rağmen lisede mualilm azlığı, ortada dershane darlığı dolayısiyle yeni şubeler açmak imkânı olmadığından sınıf mevcutlarının 80 den aşağı düşmeyeceği muhakkâk görülmektedir.

İlk mektep kadroları henüz vekâletin tasdikinden gelmemiştir.

Orta tedrisat kadrolarında ehemmiyetli değişiklik yoktur. Yalnız orta mektep müdürü İhsan bey terfian Kayseri lisesi müdürlüğüne nakledilmiştir. Yeniden buraya verilenler de Ankara lisesi cimnastik muallimi R... beyle Gazi terbiye enstitüsü ... zunlarından Hayri beydir. Y... sek tedrisata bağlı ticaret me... binde de şu tebeddüller ya... mıştır: Mektebin müdürü Hil... bey mualimlikle Trabzona; y... ne Ankara ticaret lisesi baş m... vini Avni bey, türkçe mua... Adnan bey Ankaraya, yerine ... zondan Şehap bey verilmiş... dir.

Samsun rakı fabrikası sa... Arslan bey vilâyet merkezini... lise, orta, ticaret ve ilk mekte... lerde okuyan fakir talebenin ... tap, kağıt, kalem, defter gibi ih... yaçlarının bir senelik mikta... temin etmiye karar vermiştir. ... arzu mektep idarelerince me... nuniyetle karşılanarak yard... muhtaç çocukların listesi bildir... miş ve kendisine radyo ile, ... hallî gazetelerle teşekkür e... miştir. Tahsil çağındaki ... gençlere karşı gösterdiği şe... eseri ve memleket maarifine y... tığı bu değerli hizmetiyle Sa... sun zenginlerine örnek olan A... lan beyin bu iş için şimdilik üç... lira ayırmış olduğunu haber a... Kendisini tebrik ederiz.

T. O.

Suriyeye ihraç olunacak kümes hayvanları

Yeni Adana gazetesinde okunduğuna göre menşei ve mevridi Türkiye veya İrak olan kümes hayvanlarının (tavuk, horoz, hindi, kaz, ördek, güvercin) Fransız mandası altında Suriyeye ithali ve transit suretiyle geçirilmesi ilâni ahire kadar Suriye Fransız yüksek komiserliği tarafından menedilmiştir. Bu memnuiyetin kaldırılması için icap eden teşebbüsat yapılmıştır.

Bergama kalesinin 15 senelik bir resmi

Bergamaya Soma tarafından girilirken Bergama kalesi yolcuların karşısına çıkar. Ahiren bu kalenin yüz elli sene evvel yapılmış ve şimşir üzerine hak edilmiş bir resmi bulunmuştur. Bu resimden anlaşıldığına göre, kalenin yuvarlak bedenli kısmı vaktiyle barut mahzeni imiş.

Ölümle tehdit edenler yakalandılar

Bergama — Bergamada S... oğlu Ali ve karısı Emine, ya... bulundukları bir sırada eve g... hüviyeti meçhul bir adam tara... dan fena halde dövülmüşler... Mütecaviz bununla da iktifa e... memiş, karı ve kocayı öldü... tehdit etmiş ve paralarını ... kaçmıştır.

Sonradan zabıta işe el koy... ve Hüseyin oğlu Osman isim... olan gasıp tevkif olunmuştur.

Kaçakçı motörü

Radostan İzmire bir kaçak motörü gelmiş; incir çuvalları içinde afyon kaçırırken muhafaza memurlarımız tarafından yaka... lanmıştı.

Bu kaçakçılık tahkikati, ilk sas mahkemesi istintak hâkimi tarafından ikmal edilerek mü... nunlar mahkemeye verilmişler... dir.

İzmirde

Telefon şirketinin muka... velesi fesh mi edilecek

İzmir — İzmir telefon şirke... mukavelenamesi mucibince şeh... de telefon hatlarını toprak al... da döşemeğe mecbur olduğu h... de bu hatları bu suretle döşem... miş olduğu için mukavelename... nin Nafia Vekâletince feshedi... ceği söyleniyor. Bu işte evvel... İzmir belediye heyetinin de me... liyet hissesi bulunduğu hatırla... yor.

OKUMA EVI — Adanada ... okuma evi açılmıştır.

SİNEMA

Bergner

"Büyük Katerin„i Oynıyan Yıldızın San'at Hayatı

Geçen pazar günkü "Haftanın filmleri„ sütunlarında, "Saray„ sinemasında gösterilen "Büyük Katerina„ filmine ait görüşümüzü notetmiş, filmde bu tipi canlandıran Elizabet Bergnerin san'at hayatını, sahneden stüdyoya geçişini anlatmayı, bu sayıfaya bırakmıştık:

Elizabet Bergner, 1900 senesinde Viyanada doğdu. Daha pek küçük yaşta iken dikat uyandırdı. Sahneye ilk çıkışında dört yaşındaydı. On altı yaşındayken, bir tiyatro trupu ile Avusturya ve Almanyada şehirden şehire dolaşıyor, Vilyam Şekspirin eserlerini temsil ediyordu. Bu sırada Ofelya, Rozalind, Viyola rollerini oynayışı, pek beğeniliyordu. Dört sene sonra Berlinde Jüliyet rolünü yaptı. Şöhreti büsbütün arttı. Vilyam Şekspirin şaheserlerini, Orta Avrupada en ziyade muvaffakiyetle temsil eden kadın artist olarak tanındı. "Dahi edibin kadın tiplerinin Elizabet Bergner tarafından içten benimseyişle oynandığı muhakkaktır„ tarzında yazılar, en büyük münekkitlerin tenkitlerinde göze çarptı.

İngilizler, Vilyam Şekspirin e-

Elizabet Bergner

serlerini böyle oynıyan artistle alâkadar oldular. Artist, İngiltereye gitti. İngilizceyi iyi biliyordu. Orada ilk olarak yeni bir eserle sahnede görünecekti. Eserin temsili, yasak edildi. Başka bir eserde rol aldı ve takdirle karşılandı.

Elizabet Bergner, film çevirmek hususunda hayli tereddüt göstermiş, Pol Zinner, Emil Yannings ve Konrad Vayd taraflarından gösterilen ısrar üzerine razı olmuştur. İlk filmi, "Nju„ isimlidir. Filmde görünüşü, kendisini tatmin etmemiş, ancak Pol Zinnerle evlendiğinden, onun filmlerinde rol almağa devam etmiştir. Bu suretle "Floransa kemancısı„ "Sevgi„; "Froylâyn Elze„; "Rüya gören dudaklar„; "Arıyanın aşkları„; "Büyük Katerina„ filmlerinde rol almıştır. "Ariyanın aşkları„ filmi, 1932 senesinde Fransada yapılan bir müsabakada mükâfatlandırılmıştır.

TEMPL

5 Yaşında Ve Haftada 1,100 Dolar Kazanıyor!

Şörley Templ

Şörley Templ, beş yaşında bir Amerikan yıldızıdır. Bu kız çocuk, şimdiye kadar bir kaç film çevirmiş ve beyenilmişti. Küçük yıldızın ileride büyük bir yıldız olacağı neticesine varılıyor!

Bu küçük yıldızın babası, bir bankada memurdur. Kız, annesile babası ne derlerse yapmak, üstelik onların her hareketini tıpkı tıpkısına tekrarlamak alışkanlığında olduğu için, ona filmde yapacağı rolleri ikisi öğretmektedirler. Rejisörler, bu yolda hareket edilmesinin, çocuğun benimseyişle oynamasını temin ettiğini söylüyorlar.

Şörley Templ, haftada 1.100 dolar kazanmaktadır. Daha beş yaşında iken bu kadar para kazanan bir yıldızın, elli yaşında ne kadar kazanacağı, Amerikada bazı kimselere merak olmuş. Bundan bahseden bir Avrupa gazetesi, elli yaşına basıncaya kadar ne hale geleceği kestirilemiyeceğini alay tarzında ileri sürerek, küçük yıldıza şimdiden para biriktirmek tavsiyesinde bulunuyor!.

Ramon Novarro

Ramon Novarro, dört ay evvel kız kardeşi ile birlikte, Amerikanın cenup kısmında bir seyahate çıkmıştı. Birkaç gün evvel Holivuda dönmüşlerdir.

Evvelce de yazdığımız gibi, bu seyahat esnasında Ramon Novarro şarkı söylemiş, kızkardeşi de dansetmiştir. İkisi de, ayak bastıkları yerde hararetli bir alâka ile karşılanmışlardır.

Sesi hoşa giden yıldız, yeni bir operet filmi çevirmek üzeredir. Bu operet filminde kendisine İvlin Ley eş olacaktır. Sahneden studyoya geçen bu yıldız, İngilterede sesinin güzelliği ve ayni zamanda pek zarif bir kadın olduğu noktasından, kısa bir zamanda büyük bir şöhret kazanmış, önce operet artisti; sonra da film yıldızı olarak beyenilmişti. Geçenlerde Holivuda davet edilmiş ve işte Ramon Novarroya eş seçilmiştir!.

Al Colson

Sesli filmin ilk zamanlarında birdenbire şöhret kazanan Al Colsonun bu şöhreti kazanmasında tesirli sesi başlıca rolü oynamıştı. Son senelerde eskisi kadar hatırlanmıyan bu artist, yeniden ön plâna geçmektedir.

Yakında "Dansa git!„ isimli bir film çevirecek. Bu filmi çevirdikten sonra, daha birkaç film çevirmesi muhtemeldir.

Bankroft

Evlendi, Sonra Gene Evlendi.. Şimdi Mahkemede

Corc Bankroft, İstanbulda da tanınmış yıldızlardan biridir. Sert, kaba tipleri canlandırmakta muvaffak olan bu artist, şimdi çok zengindir. Hattâ, Amerikanın en zengin yıldızları sayılırken, bu arada onun adı da geçiyor.

Şimdi bu vaziyette olan yıldız, gençliğinde hiç te böyle değildi. Onu tanıyan pek azdı. Para sıkıntısı çekiyordu. Kadınlara karşı, şiddetli bir arzu besliyordu. Fakat, hoşuna giden kadınlar kendisine yüz vermiyordu. Nihayet bunlardan Edna Arnkrist ismindeki bir kadın, ona karşı alâka gösterdi.

Bu kadın da, Corc Bankroft gibi film sahasında çalışıyordu. O da tanınmamış, o da parasız.... Oldukça güzel bir kadın... Karşılaştılar, tanıştılar, birbirlerine karşı arzu duydular.. İsterseniz, seviştiler, diyelim. Eğer sevgi bu ise.... Yani, hemen evlenmek ve bir kaç ay sonra birbirlerini gözden kaybetmek... Artık birbirlerinin izini aramamak... Netice bu olmuştu!

İşin asıl meraklı tarafı, bundan çok sonra, şu günlerde başladı. Bu yeni safhaya gelmeden

Corc Bankroft

önce, arada geçen müddet içerisinde Corc Bankroftun geçirdiği hayat safhasını kısaca not edelim. Holivuda ayak bastı. Atılgan davrandı, muvaffak oldu, şöhret edindi. Tanınmış bir yıldız olarak, gene tanınmış bir yıldız olan Oktavya Brukla evlendi. İkisi anlaştılar, kavgasız yaşadılar. Aile hayatına, kavga sebebi teşkil edecek bir hâdise karışmadı. Son günlere kadar!

Son günlerde ne oldu? Corc Bankroftun eski karısı, birdenbire ortaya çıktı. Unutulan kadın, tanınmış ve zengin yıldıza, kendisini hatırlattı. O, ne meşhur olmuştu, ne de zengin... Dava açtı. Ne istiyor? Nafaka ve tazminat! Edna Arnkrist, başka bir istekte bulunmuyor. Kadın olarak, kocasının yeni karısı Oktavya Bruka rakip değil. Evet, kocasının yeni karısına... Eski kocasının değil!

Dava açan kadın, Corc Bankroftla aralarındaki evlenme bağının resmen çözülmediğini, henüz birbirlerine karı, koca sıfatile bağlı bulunduklarını ileri sürüyor. Lâkin, kocasiyle birleşme isteği, davasında yer tutmuyor. İstediği, yalnız nafaka ve tazminat! Kocası, başka kocalık vazifesini yapmasın... Zarar yok! Hattâ mühimce nafaka ve tazminat aldıktan, külliyetli para ele geçirdikten sonra, boşanmaya da razı... Çok para verilmesi, şart!.. Eğer bu şart yerine getirilirse....

Peki, getirilmezse ne olacak? O zaman yıldızın ilk karısı, başka davalar da açabilecek!. Ne gibi?. Birden fazla karı almak... İhanet v.s... Hayli tehlikeli, hoşa gitmiyecek mevzularda iddialar!. El altından Corc Bankroftu tehdit ediyor. Ya nafaka ve tazminat, yahut ta....

Corc Bankroft, daha para vermeğe yanaşmamıştır. O, mahkemede ilk karısından çoktan boşanmış bulunduğunu, ondan boşandıktan sonra ikinci karısiyle evlendiğini, ancak boşanma ilâmını kaybettiğini söylemiştir. Bunu hangi mahkemeden almış?. Onu hatırlamıyor!.. Aradan zaman geçtiği için, unutmuş! Fakat, ona göre, doğru söylediği de muhakkak!.. Gerçi usulü dairesinde ıspat edemiyorsa da....

Bu son safhada, Oktavya Bruk, ne yapıyor?.. Kocasiyle kavga mı ediyor, kocasından ayrılmağa mı kalkıyor?.. Ne biri, ne diğeri!.. O, Corc Bankroftun resmen olduğu kadar, hissen ve fikren de kendisine bağlı olduğundan emindir. Edna Arnkriste karşı müşterek cephe almışlardır. Onu bir an evvel atlatmağa bakıyorlar!

Diğer taraftan, dava safhaları bütün Amerikada alâkayla takip ediliyor, neticesi merakla bekleniyor!

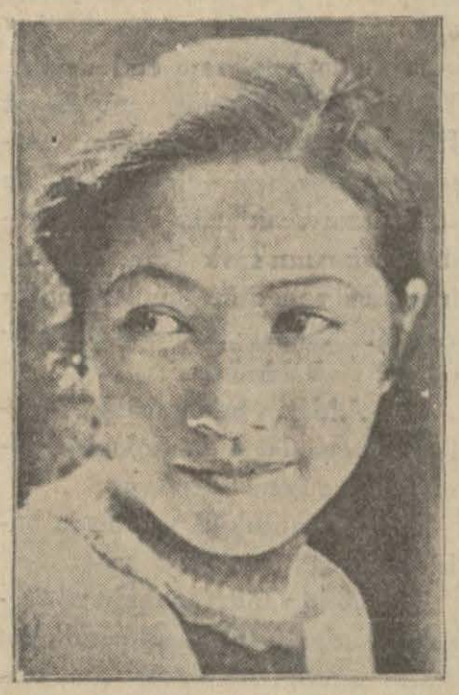

Sumiko Miçukubo

Amerikalı Silviya Sidney, "Madam Baterflay„ filminde güzel bir Japon kadınına tam manasile benzeyişi noktasından, san'at kabiliyetinin üstünlüğü haricinde, kendisine hayran oluş vesilesi ortaya koymuştu. Amerikalı bir kadının Japona benzeyişinin hayranlık uyandırması!... Bu, bahsin bir cephesi...

Silviya Sidney

Bahsin başka bir cephesi de, bir Japonun, Japona benzeyiş temin eden Amerikalıya benzeyişi noktasından meşhur olması! Evet, Japon film yıldızlarından Somiko Miçukubo, Silviya Sidneye pek benzediği kaydile, Japonyada göklere çıkarılan yıldızlardandır. Arada sahiden venzeyiş var mı? İkisinin resmini, yan yana göz önüne getiriyoruz!

Ceki Kugan

Küçük Ceki Kuganın, yirmi yaşına bastığını ve Tobi Vingle nişanlandığını yazmıştık. Ceki Kugan bundan sonra birkaç kovboy filminde rol alacaktır. Bu tarzdaki ilk filminin adı, "Garbın düsturu„ olacaktır.

Liyonel Barrimor

Mevzuu İngiliz ediplerinden Çarls Dikensin "Davit Koperfild„ isimli meşhur romanından alınan filmin çevrilmesine başlanmıştır.

Mevzuda, sert, lâkin iyi bir adam olan Dan Pegoti rolünü Liyonel Barrimor yapıyor.

GARBO VE Erkekleri!

"M. G. M.„ şirketi, Greta Garbonun yirminci filmini çevirmeğe, geçende başladı. "İlâhî kadın„ ın bu filmdaki erkek eşi, Herbert Marşaldir.

Bu vesile ile, İsveçli yıldızın şimdiye kadar hangi yıldızları kaçar defa kendisine eş yaptığı Amerikada merak edilmiş, bu cihet araştırılmış ve bir liste neşrolunmuştur.

Listeye göre, Herbert Marşalden evvel kendisine eş olan yıldızlar, Con Cilbert, Nils Aster, Antonyo Moreno, Lars Hanson, Çarls Pikford, Govin Duğlasla birlikte "Çalınmış aşk„ Klark Gebl, Ramon Novaro, Melvin Duğlas, Con Barrimor.... Con Cilbertle dört, Nils Asterle iki defa film çevirmiştir.

Greta Garboyu bu mevsimde iki filmde göreceğimiz muhakkaktır. Melvin Duğlasla birlikte "Çalınmış aşrk„ filminde, Con Cilbertle beraber "İsveç Kraliçesi Kristin„ de....

Greta Garbo

Belediye intihabatı gittikçe hararetleniyor

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

rini veren halk tarafından sandık başlarında tezahürat ta yapılmaktadır.

Bütün reyler C. H. F. nın namzetlerine verilmektedir.

Sandıklar dün kaymakamlık binalarından kaldırılarak mahallelere gönderildiği için rey atanlar iki gün evveline nazaran daha çok olmuştur. Kadınlar erkeklerden çok rey atmaktadırlar. Dün intihabat Beşiktaşta da hayli hararetli olmuştur. Muharrir Baha Kâmil Bey sandık başında belediye intihabatına iştirak etrafında bir nutuk söylemiş, alkışlanmıştır. Hitabelerin büyük tesiri olmakta, halk intihabat etrafında tenvir edilmektedir.

Baha Kâmil Bey bugün Beşiktaşta, pazartesi günü de Ortaköyde birer nutuk daha söyliyecektir.

Tek reyin kıymeti

Belediye seçimi artık en hararetli safhasına girdi. Mahallelerdeki rey sandıklarının başları her gün intihapçılarla dolup boşalıyor. Bu manzara belediye seçiminde rey sahibi olan yurtdaşların bu işi yüksek bir medenî vazife diye telâkki ettiklerini gösteriyor.

Diğer taraftan unutmamak lâzımdır ki umumiyetle memlekete ait seçim meselelerinde bir tek reyin büyük bir kıymeti vardır. Çünkü bu bir tek rey fazlalığı, onu sandığa atan yurtdaşın, umumî meclise girmesini istediği azanın kazanmasını temin edebilir.

Binaenaleyh herkes bu hakikati göz önüne getirerek sandık başına gitmelidir ve gene o düşünce ile reyini vermelidir.

Teşvikiye camiinde bulunan Beyoğlu sandığı başında dün profesör Ethem Akif bey de bir hitabe söylemiştir. Bu sırada sandık başına ilk mektep talebelerinden bir grup gelmiş, Ethem Akif bey çocukları da belediye intihabatının ne demek olduğu hakkında tenvir etmiştir.

Bakırköy sandığı da dün köylerde dolaştırıldığından her köyde büyük tezahürat yapılmış, bütün köylüler reylerini atmışlardır. Sandık başlarında oyunlar oynanmış, şarkılar söylenmiştir. İntihabata bugünde devam edilecektir. Yarın bütün daireler, müessesat fabrikalar tatil olduğundan vatandaşlar serbest bulunacaklar ve reylerini atacaklardır. Yarın sandık başlarının fevkalâde kalabalık olacağı ve diğer günlere nazaran intihabatın çok hararetli geçeceği muhakkaktır.

Sandıkların bulunacakları yerleri okuyucularımıza kolaylık olmak üzere gene yazıyoruz:

Bugün sandıklar şuralarda bulunacaktır:

Eminönü sandığı sabahtan akşama kadar Gedikpaşa camiinde, Fatih sandığı sabahtan saat ona kadar Alibey köyünde, ondan sonra akaşma kadar Eyüp camiinde, Üsküdar sandığı sabahtan akşama kadar Çinili karakolunda, Beykoz sandığı sabahtan öğleye kadar Anadolu kavağında polis karakolunda, öğleden sonra akşama kadar iskele gazinosunda, Kadıköy sandığı sabahtan akşama kadar Rasimpaşa mahallesinde karakol karşısındaki ilk mektep binasında, Beşiktaş sandığı sabahtan akşama kadar Kuruçeşmede tramvay durak yerinde, Beyoğlu sandığı sabahtan öğeleye kadar Şişlide nahiye merkezi karşısında tenis kursunda, öğleden sonra Bulgar çarşısında köşedeki kahvede, Sarıyer sandığı sabahtan öğleye kadar Kireçburnunda, öğleden sonra akşama kadar Tarabyada, Adalar sandığı Heybeliadada iskele meydanında bulunacak, Bakırköy sandığı köylerde dolaştırılacaktır.

Talebe ve Belediye intihabatı

Bütün mektep talebelerine belediye intihabatının nasıl yapıldığını göstermek için muallimler talebelerini intihap sandıklarının bulundukları yerlere götürmekte ve kendilerine intihabın nasıl yapıldığını, vatandaşların reylerini nasıl kullanacakları hakkında izahat vermektedirler.

Yahudiler

(Baş tarafı [illegible] sayıfamızdadır)

ile Yunanistan, Mısır ve sair memleketlere giderek orada genç Yahudi kızlariyle resmen evlenmekte ve yeni karılarile birlikte Filistine dönmektedirler.

Filistin kanunu mucibince kadın erkeğe tabi olduğundan yeni gelen bu kadınlar Filistin tabiiyetine girmekte ve orada yerleşmektedirler. Hariçte evelnip Filistine gelen bu yeni evliler beş on gün sonra mahkmeye giderek geçinemediklerini ve ayrılacaklarını söylüyor ve resmen ayrılıyorlar.

Bu suretle serbest kalan kadın, Filistin tabiiyetine girmiş oldu - ğundan başka bir gencle evlenerek Yahudi nüfusunu arttırmaktadır.

Bu hileyi anlıyan Yunan hükûmeti, hiç bir Filistinli Yahudiye Yunanistanda evlenmek için müsaade etmemeğe karar vermiştir. Fakat ahudiler bu işe başka çareler aramağa başlamışlardır.

Geçen hafta Briven vapuru Berut limanına uğramıştır.. Bu vapurda Yunan tebaasından 38 genç Yahudi kızı bulunuyordu. Vapurun limana girmesinden bir kaç saat sonra Filistinden 37 kişilik bir Yahudi kafilesi gelmiş ve hükûmete müracaat ederek vapurdaki kızlarla evleneceklerini, hükûmetin lâzım gelen muameleyi yapmasını istemişlerdir.

Ancak emniyeti umumiye dairesi, Yunanistan meselesinden haberdar olduğu için bu işe mani olmuş ve Yahudi kızlarının karaya çıkmalarına da müsaade etmediğinden vapur limandan ayrılmıştır.

İtalyada halıcılık

"Il Popolo d'İtalia,, yazıyor:

İtalyada imal olunan halılar esas itibariyle iki büyük kısma ayrılır. Biri fabrika halıları, diğeri de elle yapılan halılardır. Bununla beraber her iki cins halı piyasada satılmaktadır. Halı fabrikaları son zamanlarda çok tekâmül göstermektedir. Bu fabrikalar Piemontede ve Lombardiada bulunmaktadır. Toscana ve Venedik civarlarında dahi bazı fabrikaları mevcuttur.

İtalyada halı fabrikalarının mecmuu 31 dir. Ve bu fabrikalarda çalışan amelelerin adedi 3700 dır.

Her sene zarfında imal olunan halıların kıymeti elli milyon ile altmış milyon liret arasında temevvüç etmektedir.

Bu mamulâtımızın iptidaî maddeleri ve bilhassa yün ile boyalar hariçten celbolunmaktadır. Halılarımızın ihracat vaziyeti aşağıda gösterilmiştir:

1932 senesinde 1.782.000 liretlik halı ecnebi memleketlerine ihraç edilmiştir. Bu miktar 1933 te 1.231.000 lirete düşmüştür.

Müşterimiz olan devletler: İngiltere, İspanya, Portekiz, İsviçre, Almanya, Mısır ve Trablusgarptır.

Günün meselesi: Orman işleri

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

ormanların sınıflara ayrılarak orman işlerinde müesseselerin istismarına nihayet vermek, Türkiye ormanlarının bir haritasını yapmak, ve bu ormanları devletin işletmesine arzetmek, bu lâyihanın ana hatlarını teşkil ediyor.

Türkiye ormanlarına yeni bir veçhe verilmesi yolundaki çalışma, son günlerde ehemmiyetli bir mesele halini almış ve bazı münakaşaları mucip olmuştur.

Bir kaç gün evvel bir refikimizin başmakalesinde orman meselesine temas edilmiş, bazı mütalealar ileri sürülmüş, ormancılıkta devletin şimdiye kadar aldığı tedbirler sayılmıştır. İleri sürülen mütalealar şöyle hulâsa edilebilir: "Ziraat Vekâleti, orman işlerinde tahripkâr tedbirler almış bulunmaktadır. Şimdiye kadar halkın tahrip ettiği ormanları, şimdi Ziraat Vekâleti — asla farkında olmadan — tahribe doğru gitmektedir.

Gerek Hayri Beyin, gerek Şakir Beyin İktisat Vekâletleri zamanlarında ileri sürülen ormanların devlet tarafından idaresi işi iyi neticeler vermemiştir; halkın işini ve kazancını, devletin de varidatını hırpalamıştır.,, Ayni makalede, Rahmi Beyin İktisat Vekili bulunduğu sıralarda bu fikrin biraz gevşediği, şimdi Ziraat Vekili Muhlis Beyin ise eski fikrin ağababası kesildiği söylendikten sonra orman mütehassısı M. Bernhard'a çatılmakta, yetmiş yaşında bir ihtiyar olan mütehassısın nazarî malûmatiyle verdiği raporun memleketimizde katiyen tatbik kabiliyeti olmadığı iddia edilmektedir. Başmakale, sonra: "Ormanları istismar eden şirketler,, hakkındaki kayitler etrafında mütalealar yürütmektedir.

Ziraat Vekâletine bir cevap mahiyetinde olan bu yazıda, tutulan yolun sakim olduğu, hiç bir vekilin tatbikî kabiliyeti olmıyan bir nazariye uğrunda maddî menfaati ceffelkalem baltalamak salâhiyetini kendisinde bulmaması icap edeceği de ilâve olunmkta, memleketimizde mukavele ile orman kat'iyatı 200 bin metre mikâbı ise, mukavelesiz, sorgusuz ve hesapsız orman tahribatının bunun on beş, yirmi misli olduğu, bunları da köylünün tarla kurmak kışlık odun temin etmek üzere yaptığı, ileri sürülmeketdir. Netice olarak orman müteahhitlerine bir sürü külfetler ve vazifeler yükletilmiştir.

Bu mütalealara Falih Rıfkı B. Hakimiyeti Milliye refikimizde çıkan bir başmakalasiyle cevap vermiştir. Falih Rıfkı Bey, müteahhide fazla kazandıran sistemin memleketi çöle çevirdiğini söylemekte, müteahhidin mürakabe edilerek hayırlı işler aytpığı iddia ediliyor. Falih Rıfkı Bey diyor ki:

"Türkiyede orman meselesi artık, hattâ ticaret meselesi addedilmiyecek bir şekil almıştır. Evvelâ tahrip ve yağma kat'î olarak durdurulmak, sonra gayet sıkı ve toplu devlet murakabesi altında avrupaî, fennî ve insanî işletme usullerini kurmak lâzımdır.

Satın aldığı dağda ağaç değil, ot bırakarak çıkmış olan müteahhit var mıdır, bilmiyoruz. Eğer bir dağ satılır da içine şahsî menfaat girerse muhafaza edilirmiş, aksi takdirde devletin kudreti bütün ormanları muhafazaya kâfi gelmezmiş, sözlerini dinlemek istemeyiz. Bu memlekette devletin kanunları ayarında hiç bir kuvvet ve murakabe unsuru mevcut olamaz. Şahsî menfaat boğaz tokluğuna ve zenci gündeliğine köylü çalıştırarak mümkün olduğu kadar ağaç yıkıp sökmekten ibarettir. Yahut bizim memleketimizde böyle olmuştur.,,

Ziraat Vekâletinin ormanlar hakkında aldığı son karara dair kendisiyle görüştüğümüz salâhiyettar bir ormancı bize şunları söylemiştir:

"— Ziraat Vekâletinin memleketimiz ormanlarının istikbalini düşünerek hazırlamakta olduğu (Devlet işletmesi,, esaslarının tatbikine kadar müzayedeleri tehir etmesi çok yerinde bir harekettir. Hükûmet, şimdiye kadar müteahhitlerin ellerinde bir çok tahribata maruz kalan ormanları muhafaza etmenin bu şartlar altında gayri kabil olduğunu takdir ederek bu işin devlet eliyle idare edilmesine karar vermiştir. Tabii bunun için ilk düşüneceği şey yeni orman satmamaktır.

Her hangi bir adam, muhtelif mahallerini kiraya verdiği bir çiftliğini, kendisi işletmeyi kararlaştırırsa ilk yapacağı hareket, arazinin boş yerlerini yeniden kiralatmamaktır. Binaenaleyh devlette kendi malı olan ormanları, kendi eliyle tanzimi kararlaştırmış bunun için orman satışlarını kaldırmıştır.

Ormanlarının muhafaza ve imarını, binnetice memleketin, ziraî, askerî, sıhhî ve içtimaî hayatını düşünen bir hükûmet için bundan daha tabiî ve daha mantıkî bir hareket olamaz.

Cumhuriyet gazetesinde mektupları çıkan Garbî Anadolu tüccarlarının endişelerini ben, kendi nefsime çok yersiz buluyorum. Ziraat Vekâletinin "ormanlarda devlet işletmesi,, ni tatbika başlaması millî iktisadı bozan bir hareket değil, bilâkis ihya eden ve yükselten bir prensiptir.,,

İsveç veliahtı Ankarada

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

veç ve Türk marşlarını çalmıştır.

İstasyon binasından çıkarak otomobillerine binerken istasyon dışında yer almış olan mektepliler ile kalabalık bir halk kütlesi veliaht ve Prensesler Hazeratını sürekli alkışlarla karşılamışlar ve bir süvari kıtası selâm durmuştur.

Muhterem misafirler ikamet edecekleri Ankarapalas oteline giderlerken birinci otomobile Gazi ve veliaht Hazretleri, ikinci otomobilde veliaht Hazretlerinin zevceleri Prenses Lüiz ve Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey, üçüncü otomobilde de veliaht Hazretlerinin kerimeleri Prenses İngrit ve muahebere müfettişi Hüsnü Rıza Paşa yer almışlardır.

Reisicumhur Hazretleri, büyük konuklarını otele götürdükten sonra Çankayaya dönmüşlerdir.

Gazi Hz.ne ziyareti iade

Ankara, 3 (A.A.) — Reisicumhur Hazretlerinin konuğu olarak bu sabahtanberi şehrimizde bulunmakta olan İsveç veliahti Prens Güstav Adolf Hazretleri öğleden evvel Çankaya köşküne giderek Gazi Hazretlerine iadei ziyarette bulunmuşlardır.

Reisicumhur ve veliaht Hazretlerinin bu telâkilerinde Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyle İsveç orta elçisi de hazır bulunmuşlardır. Veliaht Hazretleri Çankaya köşküne geliş ve gidişlerinde bir ihtiram kıtası tarafından selâmlanmış ve muzika İsveç ve Türk millî marşlarını çalmıştır.

Çankaya köşkünden Ankarapalasa dönen Prens Güstav Hazretleri birbirini müteakip B. M. Meclisi Reisi Kâzım, Başvekil İsmet Paşalar Hazeratının ve Hariciye Vekili Tevfik Rüstü Beyin ziyaretlerini kabul buyurmuşlardır.

Prenses Luiz Hz.ni ziyaret

Ankara, 3 (A.A.) — İsveç veliaht Hazretlerinin refikaları Prenses Lüiz Hazretleri bugün öğle vakti Ankarapalas otelinde B. M. Meclisi Reisi Kâzım Başvekil İsmet Paşalar Hazeratının ve Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyefendinin refikaları Hanımefendilerin ziyaretlerini kabul etmişlerdir.

VAKIT
Gündelik, Siyasî Gazete
İstanbul Ankara caddesi, (VAKIT) yurdu
TELEFON NUMARALARI:
Yazı işleri telefonu: 24379
İdare telefonu : 24370
Telgraf adresi: İstanbul — (VAKIT)
Posta kutusu No. 46
ABONE BEDELLERİ:

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

İLAN ÜCRETLERİ:
Ticarî ilânların ilân sayfalarında santimi 30 kuruştan başlar. İlk sayfada 250 kuruşa kadar çıkar.
Büyük, fazla, devamlı ilân verenlere ayrı tenzilât vardır.
Resimli ilânların bir satırı 10 kuruştur.
KÜÇÜK İLÂNLAR:
Bir defası 30, iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası meccanendir. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir

ASKERÎ BAHİSLERİ

Alman donanması, versay muahedesi mucibince 10,000 tondan fazla hacimde harp gemisi yapamamakla beraber, bu hudut içinde kalmak şartiyle, harp gemilerinin inşası hususunda ne yapmak kabilse onu tatbikten de geri durmamaktadır. Yukarıdaki resim "Schleswig - Holstein,, "Schlesein,, zırhlılarında bulunan büyük filikalardan birisinin deniz yarışları için yaptığı talimi göstermektedir. Bu büyük filikalarda, iki bahriyeli bir küreğe sarılabilmektedir.

Alman askeri en son yeniliklere göre talim görmektedir. Bu resim, piyade askerinin düşmana karşı ilerlerken kendisini gizlemek için ne gibi vasıtalara müracaat ettiğini gösteriyor.

Altmış Dört Devletin Ordularına Ait statistik

Milletler Cemiyeti, devletlerin askerlik teşkilâtı hakkındaki statistik kitabının onuncusunu çıkardı

Milletler cemiyeti temmuz 923 te konseyinin muvafakatiyle her sene bütün devletlerin askerî teşkilâtı hakkında bir istatistik kitabı neşretmiye karar vermişti. Şimdi bu kitabın onuncu nüshası 1084 sayıfa kalınlığında bir kitap halinde intişar etti. Bu kitapta 64 devletin ordları mevzuu bahsolmaktadır. Alfabe sırasiyle Afganistandan başlanarak Yugoslavyada biten bu ordular içinde İngilizlerin şimdi "Saudia Arabia,, dedikleri Arabistan ordusu bile vardır.

Her devletin ordusu dört kısma ayrılmıştır: Kara ordusu, hava kuvvetleri, donanma ve millî müdafaa masarifi. Gerek bu kitapta neşrolunan tafsilâta gerekse başka askerî haberlere istinaden iki haftadanberi devam ettiğimiz yabancı ordular hakkındaki neşriyatımıza bu hafta da devam ediyoruz:

ALMANYA:

Milletler Cemiyetinin kitabında deniliyor ki: "Almanyanın ne karada ve ne denizde hava kuvvetleri vardır,,

"Alman askerî kuvvetleri için erkânıharbiye teşkilâtı mevcut değildir,,

Bu iki şeyin de Versay muahedesi mucibince memnu olduğu kaydedilmiyor. Alman ordusunun mevcudu yazıldıktan sonra zabıta kuvvetleri sayılıyor ve bunların da kabul edilen miktardan fazla olamıyacağı yazılıyor. Almanyada dört taneden fazla askerî mektep tesis olunamıyacağı, Alman gençlerine askerî talim ve terbiye yaptırılamıyacağı zikrediliyor.

Milletler cemiyetinin resmî kitabında bu kayıtlar yazılıyken ve bunlar mayıs 1934 tarihine kadar alınan malûmatı ihtiva ederken diğer tarafta bütün dünya mabuatı Almanların silâhlandığından milyonlarca Alman gencinin askerî talim ve terbiye gördüğünden her gün uzun uzadıya bahsedip duruyor. Öyle bir muamma ki içinden çıkmak kabil değil.

İBNİSSUUDUN KUVVETLERİ:

İbnissuut tarafından teşkli edilen Arap devletinin yedi milyonluk nüfusa malik olduğu ve bu kadar ahalinin 2,6 milyon kilometre murabbaı genişliğinde bir memleket içinde oturduğu ve şu hesapça her kilometre murabbama 2,7 kişi isabet ettiği yazıldıktan sonra Milletler cemiyetinin kitabında deniliyor ki:

"İbnissuudun ordusu 734 zabit ve 43437 neferden ibarettir. Bu rakamlar 1932 senesine aittir. Her halde İbnissuudun İmam Yahyaya karşı bu sene zarfında yaptığı sefer üzerine ordunun kuvveti artmıştır. Bundan başka ordunun dokuz tayyaresi vardır,,

ÇIN ORDUSU:

Çin hakkında katî malûmat yoktur. Çin devleti takriben 11 milyon 30.000 kilometre murabbaındadır, nüfusu da 450 milyondur. Ordusu 63000 zabit ve 1 milyon 260.000 askerdir. Donanması üç muhtelif tipte kruvazörlerden ibarettir. Bu kruvazörlerin yalnız dördü yeni tiptedir. Çin gazetelerine bakılacak olursa Çin ordusu son zamanlarda epeyce ıslah edilmiştir. Evvelâ, kumandanların birleştirilmesi imkân dahiline girmiştir. İkincisi Çin ordusu şimdiği millî buhran esnasında müzayekaya dayanmıya hazırdır. Üçüncüsü, Mukden hâdisesinden evvel olduğu gibi askeri taciz etmek için propaganda yapmaktan vazgeçmişlerdir.

Çinin askerî kumandanları son iki sene zarfında mutat hilâfına birçok mahrumiyetlere katlanarak çalışmışlardır.

LEHİSTAN ORDUSU:

1933 senesinde Lehistanda 326 bin kur'a askeri 20 yaşına vâsıl olmuştu. Bu rakam Lehistanın efrat itibariyle nasıl bir kabiliyet gösterebileceğini ispata kâfidir. Lehistan süvarisi 40 alaydan mürekkeptir. Bunlar, küçük fırkalar halinde 15 livaya tevhit edilmiştir. Her fırka iki veya üç alaydan bir süvari kıt'asından, bir istihkâm bölüğünden ve motörlü merakip üstünde hareket eden bir müfreze mitralyozcudan mürekkeptir.

Piyade 90 alaydır. 1932 de yapılan manevralar esnasında piyade alayları ilk günde 70, ikinci günde 40 ve üçüncü günde 35 kilometre yürümüşlerdir. Bu yürüyüşlerde takip muharebeleri yapılmıştır. Askerler de fevkalâde denilecek bir yorgunluk görülmemiştir.

Yüksek Leh zabitlerinin umumî harpten kalma tecrübeleri vardır. Askerî mektepleri ikmal eden genç zabitler iki sene teknik silâh mekteplerinde bulunmuşlardır. Küçük zabit evvelâ on ay silâh mekteplerinde talim gördükten sonra ilkönce 3 sene için orduda kalmayı taahhüt etmektedirler. Bu müddet istenildiği kadar uzatılabilmektedir. Küçük zabitlerin talim ve terbiyesi için eski Alman talim ve terbiye esasları kabul olunmuştur. Hizmet müddeti nazarî olarak iki senedir, fakat her sene harbiye nezareti tarafından yeniden tesbit olunmaktadır. Hakikat halde piyadeye, seyyar topçuda, tayyare kıt'alarında ve teknik kıtaatta bulunanlar yalnız 18 ay hizmet ettikleri halde süvaride ve atlı topçularda bulunanlar 21 veya 24 ay hizmet ederler.

Leh ordusunun teslihatı henüz yeknasak değildir. Orduda, bulunan Alman, Fransız ve Rus silâhları talim ve terbiyeyi güçleştirmektedir. Harpte de müşkülât çıkacağına şüphe yoktur. Leh ordusunun kuvveti 300.000 kişi olarak tahmin edilmektedir. Garp hududunda bulunan ve büyük kıymeti haiz olan 30000 kişilik hudut muhafızları bu miktara dahildir.

ROMANYA ORDUSU:

Fransa hariciye nazırı Bartunun ziyareti neticesi olarak Romanya yüksek harp şûrası Kral Karolun riyaseti altında yaptığı bir içtimada Romanya ordusunun Fransanın ve Fransız harp sanayiinin yardımiyle mükemmelleştirilmesine karar vermiştir. Bu münasebetle ceneral Angelesku doğrudan doğruya Fransızların Schneider - Cruzot müessesesiyle müzakereye girişmek üzere Parise gönderilmiştir.

Romanya ordusunda her şeyden evvel toplar ve hususî silâhlar yenileştirilecek ve mükemmelleştirilecek, teçhizat ıslah olunacak, efradın talim ve terbiyesine itina edilecek, sevkülceyş noktai nazarından mühim demir yolları inşa olunacak ve nihayet iktısadî seferberlik için lâzım olan hazırlıklar yapılacaktır. Bundan başka Romanyada harp sanayiinin inkişafına çalışılacaktır. Memleketin muhtelif yerlerinde büyük mühimmat depoları tesis edilecektir. Copssa - Micadaki Cugier fabrikası silâh, harp malzemesi ve mitralyöz imal edebilecek bir hale getirilecektir. Reşica daki demir imalâthanesi bundan sonra top imal edecektir. Bükres civarında inşa edilecek bir fabrikada gaz maskeleri yapılacaktır. Bundan başka tayyare kuvvetleri takvive edileceği gibi donanmanın daha arttırılması düşünülecektir. Yeni yapılacak kışlalar sayesinde, son zamanlarda çok ihmal edilmiş olan kışla işleri ıslah olunacaktır. Techizata ait levazımın tedarikinde simdiye kadar görülen fena idarenin önüne geçmek için Tatarescu kabinesi harbiye nezaretinden başka bir de techizat işleri nezareti ihdas etmiştir.

SOVYET ORDUSU:

Sovyetler uzak şark ordusunu teşkil ettikten sonra bu ordunun Hinterlandla olan müşkül ve u -

(Devamı 18 inci sayıfanın 4üncü sütununda

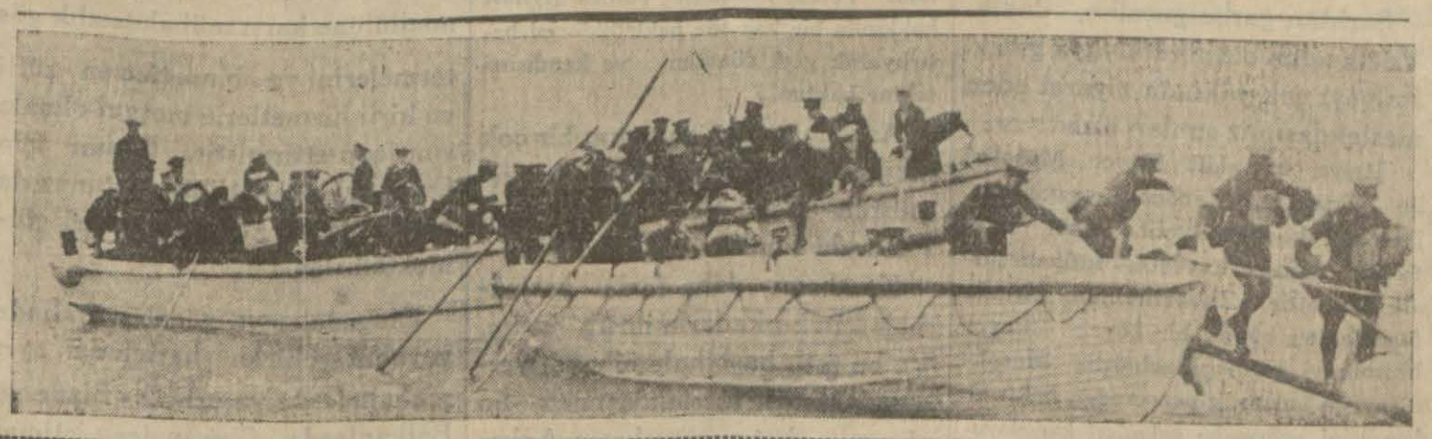

Yukarıdaki resim, geçenlerde İngilterede yapılan manevralara ait bir manzarayı göstermektedir. Ufukta görülen İngiliz donanmasının himayesinde, mevhum düşman memleketi sahillerine kadar getirilen İngiliz askerlerinden ilk kafile düşman sahilinde karaya çıkmağa başlamaktadırlar.

Şarkın bütün hükümdarlarile, hükümet reislerile görüşen Mısırlı gazeteci!

El-Mukattam gazetesi siyasî muharririle konuşmak, yarı devriâlem seyahati yapmak gibi bir şey..

Bu sene Türkiyeyi ziyaret eden Mısırlı gazeteciler arasında Kahirenin en eski gazetelerinden olan Elmokattam'ın siyasî muharriri Kerim Sabit bey ile refikası hanım bulunmaktadır. Kerim bey Mısırın en değerli muharrir ve gazetecilerindendir.

Her fırsattan istifade ederek şark ve garp memleketlerinde seyahat eden bu meslekdaşımız bugünün en tanınmış, en büyük simaları ile de görüşmeğe muvaffak olmuştur. Memleket, memleket dolaşarak görgüsünü genişlettikten başka bu memleketlere ait meseleleri yerinde tahkik ederek bilgisini sağlamlaştıran ve bu memleketlerin en yüksek şahsiyetleriyle de görüşerek bu şahsiyetleri tahlile imkân bulan Mısırlı muharrir, bahtiyar bir meslekdaş saymak gerektir. Onun gezip dolaştığı memleketler arasında Suriye, Filistin, İrak, İran gibi şark memelketleri, İtalya, Almanya, Çekoslovakya, Belçika, Fransa ve bunlara benzer garp memleketleri vardır. Kerim bey Bağdatta bulunduğu sırada Kral Feysalın, Tahranda Şehinşah Hazretlerinin misafiri olmuş, Şarkın bu iki hükümdariyle görüşmüş, daha sonra Sinyor Musolini ile, Her Hitler ile, Çekoslovakya Cumhurreisi Profesör Mazarik ile, Belçikanın sabık kralı Kral Albert ile, Lehistan diktatörü Mareşal Bilsovski ile, Hindistanın millî reisi Gandi ile görüşmeğe muvaffak olmuş ve bu suretle bir gazetecinin nail olabileceği en güzel fırsatları elde etmiştir. Şimdi de Türkiyeyi tetkik için gelen Mısırlı meslekdaşımız Türk ricaliyle görüşmeğe çalışacak ve onun için Ankaraya gidecektir.

Görgüsü bu kadar geniş, bilgisi bu kadar engin arkadaşımızla görüşürken bir saat içinde adetâ yarı devriâlem yaptık ve bugünün en büyük şahsiyetleri üzerinde birer lâhze durduk.

Suriye ile Filistin

Seyahatimize Mısırın komşusu olan Filistinden ve Suriyeden başladık ve sorduk:

— Filistinde ve Suriyede ne var, ne yok?

Kerim bey cevap verdi:

"Filistin ile Suriyeye beş altı kere gittim. Filistin işi o kadar karışık bir iş ki onu anlamağa çalıştıkça insanın bilgisizliği artıyor ve bu meselenin içinden nasıl çıkılacağı bir türlü anlaşılamıyor.

Suriye halkı kendine gelmeğe ve kendine güvenmek lâzım geldiğini anlamağa başladı. Siyasî istiklâline kavuşmak istiyen Suriye halkı, bu istiklâlin en sağlam desteği olan iktısadiyata çok büyük ehemmiyet veriyor. Oradaki sanayi hareketi çok mühimdir. Bilhassa deri sanayii ile mensucat son derece dikkate değer. Kibrit gibi hariçten gelen bir çok şeyler şimdi şamda yapılıyor.,,

Irak

Suriyeden İraka geçtik.

Muharrir arkadaşımız anlattı:

"Iraka gittiğim zaman Kral Faysal sağdı. Onun misafiri oldum. Kendilerini de, şimdiki kral Gaziyi de daha önceden tanırdım. Bağdatta bulunduğum sırada Kral Gazi harbiye mektebine devam ediyor ve tam bir talebe hayatı yaşıyordu. Kendisini mektepte ziyaret ettim. Pederlerile ise hemen her gün görüşüyordum. Kral Faysalın en büyük işi Irak ordusunu teşkil etmekti. Irakın ricalinden çoğu İstanbul Harbiye mektebinden çıkmadırlar. Hepsi de Türkiyenin kendilerine veliirfan olduklarını şükranla anlatıyorlardı. Kral Faysalın ehemmiyet verdiği ikinci iş hükmeti tesis idi. Kendisi bu işte de muvaffak oldu. Kral Faysalın bütün tesisatında, bütün hizmetlerinde hakikî demokrasi ruhu ap aşikârdı. Kendisi Irakta sanayi hayatını teşvik eder, fabrikaları ziyaret eder, oradan aldığı eşyayı sarayında, kendisini ziyarete gelenlere gösterirdi.

Bir defa Kral Faysalı memleket muallimelerinden bir heyet ziyaret etmişti. Kendisi bunları karşıladıktan sonra uzak yerlerden gelenleri kendine yaklaştırmış, yakın yerlerde otu ranları, her zaman görmek mümkün olduğu için, uzaklaştırmıştı.,,

iran

Meslekdaşımız İraktan sonra İrana geçti ve Bağdattan başlıyarak otomaobil ile hareket etti. Kermanşah, Hamdan, Asitâbada uğrıyarak Tahrana vardı ve Şah Hazretlerinin misafiri oldu.

Sözü arkadaşımıza bırakalım:

"Yolumuzda nazarı dikkatime en çok çarpan şey, yolların iyiliği ve her şehirde mektep yapılması idi. Mektepler, tam asrî usul dairesinde yapılıyordu. Bu mekteplerin güzelliği ve intizamı, sonra talim ve terbiyesinin yüksek seviyesi beni son derece mütehassis etti. Tahrana varmadan bir gece evvel mesafede bir ziraat mektebi yapılmıştı. Bu mektep, emsalinden çok üstündür. Şehirlerin yolları çok güzel tanzim edilmiştir. Mürur hareketi çok iyi idare ediliyor. Tahranda şehir geceleyin elektrikle tenvir ediliyor.

Tahranda Şahenşah Hazretlerinin misafiri oldum. Şah Hazretlerinin en sevdikleri ikametgâh, harbiye mektebinin önünde yaptırdıkları çok sade bir konaktır. Kendileri, hemen hemen her gün harbiye mektebini ziyaret eder. Bir gün refakati seniyelerinde bu mektebi ziyaret ettim. Mektep, tam manasiyle modern ve mükemmel bir mekteptir.

İran şehirlerinde kadınların eski usul yaşamayı bıraktıklarını, ve yüzlerini açarak gezdiklerini gördüm. Erkek kadın birlikte veya ayrı ayrı çayhanelere gidiyorlar.

Şahenşah Hazretlerinin gece davetlerinde İran kadınları da iştirak etmektedirler. Bu İranî hanımları Avrupaî hanımlardan ayırt edebilmek cidden müşküldür.

Bu münasebetle Şahenşah Hazretlerinin şimdiye kadar ilim ve irfandan nasipsiz kalan kabileleri de okutmak için tesis buyurdukları mektebi anmak lâzımdır. Kabileler buraya gönderdikleri ve okuttukları gençler sayesinde çok yakında değişecekler ve medenileşeceklerdir.

Bir kelime ile İran, terakkî yolunda dev adımları ile yürüyen bir devlettir.,,

italya

Şarktan garbe geçelim, dedik. Ve ilk adım olarak İtalyaya gittik. İtalyayı çok yakında ziyaret eden meslekdaşımız şunları anlatıyor:

İtalya başvekili Sinyor Musolini ile görüştüm. Kendisi yazıhanede iken son derece mültefit, sakin, nükte gû, hafızası kuvvetli, intikali süratli bir zattir. Ziyaretlerimin birinde faşistlerden büyük bir heyet Sinyor Musoliniyi görmeğe gelmişti. Musolini ayağa kalkarak pencereden baktı ve kendisini görmeğe gelenleri karşılayarak bir nutuk söyledi. O zaman Duçenin bir anda nasıl değiştiğini gördüm. Sinyor Musolini, zairlerine humasî bir nutuk söyliyerek hepsini coşturdu. Doçe ile konuşmalarımızda, faşistliğin bir ihraç malı olmadığını söylüyordu. Haklı idi. Çünkü kendisi milletin mizaç ve ihtiyacını anlamış ve ona göre teşkilât yapmıştır.

İtalyada en göze çarpan nokta disiplindir. Her memur, her idare adamı, Sinyor Musolininin gözlerini her lâhza üzerinde hissediyor.

"Faşistliğin İtalyada yerleşmiş olduğunda şüphe yoktur. Eskiden her yerde, kontrol edilmesi lâzım gelen her noktada bir çok faşistlere tesadüf edildiği halde bugün bunların az olduğu görülüyor. Çünkü kontrol ihtiyacı azalmıştır.

Sinyor Musolinide genişlemek veya istilâ siyasetini tutmak isteyip istemediğini sordum. Hayır, dedi, bütün isteğimiz manevî ve iktısadî genişlemedir. Maddî genişleme istemiyoruz, dedi ve İtalyanın Mısıra dost olduğunu ilâve etti. İtalyanın son günlerde Mısıra ait borçların faizlerini altınla değil, fakat kâğıtla vermesini iltizam ettiğine bakılırsa bu sözlere inanmak icap ediyor.,,

Almanyada

Söz İtalyadan Almanyaya geçti. Mısırlı arkadaşımız anlattı:

"Hitlerin iş başına geçmesi üzerine kendisiyle görüştüm ve ilk önce sordum:

— Hasımlarınız, Samî ırka mensup olanların hepsine düşman olduğunuzu söylüyorlar. Doğru mu?

Her Hitler, evvelâ güldü ve sonra anlattı:

— Yalnız Yahudilere düşmanım! Şarklıların dostuyum. Bunun delili, sizi kabul etmek ve sizin elinizi sıkmaktır.

"Her Hitler daha sonra fotoğrafının üzerine bir satır yazı yazarak ihda etti.

Hitlerciliğin ne derece muvaffak olacağını tahmin edemem. Fakat onun Alman ekseriyetini birleştirdiğini gözümle gördüm. Almanlar, Hitleri tapınırcasına seviyorlar.,,

Çekoslovakyada

Gazeteci arkadaşımız Çekoslovakya Cumhurreisi Profesör Mazariki şöyle anlattı:

"Profesör Mazarik seksen yaşını geçmiş olduğu halde yirmi yaşında bir genç kadar dinçtir. Kendisi hâlâ her gün ata binerek gezer. Kendisi o kadar sevimli, o kadar tatlı sözlü bir zattir ki, insana resmiyetin icabatını unutturur. Çekoslovakyanın istikrarında en büyük âmil, hiç şüphe yoktur ki onun şahsiyeti idi. Hele Çekoslovayka hariciye nazırı Doktor Benesin 1918 den bugüne kadar mevkiinde kalmasını onun şahsiyetine borçludur.

Muharrir arkadaşımız Gandiyi şu şekilde anlatıyor:

"Gadni, bir evliya gibi sakin, tatlı ve son derece cazip söz söyler. Söz söyleyişine meftun olmamak mümkün değildir. Kendisiyle konuşanlar onun çıplak bir adam olduğunu unuturlar. Kendisi ile görüştüğüm zaman, ben de, sözünün tatlılığına ve güzelliğine o kadar kapıldım ki, üstüne başına bakmayı unuttum ve kendisinden öylece ayrıldım. Yolda, karilerin onun giyinişi hakkında bir kaç söz beklediklerini hatırlıyarak geri döndüm ve kendisine tekrar baktım.,,

Arkadaşımızın zamanın bir çok meşhur adamlariyle daha görüşmüştür. Loyd Corc, Makdonald, Pilsovski bunlar arasındadır.

Kendisini daha fazla yormamak için bu kadarla iktifa ettim. Ve bu tatlı hasbihale nihayet verdim. Mısırlı meslekdaşımızı bu akşam, yahut yarın akşam Ankaraya gidecek ve tetkikatına başlıyacak Türk büyüklerile konuşmağa çalışacaktır. Kendisine muvaffakiyet dileriz.

Polonya çingeneleri bir Kral seçecekler!

Orta Avrupa çingeneleri halkın merhametini tahrik ve bol sadaka temin için çocuklarının gözlerini oyuyorlar..

Sık sık rast geldiğimiz Çingenelerin aslı ne olduğunu anlamak aklınıza gelmiş midir?

Çingenelerin nereden geldikleri, hangi kavme mensnup oldukları on sekizinci asrın ortasına kadar bilinmiyordu. Dillerini tetkik ettikten sonra Çingenelerin nereli olduklarını ilk olarak tespit eden Alman dil âlimlerinden profesör Ridiger'dir. Bu profesöre göre Çingeneler Hindistan ahalisinden dir. Bu telâkkiyi Alman tarihşinaslarından Greleman dahi teyit etmektedir. Bu da âdetler ve bazı riyazî kaidelerle Çingenelerin Hindistan muhaciri olduklarını ispat etmiştir.

Avrupa kıt'asında Çingenelerden 1322 senesinde Giritte, 1346 senesinde Korfu'da ve 1370 senesinde de Romanyada bahsolunduğu görülmektedir.

Çingeneler, âdetlerini muhafaza etmekle beraber, her memleket te başka başka adlar altında anılmaktadırlar. Maamafih bunların en tanınmış adı Çingenedir. Nitekim Almanyada Tzigoyner, Macaristanda Tzigan diye anılmaktadırlar. Bu kelimeler ile bizdeki Çingene adının ayni membadan oldukları aşikârdır. Fakat, mesela, Çingeneler Fransaya Çekoslovakyadan, eski Bohemya kıt'asından geldiklerinden Fransızlar Çingenelere Bohemien yani Bohemyalı adını vermektedirler. Yalnız Arnavutlar Çingenelere Macup demektedirler ki, bu kelimenin neden müşatk olduğu anlaşılamamıştır. "Mahcup,, tan mecaz olarak "hakir,, mânasına geldiği zannolunmaktadır. Muhtelif Balkan memleketlerinde, Çingenelerin Firavun aslından oldukları zannı neticesinde onlara "Fıravun,, denildiği de görülmüştür.

Çingeneler kendilerini Roma veyahut Rom diye anmaktadırlar ki, bunun da mânası "insan,, veyahut "adam,, demektir; ancak bu isim yalnız insanın Çingene olanına verilmektedir. Fertlere de Gaco demektedirler. Almanya Çingeneleri Almana, Macar Çingeneleri Macara ve İtalyan Çingeneleri de İtalyana Gaco demektedirler.

Bazı sosyolog'lara göre musiki gibi güzel san'atlara karşı gösterdikleri müfrit meyil ve fevkalâde istidat Çingenelerin rakik ruhlu insanlar olduklarını göstermektedir. Fakat mütevalî surette tahkir edilmiş olmaları bunların utanma medlûlüne karşı mübalâtsızlık göstermelerini ve binnetice en süflî ve kirli hizmetlerle meşgul olmalarını icap ettirmiştir. Bunun için Çingeneler cellâtlıktan tutunuz da bildiğiniz en kirli hizmetleri görmektedirler.

Çingeneler ya göçebe halinde veyahut şehirler haricinde ayrı mahallelerde yaşarlar. Bizde ve Balkanlarda Çingeneler içtimaî bir gaile değildirler. Fakat Orta Avrupada hükûmetleri fevkalâde işgal etmektedirler. Çünkü oralarda çocukları çalar, halkın merhametini tahrik ve fazla sadaka vermelerini temin için gözlerini oyar kör; kol ve ayaklarını kırıp sakat ederler.

Rivayete göre Çingeneler yalnız Romanyada toplu ve cemiyet hal'inde yaşamaktadırlar. Romanya Çingeneleri ahiren Romanya hükûmetine müracaat ederek Çingene çocuklarının üniversite bilhassa konservatuara kabul edilmelerini, yüksek tahsil yapan Çingeneler devlet kapılarının açılmasını istemişlerdir.

Lehistandaki Çingeneler hergün aralarında, intihap müddeti bir sene olmak üzere, bir kral bile intihap ederler. Bu kral Çingeneleri ve fertleri arasında zuhur eden ihtilâfları tesviye eder.

Malûm olduğu üzere Polonya ötedenberi Yahudileriyle ve Yahudilerinin tamamen orijinal olmasiyle meşhur bir memlekettir. Polonya Yahudileri dünyada kadar büyük bir şöhrete malik tirler ki, Viyana ve Berlin Yahudileri antisemitist'lere karşı "bir tecavüz etmeyiniz. Karşınızdakiler Polonya Yahudisi değildir derler.

Halbuki Polonyada meşhur lan diğer bir unsur da vardır bunlar da Polonya çingeneleri Polonya çingeneleri her sene aralarından bir çingene kral mektedirler. Geçen sene çingene krallığına seçilen Mihaylo Kvi yek'in müddeti bittiğinden birkaç güne kadar Polonyanın Loc şehri civarındaki ve bir senelik çingene kralı intihap edilecektir. Polonya çingene kralı ormanlardan rinde ve Polonyanın her tarafından gönderilmiş çingene murahasları tarafından seçilecektir.

Bu intihabatta Kral Mihaylo ya akrabasından iki çingene kip namzet olarak ortaya maktadır. Bu rakipler çingene milletinin kral Mihaylodan memnun olmadığını iddia etmektedirler. Bir çok genç çingene kıları köy köy dolaşarak namzetleri için propaganda yapmaktadırlar. Çingene kralı intihabatı ekseriyetle kanlı kavgalarla neticelendiğinden Loc polisi intihabat için susî bazı tedbirler almak mecburiyetinde kalmıştır.

Fakirlere yardım

Toptancı tüccarlar, bakkallar, zahireciler ve manifatura tüccarlarile zenginlerin nazarı dikkatine!...

Geçen sene olduğu gibi bu sene de Cumhuriyet bayramında fakirlermize yiyecek ve giyecek ile yardıma çalışmaktayız. Elli bine yakın yakın nüfusu ve içlerinde oldukça mühim yoksulu olan bir muhitte yapacağımız yardımı fazlalaştırmak için her zaman olduğu gibi cümlenizden yardım istiyoruz.

İçtimaî yardım; fert için refah ve saadet kaynağıdır.

Topkapı Türk Fukaraperver Hayır Müessesesi Müdiriyeti

KADIN

Şık Bir Ceket

Güzellik Bahsinde Yüz !

Yüz güzelliği, güzelleşme usullerini araştırma sırasında kadınların bilhassa ehemmiyet verdikleri bir cihettir. Ve bunda pek haklı - dırlar. Gerçi vücut güzelliği de, ehemmiyetle meşgul olmağa değer se de, yüz, bu noktadan herhalde vücuttan önc gelir. İlk bakışta göze çarpan, yüzdür. Eğer yüz güzel değilse, vücudun güzelliği başlı başına güzel bir kadın olmağa yet mez!

Yüzün güzelleşmesi için ne yap malı .. Bu bir sualdir, ki cevabı herzaman muhtelif şekillerde ve - rilir. Güzelleştirme mütahassısla - rı, ayrı ayrı yollardan bu gayeye erişmek için türlü türlü tavsiyeler de bulunurlar, çeşit çeşit tertipler ortaya koyarlar. Eski bir tabire uy gun olarak, rivayet muhtelif, lâ - kin maksut birdir. Yani, güzellik temini!

Evvelce de bahettiğimiz gibi, gerek yüz, gerek vücut güzelliğinde alman gıdanın mühim tesiri vardır. Yenilen yemeklerin besleyici oluşunu gözetmelidir. Bundan başka, bu hususta bazı sıhhî kaide lere uygun hareket etmeği de unut mamalı. Meselâ, sofradan kalktık tan sonra, en az iki saat bir şey yememeli. Hattâ şekerleme, pasta v. s. gibi hafif şeyler bile...

Bütün kadınlar, besleyici gıdaları tercih etmeli. Kızlar, bu esasa riayet etmekte daha ziyade itinalı davranmalı. Zerzevat yemekleri, meyvalar kızlar için çok faydalıdır. Süt içmek, sütlü tatlılar yemek te itiyat haline getirilebilir. Sütün, sütlü tatlıların da bu husus ta faydası dokunur.

Hulâsa, derinin hazım cihazı ile sıkı surette alâkası olduğunu daima göz önünde tutmak, yüz gü zelliğine ehemmiyet verenler için kat'î olarak lâzımdır. Bu, esastır. Bundan sonra alınacak tedbirler, bunun yanında teferruat sayılır!

Sıhhî Taysiyeler

Suya Dair..

Su, herkesin en çok içtiği şeydir. Bunun zarar getirmemesi için ne gibi tedbirler alınmalı, ne gibi noktaları göz önünde tutmalı - dır?..

Bir kere, membaı ve geçtiği yerler bilinmiyen sudan içmek, sıhha te zararlıdır. Çünkü, bu suya mikrop karışmış olabilir. Bataklık ve lâğım mecraları yakınında bulu - nan sulardan içmemek, ihtiyatlı davranmaktır.

Sabunu kolaylıkla köpürtmiyen ve zerzevatı çabuk pişiren sudan içmek, hiç doğru değildir. İçilmemesi icap eden suyu tayin için, bu iki şekilde tecrübeye girişilebilir.

Kaynatılmaksızın inbikten geçmiş sudan içmenin de sıhhate zararlı olduğu neticesine varılmıştır. Dolayısile, böyle sudan da, kat'î bir zaruret hasıl olmadıkça içmeyi tercih etmelidir. Tortulu, kokulu, acı, tatlı, tuzlu su içmekten de çekinmek lâzım geldiğini hatırdan çıkarmamalıdır.

Terli olarak su içmenin ne kadar tehlikeli olduğunu, aşağı yukarı herkes bilir. Bu arada, vücut yorgunken, biraz olsun yorgunluk almadan su içmenin de iyi bir şey olmadığı aesbit olunmuştur. Meselâ, bir gezinti sırasında, yolda giderken susarsanız, terli olmasanız da su içmemelisiniz. Hele böyle vaziyetlerde buz gibi soğuk su içmek, çok tehlikeli neticeler ortaya koyar. Mutlaka yorgunluk almalı ve tamamile dinleninciye kadar, sabretmelisiniz. Ne kadar fazla su samış olursanız olunuz!

Suyun zarar getirmemesi için ne gibi tedbirler alınmak lâzım geldiğini, ne gibi noktaları göz önünde tutmak icap ettiğini bilmek düşer. oÇcuğun verilen nasidar eder. Hele çocuklar, zararlı olan hususların hiç birisini bilemiyeceği için, annelere, babalara, çocuklarını su bahsinde ikaz etmek dşer. Çocuğun verilen nasihatleri kolay kolay belliyemiyeceğini de göz önünde tutarak, bir defa söylemekle iktifa etmemeyi, bu gibi nasihatleri mümkün olduğu kadar sık tekrarlamalıdır!

Kış Modasında — Kürk Modelleri

Rutubete Karşı

Duvarların rütubetli bir halde bulunmasının önüne geçmek için, yüz gram sarı balmumu ile dört ki logram terementi ruhu alıp hafif ateş üzerinde eritmeli. Rütubet olan duvarlara, bir fırça ile bolca sürmeli.

Bir Çanta

Mevsiminde!

Taze üzümü bu halde muhafaza için bir çare var mıdır?.. Bunun için bir çare vardır. O da üzümleri salkımlarından kesmek, çürük - lerini ayıklamak, hafif fıçılar içerisine ince mantardan yataklar yapmak ve üzümleri yerleştirdikten sonra, fıçıların ağzını kapatmak!

Eğer böyle yaparsanız, üzümü taze bir halde uzun müddet saklıyabilirsiniz. Ne kadar zaman? Bir sene kadar kabil olduğu, tecrübe ile anlaşılmıştır!

Çay Nasıl?

Çayın iyi olup olmadığını anlamak için, bir miktar almalı. Bir bardak soğuk su içerisine atarak, çalkalamalı. Eğer çay iyi ise, suyu yavaş yavaş ve pek az boyar. Fena ise, boyayış çabuk ve çok koyu renkte olur.

Bundan başka, bu cihetleri anlamak için, başka bir usul de vardır. Bir miktar çayı suda kaynatıp soğutmalı. Çay iyi ise, suyun rengi açıktır. Yalnız hafif bir bulanıklık husule gelir. Çay fena ise, su, bilâkis berrak ve şeffaf kalır.

Kedi Kuyruğu!

Cam delmek için "kedi kuyruğu,, denilen yuvarlak bir demir vardır. Eğer cam delmek icap ediyorsa, bunu elde etmeli. Ucunun pek ince olması lâzımdır. Ateşte beyaz hale gelinciye kadar kızdırmalı. Sonra cıva banyosuna batırmalı.

Diğer taraftan, müsavi miktarda kâfuru ile terementi ruhunu karıştırmalı. Kâfuru, diğerinden faz la da olabilir ve hattâ fazla olursa daha iyidir.

"Kedi kuyruğu,, ile camı delmeden, bu isimdeki demiri bu mahlûle batırmalı. Mahlûlden bir iki damla da, camın delinecek yerine sürünebilir. Bu suretle camda, kırmadan delik açmak, mümkündür.

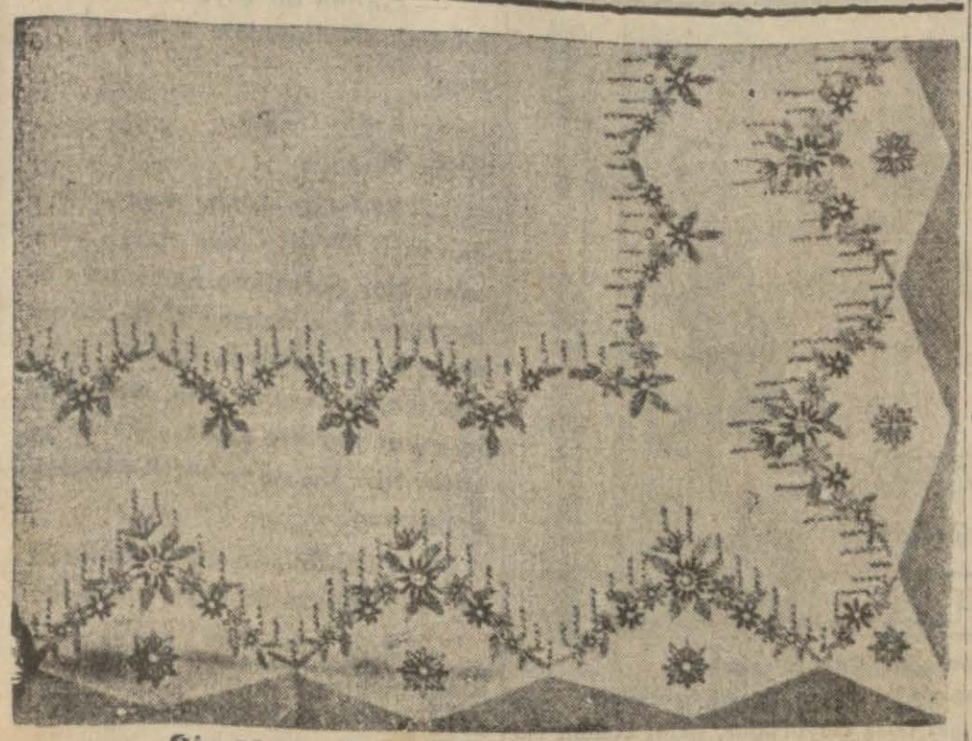

Bir Masa örtüsünün Kenar işlemesi

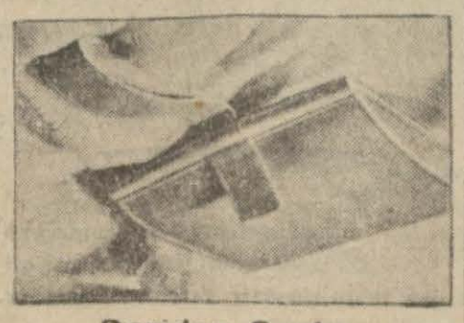

Deriden Çanta

Yemek Tarifleri

Vanilyalı Krema

Vanilyalı Krema yapmak için bir kilo süt, altı yumurta sarısı, yüz gram şeker, bir parça da vanilya tedarik etmeli. Süt, içine şeker ve Vanilya atılarak pişirilir. Biraz soğuduktan sonra, bir taba - ğın içinde yumurtanın sarısı, akın dan ayrılarak, yavaş yavaş sütün üzerine dökülür. Dökerken, sütü devamlı surette karıştırmalıdır.

İş bu safhaya gelince, süt tekrar ateş üzerine konulur. Ateş, hafif sıcaklık verecek derecede olma lıdır. Bu safhada da sütü koyula - şıncıya kadar karıştırmak icap eder.

Pelte, kıvamını alınca, süt ateşten indirilir. Artık vanilyalı krema yapılmış, demektir. Soğutulur ve yenir. Limonlu, çilekli v. s. li kremalar da hep böyle yapılır.

Fırınlı Makarna

Fırınlı makarna yapmak için, makarnayı su içerisinde kararca haşlamalı. Kevgirde süzmeli. Sonra, bir tepsiye geçmeli.

Diğer taraftan, başka bir kâsede makarnanın üstünü örtecek miktarda yumurtayı, biraz rende - lenmiş peynir, biraz un ve biraz domatesle iyice karıştırmalı. Bunu da makarnanın üstüne ve etrafına geçirmeli. Nihayet yağ koyup fırına sürmeli. Pişinciye kadar orada bırakmalı.

Havuç Turşusu

Havucun üstünü iyice kazımalı. Sonra havucu haşlamalı. Yumuşayınca ateşten indirmeli. Soğutmalı ve bir kavanozun içine doğramalı. Ölçüsüne göre tuz atıp çalkalamalı. Biber, sarımsak dövmeli. Kerevizle karıştırıp kavanozun içine doldurmalı. Nihayet kavanozu kapamalı. Böylece bir müddet sonra havuç, turşu olur!

Orman Kebabı

Orman kebabı yapmak için, koyun etinin ya pirzola kemikleri, yahut da but eti lâzımdır. Bu, doğranarak ufak ufak parçalar haline getirildikten sonra, tuz, biber, soğan ve sirke ile karıştırılmalı. Sirkenin keskin olması icap eder. Karıştırma işinden sonra, bir müddet öylece bırakmalı. Nihayet silkeleyip soğanları çıkarmalı ve azar azar su vermeli.. Karar derecede kavurarak pişirmeli.

Gündüz Elbisesi

EĞLENCELİ YAZILAR

Çocuğumun Resmi Güzel Olsun !

Bahçeyle uğraşmağa heves eden berber, tarhları ondüle edilmiş saçlar haline getiriyor!

Mergube Hanım, çocuğunun çok güzel olduğuna kanidir. Hakiki vaziyette hiç te böyle olmadığı halde.... Çocuğu çirkin, üstelik sevimsizdir.

Anne, çocuğunun resmini çektirecekti. Bir fotoğrafçıya gittiler. Mergube Hanım, mağrur bir tavurla oğlu Nurinin resminin gayet güzel olması, iyi bir pozda çekilmesi lüzumunu bildirirdi.

— Elimden geleni yaparım, hanımefendi!

Çocuğun yüzüne dikkatle bakan fotoğrafçı, yüzünü ekşiterek, bu cevabı verirdi. Ellerini uğuşturdu ve işe girişti.

O, bir taraftan hazırlık yapadursun, anne de çocuğuna çeki düzen vermek için uğraşıyordu. Elindeki tarakla tekrar tekrar saçlarına dokunuyor, parmakları tekrar tekrar çocuğunun papiyon boyun bağını düzeltmek için kımıldanıyordu.

— Her şey hazır, hanımefendi!... Lütfen.....

Bundan sonra, çocuğa poz verilmesine sıra geldi Bununla da bir hayli zaman geçti. Nihayet, Napolyonvari bir pozda karar kılındı. El göğüste, dimdik bir duruş!

— Şimdi bir defa hiç kımıldanmadan dur, yavrum!

Fotoğrafçı, örtü altına girdi. Girer girmez de, Mergube Hanım telâşla seslendi:

— Aman, daha çekme bir şey daha söyliyeceğim!

Daha ne söyliyecekti? Sanki geldi geleli söyledikleri yetmiyormuş gibi!.. Fotoğrafçı, canı sıkılmış bir halde, örtünün altından çıktı.

— Buyurun, emriniz?

— Şey, ben bu resme çok ehemmiyet veriyorum. Bu resmi bir gazetenin tertip ettiği en güzel çocuk müsabakasına göndereceğim de!. Bu itibarla resim fevkalade güzel çekilmeli. Tıpkı tıpkısına benim çocuğuma benzemeli! Anladınız ya?... Resmi de kendisi gibi güzel olacaktır. değil mi?

Fotoğrafçı, Bu sözleri dinledikten sonra, çirkin ve sevimsiz çocuğun annesine şöyle dedi:

— Siz, hiç merak etmeyiniz, Hanımefendi. Endişeye lüzum yok. Resim, kendisi gibi olmasa bile güzel olacaktır. Ben rötuş yapmakta gayet mahirim!

Haftalık Ve Aylık!

— Müdür Beyefendi, sizden bir ricam var!

Müessese müdürü, yazıhanesinin başında koltuğa gömülmüş, bacak bacak üstüne atmış, sigarasının dumanını küfür küfür savuruyordu. Azametle oturduğu yerden seslendi:

— Söyle bakayım. Ne istiyorsunuz?.. Fakat, istediğim şey, aldığın paraya zam yahut izin olmasın. Bu iki şeyden birini istiyecek olursan, benden ret cevabı alacaksın. Hem de yüz de iki yüz!

Ortalaşlı, kendi halinde bir adam olan memur, müdürün karşısında hörmetle el kavuşturmuş bir vaziyette duruyordu. Sesi titriyerek, şunları söyledi:

— Hayır, müdür beyefendi hazretleri!.. Ricam, bu iki şeyden başka bir şey!

— O halde, söyle!

— Burada, para, şimdi haftadan haftaya veriliyor. Öyle tensip buyurulmuş!

— Peki... Sonra?

— Sonrası, efendim, benim ricam, bu paranın şimdi olduğu gibi haftadan haftaya verilmeyipte eskisi gibi aydan aya verilmesi!..

— Acayip şey!.. Halbuki, bu haftalık usulünü ben tensip ettim, ama şefiniz, sizin böyle verilmesini rica ettiğinizi söyledi. Yani hepinizin,.. Bütün memurların... Bu arada, siz dahil değil mi idiniz?..

— Doğru, efendim. Bu ricaya o zaman ben de iştirak ettim. Hariç kalmadım!

— O halde, aradan bir kaç ay geçtikten sonra!...

Memur, boynunu bükerek başını salladı:

— Hatta, bu kadar beklemeyip bir ay sonra, bu rica da bulunacaktım. Lâkin, zatı âlilerinizi rahatsiz etmekten çekindim. Bu vaziyete katlanmağı tercih ettim. Niyayet, daha fazla tahammül edemiyeceğimi anlayınca,....

Müdür, hayretle koltuğunda yarı kalkınır bir tavur aldı:

— Neler söylüyorsunuz?.. Şey,. Neydi adınız?

— Rahmi bendeniz!..

— Ha, rahmi efendi!... Evet, katlanmak,... Daha fazla tahammül edememek!.. İnsanın parasını ay dan aya alamayıpta haftadan haftaya almasile, bunların alakası ne?

Memur, içini çekti:

— Belki sizin için ve başkaları için, bunun ehemmiyeti yok, müdür beyefendi hazretleri!.. Lâkin, benim için pek büvük ehemmiveti var. Zirâ.....

Memur sözlerini şöyle tekmilledi:

— Eskiden karınla aybaşından ay başına para kavgası ederdik. Şimdi her hafta başında bir defadan, her ay dört defa saç saça, baş başa geliyoruz. Bu kavgalardan üçünün eksilmesi ancak zatı âlilerinizin ricamı is'afile mümkün olur. Sayenize sığındım!

diler. Selâmlaşmadan ve hal, hatır soruşmadan sonra, Cabir Bey, şöyle dedi:

— Azizim, bu sefer dikkatli nişan al. Geçen sefer tavşana nişan aldın ve beni yaraladın. O zaman bir kazadır oldu, diye ses çıkarmadım, ama bu sefer böyle bir şeyi hoş görmem!

Fuat Bey, elini arkadaşının omuzuna koyarak, şöyle cevap verdi:

— Merak etme, azizim! Bu sefer tavşana değil, sana nişan alacağım. Bu suretle umarım, ki geçen seferkinin aksi vaki olur ve ben de bir tavsan avlarım!

Muşmula!

Yaşı hayli ilerlemiş bir hanımefendi, yüzündeki buruşuklukları giderecek çare arıyordu. Lâvanta, pudra ve krem v. s. satılan bir mağazada, satıcı ile konuşuyor:

— Yüzü gergin tutacak bir krem istiyorum!

— Hay hay, hanımefendi!.. İşte, bu kremle yüzde gerginlik tamamile temin olunabilir!

— Sahi mi?.. Yüzde hiç buruşukluk kalmaz mı?

— Hiç kalmaz, hanımefendi!.. Bu, o kadar iyi cins bir kremdir. Tesiri tecrübe ile sabit olmuştur!

Satıcı, sözlerine şunu ilâve etti:

— Hattâ, muşmulanın buruşukluklarını bile düzeltir!

Bol Gelirse?

Evin hanımı, yeni hizmetçisine şöyle söyledi:

— Siz de benim gibi süslü giyinebilirsiniz. Ben, buna itiraz etmem!

— Teşekkür ederim, hanımefendi,. yalnız ben sizden biraz daha zayıfım. Acaba sizin elbiseleriniz bana bol gelmez mi?!

Yarın Nasıl?

— Hele benim mesleğimde olan bir kimsenin, yarının nasıl olacağını kestirememesi, pek üzücü bir şey!

Böyle diyen adamla yeni tanışan biri, onun mesleki ne olduğunu merak ederek, sordu:

— Sizin mesleğiniz nedir, efendim?.. Ne iş yaparsınız?

— Rasathane müdürüyüm!

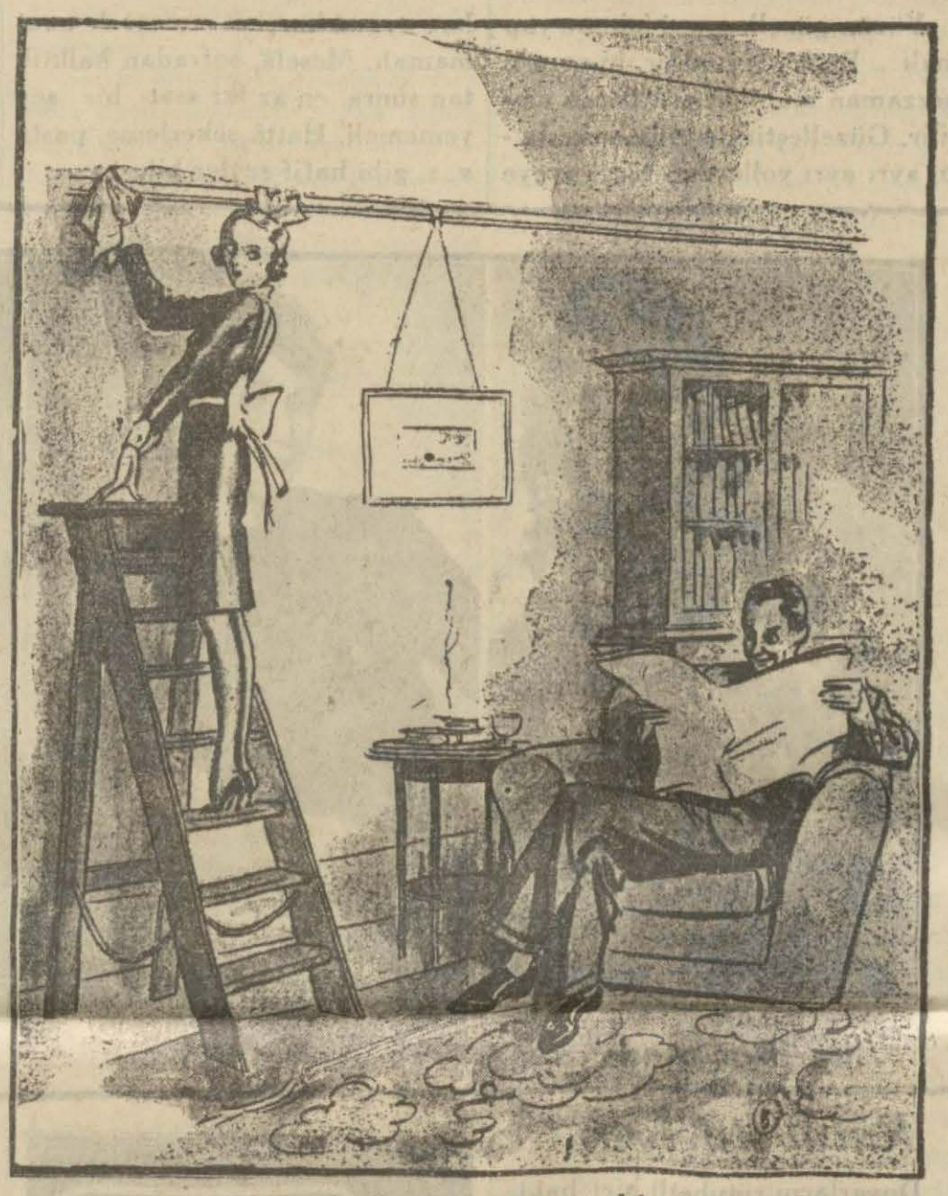

— Affedersiniz, Beyefendi, duvarın tozunu daha kaç defa alayım?!

Hayal Ve Hakikat!

Karı, koca balkonda baş başa vermişler, konuşuyorlar. Gece, gökte yarım ay.. Mehtabın son gecelerinden biri.... Bu eylül mehtabının..... Yer, Büyükadada!

— Havalar serinledi, güzelim. Halbuki, sen balkonda omuzlarına bir eşarp bile almadan oturuyorsun. Gidip...

— Otur, canım. Zaten bir az sonra içeriye gireceğiz.

— Yok, yok!. Olmaz, insan böyle havada bir dakikada da üşüyebilir!

Kadın, gülümsedi:

— Beni okadar çok seviyorsun, demek?.. Peki, ya üşür, hastalanır da ölürsem, ne yaparsın?

— Allah göstermesin, deli olurum!

— Sende benim arkamdan hemen ölür müsün?

Erkek, bir an duruksadı. sonra, şöyle dedi:

— Ölmesine ölürüm, ama pek öyle hemen değil!

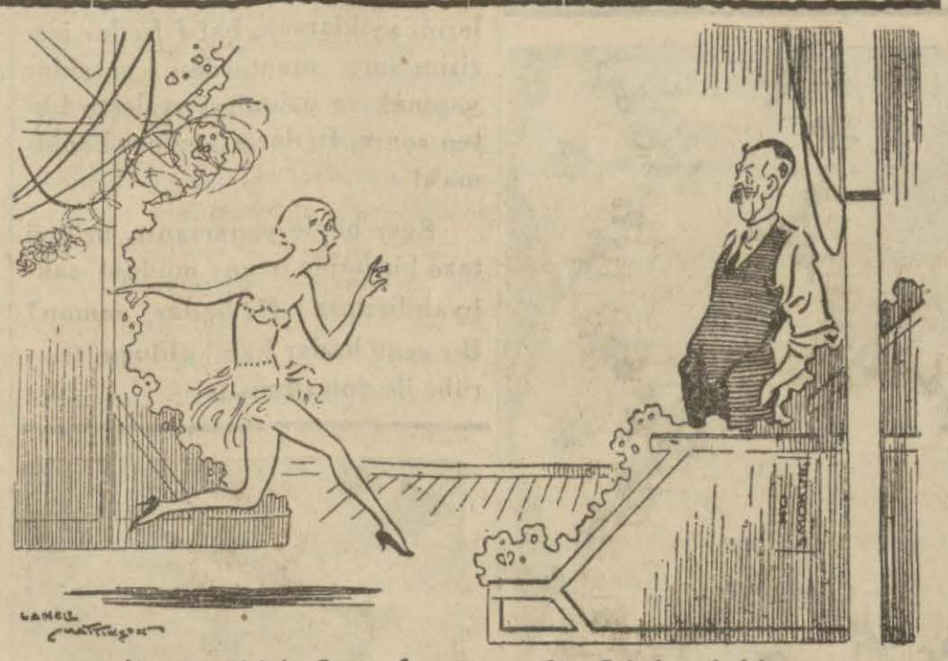

— Aman, yetişiniz. Locamda yangın çıktı. Çabuk, çabuk!

— Dans esvaplarınız mı? Sizi çırçıplak bırakan o kısacık şeylerin yanması, pek uzun sürmese gerek.. Eğer onlar için telâş ediyorsanız, hepsi çoktan yanıp kül müştür!

Sudan Hesap!

Küçük Namıka babası sordu:

— Oğlum, şu testinin kaç bardak su aldığını biliyor musun? Hadi, biraz düşün de bul bakayım!

— Yüz bardak, baba!

Babası, bir kahkaha attı, çocuğunu okşadı ve şöyle söyledi:

— O kadar almaz, çocuğum yirmi beş bardak su alır!

Biraz sonra, Namık kapının önünde komşu çocuklarından Mu sinle oynarken, aklına bu testi su bahsi geldi. O da babasının kendisine sorduğu şeyi, komşu çocuğuna sordu:

— Sence, şu bizim pencere önünde duran testi, kaç bardak alır? Hadi, bil bakayım!

— Elli bardak!

Namık, bu cevap üzerine duruksadı:

— Ben babama yüz bardak su aldığını söyledim. Bu kadar almadığını, yirmi beş bardak aldığını anlattı. Ama elli bardak alıp almadığını sormadım. Dur, gidip elli bardak alıp almadığını öğreneyim!

Doğurmuş!

— Galiba bir şeye canınız sıkılmış?.. Halinizden öyle anlıyorum!

— Evet.... Öyle

— Ne oldu?

— Efendim, bizim memurlardan biri, sık sık avans olarak para ister. Her defasında karısının doğurduğundan bahseder. Bu sefer de aynı şeyi söyledi. Ben de yalanını meydana çıkarmak maksadile, evine birlikte gittim. Bir de ne göreyim?. Bu sefer karısı sahiden doğurmuş!

— Peki, bunda can sıkılacak ne var?. Mes'ut edici bir hadise!

— Evet, ama hem avans vermek, hem de..... Karısına bir hediye göndererek nezaket göstermek lâzım geldi!

Birinci Ders

"Çocuk hayatına dair resimler yapan meşhur bir Alman ressamın tablosu,,

... Gömülü Hazineler ...

İnsanların denizlere hâkim oldukları gündenberi, bir memleketten öteki memlekete gemilerle taşıdıkları bir çok hazineler, fırtınalar yahut deniz kazaları yüzünden batmıştır.

Şimdiye kadar yalnız altın para olmak üzere denizlerin altında bulunan bu hazinelerin geçenlerde bir statistiği neşredildi:

Bu statistiğe göre 273,852,000 lira altın para ulunuyormuş.

Yukarda da söylediğim gibi, bu rakam yalnız altın para miktarıdır.

İspanya keşfedildiği zaman bu zengin memleketten dönen kâşifler, kadırgalarının her tarafını altınla kaplamışlardı. Fakat yolda rasgeldikleri büyük bir fırtına, bu altından kadırgaları denizin dibine boylamakta gecikmedi. İşte bunun gibi daha bir çok felâketlerin denize çektiği hazineler, size söylediğim bu rakamdan hariçtir!

Bununla beraber, insanlar, denizlerin altında gömülü bu hazineleri, fırsat düştükçe daima çıkarmıya uğraşıyorlar.

Acaip Kuyruklar

Dünyada yaşıyan bütün kuyruklu hayvanların en çok kuvvetli olan bir tarafları da kuyrukları dır. Hayvanlar, arka taraflarında kalın bir sicim yahut bir halat şeklinde taşıdıkları bu sinirden âzalarını muhtelif şekilde kullanırlar: İlk bakışta, çok kereler hareketsiz duran yahut hafif hafif kımıldıyan kuyrukları ehemmiyetsiz zannedersiniz. Fakat dikkat edecek olursanız, vücutlarına konan bir çok böcekleri onunla öldürdüklerini göreceksiniz. Jagar isimli bir hayvan, kuyruğunu, ayni zamanda yiyeceklerini temin etmek için de kullanır.

Hayvanların hayatına dair bir çok kitaplar yazan bir âlim Jagar için şöyle diyor: — Evvelâ, yavaş yavaş su başına geldi. Orada ne yapacağına fevkalâde dikkat ediyordum. Kuyruğunu hafifçe suya soktu. Adeta, orada hiç hareket ettirmiyor gibiydi. Fakat, dikkatle baktığınız zaman, suyun içerisinde hafif tertip salladığını göreceksiniz. Bu suretle suyu dalgalandırıyordu. Bir taraftan da, bu bulanık su içeresinde, birden bire şaşıran küçük balıkları tırnaklariyle yakalayıp yiyordu.

Kuyruklarından en fazla istifade eden hayvanlardan birisi de maymunlardır. Maymunlar ellerinin bir tanesile ağaca tutunurlar, bir tanesi ile meyva koparır, birisi ile ağzına götürürler; bu sırada kuyruklarını da tıpkı bir ayak gibi kullandıkları görülmüştür. Sürü halinde gezerlerken, biribirlerinin kuyruklarını tutarak bir zincir teşkil ederler, ve bir ağaçtan öteik ağaca zıplarlarken kuyruklarını hiç bir vakit bırakmazlar. Amerikanın cenubunda yaşıyan ve kediye çok benziyen bir hayvanın da kuyruğu ile muzları kopardığı görülmüştür.

Memleketimizde çok iyi tanıdığınız, farelerin, nasıl yumurta aşırdıklarını ve bu sırada kuyruklarını nasıl kullandıklarını büyüklerinize soracak olursanız, size anlatacaklardır.

Çiftliklerde inek büyütenlerin, sütü sağdıkları dakikalarda en fazla şikâyet ettikleri şey hayvanın kuyruğudur. .Vücuduna konan sinekleri koğmak için mütemadiyen hareket ettirdiği kuyruğunu o kadar kuvvetle vücuduna çarpar ki, süt sağanlar, bu kuyruk vurmasını yüzlerine yememek için, çok kereler onları ellerile sımsıkı tutmaya mecbur olurlar.

Bizim memleketimizde bulunmıyan Kangoro isimli hayvanların kuyruklarına gelince, bunlar bir üçüncü ayak vazifesini görürler. Hayvanlar bu kuyruklarla yere dayanırlar ve ellerini de kökleri çıkarmak için kullanırlar. Kastor isimli hayvan da kuyruğu sayesinde, kendisine yaşamak için toprak altında ev yapabilir.

Balıklara gelince, balıkların kendilerine ne lâzım olan bir uzuvları da kuyruklarıdır. Balıkların kuyrukları şakulî ve dümen şeklindedir. Yalnız balinanın ve ayni cinsten olan balıkların kuyrukları amudî yerine yakındır. Balıklar, ancak kuyrukları sayesinde denizde aşağı yukarı hareket edebilirler.

Denizaltı Nebatları

Son zamanlarda, denizlerin altında yaşayan her çeşit hayvanlara dair araştırmalar yapmak isteyen âlimler, bir çok yeni nebatat nümunelerine de rastlamışlardır. Zaten denizlerde, tıpkı karaların üstünde olduğu gibi bir çok nebatların yetiştiği biliniyordu. Sadece, bunların ne şekilde büyüdükleri, sıcak, soğuk yahut ılık denizlerde suyun hararet derecesine göre nasıl meydana geldikleri meçhuldü. Şimdi, daha ziyade sıcak memleketlerin sularında, toprak üstünde gördüğümüz çiçek ve nebatlardan çok daha güzel çeşitlerde sualtı nebatlarının fotoğrafları anlınmıştır.

Bu fotoğraflar, bilhassa sıcak denizlerde, nebatların daha çok büyüyüp dallandığını gösteriyor.

Resimde, tahiti adalarını çeviren sıcak denizlerde yetişmekte olan nebat nümunelerini görüyorsunuz.

Bunlar, denizin üstünden yedi, sekiz metre kadar aşağıdadır.

Dünya içinde..

Bu yazı, bizim kendi memleketimizle bir çok yabancı memleketlerde, eğlenmek, seyahat etmek ve kitap okumakla geçirdim. Bu haftadan itibaren gezdiğim bu memleketlerle, işittiğim küçük hikâyeleri, ara sıra kitaplarda okuduğum faydalı yazıları, size de birer birer anlatacağım. Eğer yaz günlerinizi nasıl geçirdiğinizi siz de bana anlatacak olursanız, daha iyi tanışmış oluruz.

Hepinizin mektuplarınızı beklerim.

... DERS ...

Konyadan geçerken, bir geceyi küçük bir otelde geçirmiştik. Otelin sahibi şöyle anlattı:

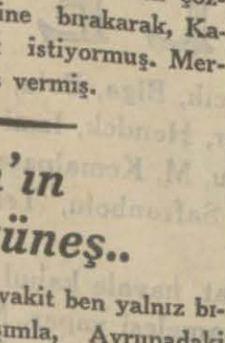

— Belki, Mısıra da uğrayacağız. Orada küçük Arap çocuklarının çok yaramaz olduğunu söylüyorlar. Büyük yamyam, küçük sevdiği bir Mısır merkebile Kahirede seyahat ediyormuş. Bir gün, memleketine mektup göndermek için posta haneye girer. Tabii merkebi dışarıda kapının önünde bırakır ve yularından da bağlamayı unutmaz. Birdenbire, dışarıda bir feryat işitir; herkesle beraber o da fırlar; bir de bakar ki büyük babamın sadık merkebi, yerli bir Arap çocuğunu, pantalonunun bir tarafından yakalamış mütemadiyen sarsıyor. Etraftan: — Bırakın demişler, çok iyi ediyor. Çocuk bu cezayı haketmiştir.

Sonradan anlaşıldığına göre, küçük Arap çocuğu, merkebin yularını çözmüş, onu kendi haline bırakarak, Kahirede kaybolmasını istiyormuş. Merkep ona iyi bir ders vermiş.

Mon Blan'ın üstünde güneş..

Bir gün, hiç bir vakit ben yalnız bırakmayan arkadaşımla, Avrupadaki dağların en yükseği olan Mon Blan dağına çıktık. Bu dağ 4000 metreden daha yüksektir. Her tarafı kar içindeydi; birdenbire, yolumuzu bir dağ ormanında kaybettik. Karların içerisinde iki saat dolaştığımızı söyleyecek olursam, buna şaşmayınız. Çünkü yanımıza kılavuz da almamıştık. İki saat sonra geldiğimiz yere baktık, burası ilk kaybolduğumuz yerdi; dönmüş dolaşmış yine oraya gelmiştik.

Nihayet, bir dağ treninin küçük istasyonunda kendimizi bulduğumuz vakit, dünyaya yeniden doğduğumuzu zannettim. İşte bu sırada, Mon Blan dağlarında güneş batıyordu. Glasyeler üstünde gördüğümüz son ışıklarını, ikimiz de bugün hâlâ unutmuyoruz. Karlı bir dağ üstünde güneşin batması çok güzel oluyor.

Bugünkü bulmaca

Yedi harfli bir kelimeyim. Dünya üzerinde en büyük oteller, en büyük fabrikalar benim içimdedir. Eğer 3 , 4, 5, 6 numaralı harflerimi toplarsanız çok sevdiğiniz bir yemiş olurum. 3 ve 4 üncü harflerim erkeklik ifade eder. Altıncı ve beşinci harflerim renklerin en beyazıdır. Ben neresiyim?..

Birinci ikinci ve üçüncü gelen okuyucularımıza fevkalâde şık hediyeler vereceğiz.

* * *

Bilmecelerimizin hal müddeti 15 gündür. Bu müddeti doldurduktan sonra gelen bilmecelerin hallini kabul etmiyoruz. Hediyelerimiz okuyucularımıza bir kolaylık olmak üzere hergün verilir. Müracaat edilecek yer: Ankara caddesi — VAKIT kitap evi.

Eğlenceli Yazılar

Korkulu rüya

Yalçın, sabahleyin uyanır uyanmaz annesini aradı:

— O kadar korkulu bir rüya gördüm ki bu gece, diye anlattı; çıplak ayaklarımla kırık camların üstünde yürüdüm. Ayaklarımın altı hep parça parça oldu.

Yalçın, o gece potinlerini çıkarmadan yatağına girmişti..

Annesi hiddetle:

— Niçin, dedi, potinlerini çıkarmıyorsun?

— Unuttunuz mu annecim?... Dün gece gördüğüm rüyayı bu sabah size söylemiştim ya, ayni rüyayı bu gecede görecek olursam, ayaklarım acımasınlar diye giyiyorum?..

Doğru Sözler

* Baba malı çabuk tükenir, evlât çalışmalı.

* Ak akçe kara gün içindir.

* Hüner, sahibini zengin eder.

* Azı bilmeyen çoğu bilmez.

* San'at, altın bileziktir.

KUŞ YUVASI

Gagasını yuvasından uzatan
Minik bir kuş annesine dedi ki: —
"Bak ne güzel, ne sonsuzdur bu vatan!
Bırak beni mavi gökte uçayım
Kanadımı rüzgârlara açayım!,,

Anne dedi ki: — Zamanın gelmedi ki..
Dur o küçük kanatların büyüsün,
Annenin yüzü gülsün!.
Sen de bir gün yavrum kanat açarsın;
Mavi gökte süzülerek uçarsın!."

Son günlerde Şirley Tempil isimli küçük ve sarışın bir kız, dünyada en çok ismi geçen bir insan oldu. Geçen yıl girdiği bir ana mektebinin sene sonunu müsameresinde şehrin valisi tarafından çok takdir edilmişti. Şirley Tempil beş yaşındadır. İstikbalde büyük bir san'atkâr olacağını söylüyorlar. Resimde, çok sevdiği horozunu terbiye ederken görüyorsunuz!.

HAFTALIK Radyo Programı

7 1inci Teşrin Pazar

184 Khz. İSTANBUL, 1621 m.

18.30 plâk. 19,20: Ajans haberleri, 19.30: Türk musikisi (Kemani Reşat, Mes'ut Cemil, Muzaffer beyler ve Vecihe, Vedia Rıaz hanımlar.) 21: Ateş - Güneş klübünden nakil. 21.30ı Radyo caz ve tango orkestrası.

832 Khz. BÜKREŞ, 364 m.

12: Öğle konseri. 13: Plâk. 13.45: Konferans. 18: Karışık konser. 19: Haberler. 19.15 Jean Marco orkestrası. 20: Konferans. 20.20 Plâk. 20.45: Musahabe. 21: Aşk şarkıları.22 Spor. 22.10: Rus musikisi. 23: Haberler.

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.

18: Dans musikisi. 18.50: Musahabe. 20: Hafif musiki. 20.45: Musahabe. 21: Popüler tagannili senfonik konser. 21.45: Musahabe. 22: Lembergten neşeli neşriyat. 22.45: Musahabe. 23.15: Reklâm ve konser. 23.50: Bachın eserlerinden senfonik konser. Musahabe. 24.05:-Dans musikisi.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.

18.40: Sigan musikisi. 19.40: Musahabe.— Spor. 20.30: Şandor Potöfinen 'Janos Vites,, operası. 21.30: Haberler. 23.50: Dans musikisi.

841 Khz. BERLİN 356 m.

19.30: Radyo orkestrası. 20.40: Spor. 21: Hafif musiki. 23: Haberler. 23.20: Dans musikisi.

592 Khz. VİYANA, 507 m.

18.05: Otto Vacek bandosu. 19.25: Franz Verfel (kendi eserlerinden) 19.50: Haber - ler. 20 Şarkılar, 20.45: Johann Straussun, Zigeuner baron, opereti, 23 Radyonun hakiki tarihinden bahisler. 23.30: Haberler, 23,5: Klâsik oda mızıkası opera takımı, 24.40: Schrammel kuarteti.

8 1inci Teşrin Pazartesi

184 Khz. İSTANBUL, 1621 m.

18.30: Fransızca ders. 11: Konferans. 19. 30: Türk musikisi. (Ekrem Ruşen, Cevdet, Kemani Cevdet, Şeref, İbrahim beyler, Ve - cihe, Belma, hanımlar.) 21,20: Ajans ve borsa haberleri. 21.30: Bedriye Rasim hanımın iştirakiyle tango ve caz orkestrası.

832 Khz. BÜKREŞ, 364 m.

13-15 Gündüz neşriyatı. 18: çay konseri. 19: Saat ayarı ve saire. 19.15: Radyo or - kestrası. 20: Konferans. 20.20: Plâk. 20.45: Konferans. 21: Rus oda musikisi. 21.30: Konferans. 21.45: Taganni. 22.05: Viyana mu sikisi. 22.55: Kahvehane musikisi.

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.

18: Keman konseri. 18,25: Musahabe. 18. 35: Taganni. 19.10: Musahabe. 19.15: Hafif musiki. 19.45: Plâk ve musahabe. 20: Edebi. yat. 20.20: Musahabe. 21: Hafif musiki. 21. 45: Haberler. 21.55: Musahabe, 22: Viyana konseri. Konferans. 23: Reklâmlı konser, 23. 15: Dans musikisi.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.

18: Radyo konseri. — Musahabe. 19.20: Bianko dans orkestrası. 20.20: Musahabe. 21.20: Rajterin idaresinde opera orkestrası. 22.40: Haberler. 23: Sigan musikisi. 24: Mizahi almanca neşriyat. 24.15: Piyano konseri.

841 Khz. BERLİN 356 m.

19.05: Spor sahasında Alman kızları, 19. 30: Plâk. 20.20: Aktüalite. 20.40: Musahabe. 21,15: Milli neşriyat. 22: Hafif musiki. 23: Haberler. 23.30: Oda musikisi.

592 Khz. VİYANA, 507 m.

18.10: Plâk, musahabe, 18.40: Filharmonik konsere dair sözler, 19.20: Musahabe, ders. 20 Haberler, 20.20: Teknik, 20.45: Neşeli neşriyat. 21,40: Neşeli musikinin devamı, 22,30: Piyano musikisi, 23 Dans musikisi, 23.20: Haberler, 23,50: Dansın devamı, 1 plâk.

9 1inci Teşrin Salı

184 Khz. İSTANBUL, 1621 m.

18.30: Plâk. 19: Mes'ut Cemil bey tarafından çocuklara masal. 19.30: Türk musikisi. (Stüdyo saz heyeti, Mehlika ve Nedime hanımlar.) 20,45 Münir Nurettin bey ve arkadaşları. 21.20: Ajans ve borsa haberleri. 21.30: Stüdyo saz orkestrası.

832 Khz. BÜKREŞ, 364 m.

13.15 Gündüz neşriyatı. (Plâk). 18: Milli musiki. (Sigan takımı) 19: Haberler. 19,15 Milli konserin devamı. 20: Konferans. 20.20: Plâk. 20.45: Konferans. 21: Senfonik konser. 22: Konferans, 22.15: Senfonik konserin devamı. 23: Haberler.

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.

18: Piyano konseri. 18.35: Plâk. 18.50: Musahabe. 19: Ziraat 19.15: Popüler konser. 19.45: Şiirler. 20: Konserin devamı. 20.20; Musahabe. 20.30: Plâk. 20.50: Muhtelif ba - hisler. — Karışık neşriyat. 23: Reklâm ve konser. 23,15: Dans musikisi. 23.45: Ecnebi diliyle konferans. — Dans.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.

19.15 Taganni konseri. — Musahabe. 21: Macar halk şarkıları. 22.20: Haberler. 22.40: Caz musikisi — Musahabe. 23.40: Fridlin idaresinde opera orkestrası.

841 Khz. BERLİN 356 m.

19.05: "Stumfulut 1634,, isimli skeç. 19.30: Plâk. 20.15: Musahabe. 20.40: Aktüalite. 21, 40: Potsdamdan reportaj. 22,30: Genç bestekârların eserlerinden konser. 23: Haber - ler. 23.20: Mozart neşriyatı. 23.50: Dans musikisi.

592 Khz. VİYANA, 507 m.

18.30: Piyano konseri, Muhtelif bahisler, 20.30: Operet musikisi. Halzer idaresinde, 21,45: Musahabe ve musiki. 23.30: Haberler, 23.50: Kuartet oda musikisi. 24.45: Bert Silvan takımı.

10 1inci Teşrin Çarşamba

184 Khz. İSTANBUL, 1621 m.

18.30: Fransızca ders. 19: Plâk. 19.30: Türk musikisi. (Necati, Şevki, Ekrem, Ru - şen Cevdet, Mustafa beyler ve Vecihe ile Semiha hanımlar.) 21.20: Ajans, borsa 21.20: Stüdyo çaz ve tango. takımı.

832 Khz. BÜKREŞ, 364 m.

13-15 Gündüz neşriyatı. 18: Neşeli musiki, 19: Saat ayarı ve saire. 19.15: Radyo orkestrası. 20: Konferans. 20.20: Plâk. 20.45: Konferans. 21: Piyano konseri. 21.45: Ta - ganni. 22,05: Orkestra salon musikisi.)

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.

18: Keman konseri. — Musahabe. 18.35: Plâk. — Muhtelif. 19.15: Orkestra. — Musahabe. 20: Eski piyano musikisi. — Musa. habe. 20.23: Solist konseri. 24.45: Musahabe. 21: Plâk. 21.45: Haberler. 22: Copinin eserlerinden konser. 22.30: Ecnebi dilile konfe - rans. 22.40: Taganni. 23: Reklâm ve konser. 23.15: Dans musikisi.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.

16.35: Orkestra. konseri. — Amele neşriyatı. 20.30: Operadan nakil. 23.30: Sigan musikisi. 24.20: Dans musikisi.

841 Khz. BERLİN 356 m.

19 .30: Ev musikisi. 20.40: AAktüalite ve haberler. 21.10: Neşeli musiki. 21,35: Milli neşriyat. 22: Orkestra konseri. 23: Haberler, 23.20: Neşeli gece musikisi.

592 Khz. VİYANA, 507 m.

18.05: Kuartet konseri. 19: Müsahabe, 20.20: Kaernten halk şenliklerini nakil, 21.05 Richard Vagnerin eserlerinden konser Arturo Toscaninin idaresinde ve Lotto Lehman nın iştirakile. 23: Aktüalite, 23.20: Esperantoca. 23.30: Haberler, 23.50: Şrammel musikisi, 1 Plâk.

11 1inci Teşrin Perşembe

184 Khz. İSTANBUL, 1621 m.

18.30: Plâk. 19.20: Ajans 19.30: Türk musikisi (Kemal Niyazi, Azmi beyler ile Hayriye ve Müzeyyen hanımlar. 21: Selim Sırrı bey tarafından konferans. 21.30: Radyo caz ve tango takımı.

832 Khz. BÜKREŞ, 364 m.

13-15 Gündüz neşriyatı. (Plâk ile.) 18: Karışık konser. 19: Saat ayarı. ve saire. 19, 15: Konserin devamı. 20: Üniversite. 20.10 Konferans. 20.30: Plâk. ile üç perdelik Vagnerin "Valkyre,, isimli birik opera temsili.

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.

19.15: Piyano konseri. 19.45: Musahabe. 20: Saksofon (plâk). — Musahabe. 20.30: Eski plâklar. 21: Musikili musahabe. — Haberler. 22: Senfonik konser. 22.55: Konfe - rans. 23: Konser ve reklâm. 23.25: Dans musikisi. 23,45: Konferans. (Ecnebilere.) 24.05 Dans musikisi.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.

18.35: Caz — Ders. 19.50: Plâk. — Musahabe. 21.10: Piyano. 21.55: Coronel isimli monolog. 23.10: Haberler. 23.30: Budapeşte. konser takımı. 23.50: Siyasi neşriyat.

841 Khz. BERLİN 356 m.

18.30: Dans musikisi, 19: Aktüalite. 19.30: Zirai musahabe. 20: Keman musikisi. 20.40: Haberler. 21.10: Dans musikisi.

592 Khz. VİYANA, 507 m.

18.30: Hafif musiki. 19 Musahabe. 19.20: Aktüalite, 19.50: Haberler, 20.10: Holzer orkestrası ve çarlı Gaudrio cazbadı. 21.50: Tarihi neşriyat, 22,15: Anton Brucknerin ta - nınmamış eserlerinden parçalar, 23 çift piyano konseri. 23.30: Haberler. 23.50: Piyanoya devam, 24.05: Dans musikisi.

12 1inci Teşrin Cuma

184 Khz. İSTANBUL, 1621 m.

12.30: Plâk. 18.30: Plâk. 19.20: Ajans haberleri. 19.30: Türk musikisi. (Ekrem Ruşen, Cevdet beyler ve Vecihe, Nazan Feridun Şükran hanımlar ve Ovrik efendi.) 21.20: Ajans ve borsa. 21.30: Caz ve tango orkestrası.

832 Khz. BÜKREŞ, 364 m.

13-15: Gündüz neşriyatı. 18: Eğlencelimusiki. 19: Saat ayarı. ve saire. 19.15: radyo orkestrası. 20: Konferans. 20.20: Plâk. 20.45: Konferan. 21: Solist san'atkârlar tarafından konser.

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.

19.15: Orkestra. — Musahabe. 20: Konserin devamı. 20.20: Aktüalite. 20.30: Plâk. (Taganni.) Muhtelif bahisler. 21.15: Senfonik konser. 23.30: Ukranya şiirleri. 23.40: Reklâm ve konser. 24.05: Kahvehane konseri.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.

18.35: Flüt konseri. — Spor. 19.20: Sigan musikisi. 20.35: Karışık neşriyüat. 22.40 Haberler. Eduardo Bianko tango takımı. 23. 50: Şandor Bura caz takımı.

841 Khz. BERLİN 356 m.

19.30: Şarkılar. 20: Hukuki tavsiyeler. 20.10: Şiirler. 20.25: Aktüalite ve haberler. 21,10: Şiirler. 20.25: Aktüalite ve haberler. 21.10: "Held Unbekannt, isimli radyo skeçi. 22.10: Neşeli orkestra konseri. 23: Haberler. 23.20: Neşeli akşam musikisi. 24.30: Kültürel neşriyatı.

592 Khz. VİYANA, 507 m.

18.20: Şarkılar vehafif havala, 19: Müsahabe. 20: Haberler, 21.10: Memleket neşri - yatı. 22.30: Haftanın haber icmali, 23: Bar musikisi, 23.30: Haberler, 23.50: Keman konseri. 24 Gece musikisi.

13 1inci Teşrin Cumartesi

184 Khz. İSTANBUL, 1621 m.

18,30: Fransızca ders. 19: Plâk. 19.30: Türk musikisi (Fahire, Safiye hanımlar ve Refik ve Fikret beyler.) 21: Eşref Şefik bey tarafından konferans. 21.30: Stüdyo caz ve tango orkestrası.

832 Khz. BÜKREŞ, 364 m.

13 - 15 Gündüz neşriyatı. Gorobogos cazı tarafından dans musikisi.19: Saat ayarı ve saire. 20: Konferans. 18 inci asra ait piyano musikisi. 20.45: Konferans. 21: Romen musikisi. 22: Musahabe. 22.20: Kabare neşriyatı.

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.

18.20: Piyano konseri. Musahabe. 19.15: Hafif musiki. 19.45: Reportaj. 20: Popüler. şarkılar. — Musahabe. 20.30: Plâk. (caz fantezileri.) 20.45: Haberler. 22: Popüler konser. — Konferans. 23: Konser ve rek - lâm. 23.15: Dans musikisi. — Musahabe. 24. 35: Plâk, 1: Dini musiki.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.

19.40: Harpa konseri. 20.10: Musahabe. 20.45 Orkestra. 21.15: Haberler. 21.35: Plâk. — Musahabe. 23.40: Sigan musikisi.

841 Khz. BERLİN 356 m.

18.45: Karanlık olunca.. 19.05: Yaylı sazlar kuarteti. 19.50: 'Patates harbi,, isimli skeç. 20.40: Akşam haberleri. 21.10: Neşeli neşriyat. 23: Haberler. 23.20: Dans musikisi.

592 Khz. VİYANA, 507 m.

18.25: Hafif musiki. 19.15: Halk şarkıları. 19.45: Haberler. 20: Verdinin eserlerinden Aida operası. 23 Dans musikisi, 23.30 Haberler, 23.50: Dansın devamı, 1 Gece konseri. Plâk.

TAKVİM

	Perşembe 4 1ei Teşrin 24 C. Ahir	CUMA 5 1ci Teşrin 25 C. Ahir
Gün doğuşu	6.00	6.01
Gün batısı	17.49	17,46
Sabah namazı	5.00	5,01
Öğle namazı	12.03	12.03
İkindi namazı	15.18	15.17
Akşam namazı	17.49	17,46
Yatsı namazı	19.19	19.17
İmsak	4.21	4.24
Yılın geçen günleri	270	271
Yılın kalan günleri	95	94

RADYO

Bugün

823 Khz. BÜKREŞ, 364 m.

13-15 Gündüz neşriyatı. 17,45: Çocuk neşriyatı. 19.15: Konserin devamı. 20: Üniversite 20.20: Hafif musiki. 20, 45: Konferans. 21: Plâk ile Donizettinin "Don Pasouale,, operası.

823 Khz. VARŞOVA, 1345 m.

19.15: Piyano ile klâsik ingiliz musikisi. 19.45: Musahabe. 20: Tagannili piyano konseri. — Musahabe. 20.30: Plâk. — Musahabe. 21: Hafif musiki. 21.45: Musahabe. 22: Akşam konseri. 22,45: Musahabe. 22: Akşam konseri. 22.45: Dünyaca tanınmış beş ses (plk) 23.45: Almanca konferans. 24.05: Dans musikisi.

545, Khz, BUDAPEŞTE, 550 m.

18.30: Eduardo Bianko tango orkestrası. 19.30: İngilizce ders. 20: Tagannili hafif musiki. 20.40: "Ayrılalım,, isimli stüdyo neşeli piyesi. 22.30: Musahabe. 22.50: Musikide san'atkârane sahneler. Haberler. 24: Sigan musikisi.

841 Khz. BERLİN, Tegel 357 m.

19.30: Musahabe. 20: Viyolonsel konseri. (Piyano refakatile.) 20.40: Aktüalite, haberler. 21.15: "Schenk ein den Vein,den holden,, isimli musikili temsil. 23: Haberler. 23.20: Dans musikisi.

592 Khz. VİYANA, 507 m.

18.40 Keman konseri, Musahabe, 20, 05 Haftanın icmali, 20.30: Franç Schubertin şarkılarından, 21.10: Şiirler, 21, 30: Radyo kabaresi, 23.30: Haberler, 23,50: Senfonik konser.

BORSA

Hizalarında yıldız işareti olanlar üzerlerinde 3 - 10 da muamele görenlerdir.] Rakamlar kapanış fiatlarını gösterir.

Nukut (Satış)

* Londra	616, —	* Viyana	25, --
* Nevyork	124, —	* Madrit	17, —
* Paris	169, —	* Berlin	44, —
* Milâno	218, —	* Varşova	24, —
* Brüksel	118, —	* Budapeşte	26, —
* Atina	24, —	* Bükreş	19, 50
* Cenevre	820, --	* Belgrat	57, —
* Sofya	24, —	* Yokohama	36, —
* Amsterdam	85, —	* Altın	925, —
* Prag	100, —	* Mecidiye	38, —
* Stokholm	32, —	* Banknot	239, —

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra	615.--	* Stokhlm	3.1560
* Nevyork	0.8002	* Viyana	4.2660
* Paris	12.06	* Madrit	5.8196
* Milâno	9.2875	* Berlin	1,9745
* Brüksel	3.4063	* Varşova	4,1945
* Atina	83.695	* Budapeşte	3,9816
* Cenevre	2.4466	* Bükreş	79,47
* Sofya	66,305	* Belgrat	34.6975
* Amsterdam	1.17	* Yokohama	2.7742
* Prag	19,035	Moskova	1082.75

ESHAM

İş Bankası	10.00	Terkos	—,—
Anadolu	27.85	Çimento as.	12.95
Reji	2.25	Ünyon Değ.	—,—
Şir. Hayriye	13.50	Şark Değ.	—,—
Merkez Bankası	59,00	Balya	—,—
U. Sigorta	—,00	Şark m. ecza	—,—
Bomonti	12,25	Telefon	—.—

istikrazlar		tahviller	
*1933Türk Bor.I	29.50	Elektrik	—.—
* . . . II	28,15	Tramvay	—,--
* III	28.40	Rıhtım	—,—
İstikrâzıDahili I	97,00	Anadolu I	46,15
Ergani istikrazı	97.—	Anadolu II	46,25
1928 Mü A.	—,00	Anadolu III	—,—
Bağdat.	—,00	Mümessil A	49,80

Altmış dört devletin ordularına ait statistik

– Askerî saytfadan devam –

zun irtibatını temin etmek için menzil meselesini halletmek mecburiyetinde kalmıştır. Burada sevkülceyş noktai nazarından mühim olan demiryolları mevzuu bahsolmaktadır. Uzak şark ordusu harbedecek olursa ana memleketten erzak celbine mecbur olmıyacak bir hale getirilecektir. Daha şimdiden bütün menzil organları harp halinde çalışıyorlarmış gibi teşkil olunmaktadır. Demiryolu işlerini ve sevkiyatı tecrübe etmek için şimdi manevralar yapılmakta ve bazan bütün teşkilât hazır ol vaziyetine sokulmaktadır.

Sovyet askerî idaresi harp halinde bulunan bir kolordunun cephede her gün altı, yedi trenlik sevkiyata muhtaç olacağını, binaenaleyh üç kolordudan mürekkep bir cephe ordusu için günde yirmi tren tahriki lâzımgeleceğini hesap etmektedir. Halbuki Sibirya hattı bugünkü vaziyetinde bunu yapmıya muktedir değildir. Onun için uzak şarkın hudut mıntakasında sevkülceyş dekoviller, tevziat istasyonları büyük garajlar ve muntazam yollar inşa edilmektedir.

Sovyetlerin hazar ordusu 562 bin kişidir. Memleket nüfusu 168 milyondur. Senelik kur'a efradı 1 2 milyondur. Bunlar iki sene hizmet ederler. Bu 1,2 milyon kura efradının 40 bini çürüğe çıkarılır, kalan 800.000 in 260.000 i orduya, 200.000i milis teşkilâtına ve 340.000 i sair teşkilâta verilir.

AMERİKA ORDUSU:

Amerika harbiye nezareti muvazzaf ordunun 12 bin zabitten 14 bin zabite ve 118 bin askerden 165 bin askere çıkarılmasını ist mişti. Bu suretle 179 bin kişi çıkacak olan Amerikan ordu bu kânunusanide Amerikan kon gresinden talep edilecektir. Ord nun bu suretle artması Amerika ya fazla olarak 35 milyon dolâ mal olacaktır.

Amerikan ordusunun takviye sine harbiye nazırı Dern Panam kanalına ve Amerikanın garp se vahiline yaptığı bir teftiş seyaha üzerine karar verilmiştir. Çünk o noktalarda Amerikanın müda faa imkânlarının zayıf olduğu b seyahat neticesinde nlaşılmıştı

Ordunun motörleştirilmesin devam etmek için Amerika har biye nezareti yeniden on milyon luk bir kredi vermiştir. Bu pa ile muhtelif tiplerde 7776 motö lü merakip tedarik olunacaktı Bunlar içinde sahra topları iç traktörler de bulunmaktadır. B suretle gerek Amerikada, gerek Havay ve Filipin adalarında bu lunan Amerikan kuvvetelri tam miyle motörleştirilmiş olacaktır. Ayni hal millî hassa kuvvetlerini sahra bataryaları için vakidir.

Bir rivayete bakılacak olurs Amerikan ordusunda şimdi tay yarelere karşı müdafaa için ye bir top tecrübe edilmektedir Bu top şakulî istikamette 16 kilo metre irtifaa kadar şarapnel en daht edebilmekteymiş. Bu tecrü beler muvaffakıyetle neticelen dikten sonra yeni toptan hafif v ağır tipler imal etmek sayesind öyle bir hava siperi vücuda getiri leceği ümit olunuyormuş ki hü cum eden düşman tayyarelerini bu siperleri yarıp geçmeleri mümkün olamıyacakmış.

ADAPAZARI

Türk Ticaret Bankası

Merkezi Adapazarı

İstanbul şubesi: Dördüncü Vakıf han zemin kat Tel: 22042

Komisyon ve ticaret kısmı: Tel: 23623

Galataşubesi Tel: 43201

Üsküdar şubesi Tel: 60590

İtimadı Millî Tel: 41937

ŞUBELERİ

Bandırma, Bartın, Bilecik, Biga, Bolu, Bozöyük, Bursa, Düzce, Eskişehir, Hendek, İzmir, Karamürsel, Kütahya, Mudurnu, M. Kemalpaşa Galata, Gemlik, Gerede, Geyve, Safranbolu, Tekirdağ, Üsküdar, Yenişehir.

Müsait şartlarlamevduat, havale kabul eder. Tahsile senet alır. İkraz muamelesi yapar. Mevduat faizlrei müdüriyetle görüşülerek tesbit edilir.

Komisyon ve ticaret kısmı her nevi emtiai ticariye satışına delâlet eder.

(Itimadı Millî)- Kendi sigortasıdır

Göz Hekimi

Dr. Süleyman Şükrü

Babıâli, Ankara caddesi No. 60

Telefon 22566

... Büyücüler ...

KARAGOZ Gazetesinin Yeni Romanı

..... *Yakında BAŞLIYOR* .....

Eski devirlerde saf kimseleri büyü ile aldatan ve sinirleri zaif olanları böyle bir takım dalaverelerle, entrikalarla, hokkabazlıklarla çıldırtan büyücülerle büyücülüğün en acı ve en gülünç taraflarını olduğu gibi gösterecek olan bu:

Çok meraklı, çok heyecanlı, çok gülünç ve ayni zamanda çok acı romanı "Karagöz,, de

... O K U Y U N U Z ! ...

Büyük Millet Meclisi Idare Heyetinden:

Büyük Millet Meclisi Kalöriferlerine lüzumu olan 250 - 300 ton kok kömürü ile 30 ton blok kömürü pazarlık suretiyle satın alınacağından bu kömürleri vermek isteyenlerin teminat akçesile ve verecekleri kömürün evsafı fenniye raporu ile beraber teşrinievvelin on dördüncü pazar günü saat on beşte Büyük Millet Meclisi idare Hey'etine müracaatları. (6210)

ÇIKTI

SAVAŞTAN BARIŞA

Yazanlar: Vâ-Nû ile Çürüksulu Meziyet

Öz Türkçe ile yazılmış ilk roman

Tevzi Merkezi: VAKIT Matbaası — İstanbul

Fiyatı 50 kuruş — Her Kitapçıda bulunur.

DÜN ve YARIN

Tercüme Külliyatı

10 uncu Kitap

RASİN KÜLLİYATI 2

H. NAZIM Fiyatı: 75 Kuruş

Bütün milletlerin edebî, içtimaî, iktısadi, malî..... En mühallet eserlerinden seçme kitapların tercümesi ve DÜN ve YARIN tercüme külliyatı isimi altında, yılda muntazam fasılalarla otuz cilt kadarının çıkarılması suretile yüz cilt vücuda getirilmesi temin edilmiştir. En kudretli kafaların, kalemlerin yardımlarına müracaat olunmuştur.

10

uncusu çıktı.

BASILANLAR:

1 — SAFO, Dode — Haydar Rifat	100	Kuruş
2 — AİLE ÇEMBERİ, Morua — İ. H. Alişan	100	»
3 — TİCARET, BANKA ve BORSA, İktısat doktoru Muhlis Etem	75	»
4 — DEVLET ve İHTİLAL, Lenin — Haydar Rifat	75	»
5 — SOSYALİZM: Kautski — Sabiha Zekeriya	75	»
6 — KÜLLİYAT J. RASİN, H. Nazım	75	»
7 — İŞÇİ SINIFI İHTİLALİ, Lenin — Haydar Rifat	60	»
8 — RUHİ HAYATTA LAŞUUR, Prof. Yung — Prof. Dr. M. Hayrullah	60	»
9 — İSFAHANA DOĞRU, Piyer Loti — İ. H. Alişan	100	»
10 — KÜLLİYAT J. RASİN II, H. Nazım	125	»

BASILACAKLAR:

1 — GORIO BABA: Balzak — Haydar Rifat
2 — İLKBAHAR SELLERİ, İvan Türgenıev — ...ifzade Süreyya
3 — ...EMİYET, Muhittin
4 — KAPİTALİZM BUHRANI, Profesör Piru — Ahmet Hamdi
5 — ...MIZI ve KARA, Standal.
6 — İSA: Paris Ruhiyat mektebinde Profesör doktor Bine Sangle — Haydar Rifat
7 — ETİK: Kropotkin — Ağaoğlu Ahmet
8 — İÇTİMAİ KANUNLAR, Greef — Rauf Ahmet
9 — ÇOCUK DÜŞÜRTENLER H. Gonzalve, Menusier — Prof. Dr. M. Hayrullah
10 — SALAMBO, Flober — İ. H. Alişan
11 — SAMİMİ SAADET, Tolstoy — İ. H. Alişan
12 — DİZRAELİNİN HAYATI, A. Morua

Osmanlı Bankası

Türk Anonim Şirketi, — Tesis tarihi: 1863

Sermayesi: 10,000,000 ingiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirleri ile Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Mançester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, Iran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri.. Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistan'da Filyalleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

10,000 ton Lavamarin kömürü

Askerî fabrikalar U. müdürlüğünden:

Yukardaki malzeme pazarlık suretile 6 - 10 - 934 tarihinde saat 14 te ihalesi icra edilecektir. Taliplerin teminat ile müracaatları. (6317)

İstanbul Üniversitesine ve yüksek mekteplere diğer şehirlerden gelecek talebe hanımlara mahsus

TÜRK KADIN BIRLIGI

himaye ve murakabesinde

Kız Talebe Yurdu

C. Halk Fırkası kâtibi umumiliğinin ve Maarif Vekâletinin yüksek tavsiyenamelerini ve resmî ruhsatı haizdir.

Müdür: Muallim MÜEYYET Hanımefendi

Yurt 1 Teşrinievvelde açılıyor. Kayıt muamelelerini ikmal etmi yen talebenin Cağaloğlunda Birlik merkezine veya Şehzadebaşında Yurt müdürlüğüne müracaatları.

inhisarlar U. Müdürlüğünden:

Tahminen 1310	kilo	Kaneviçe parçaları		Istanbulda Bahariye deposunda teslim olunacaktır. Nümuneleri Satış komisyonundadır.
„ 1178	„	Bel ipi	„	
„ 187	„	Kınnap	„	
„ 400	„	Çürük çul	„	Cibalide levazım ambalâj ambarındadır:

Yukarıda miktarları yazılı dört kalem köhne ambalaj levazımı 14-10-934 tarihine müsadif Pazar günü saat on dörtte pazarlık suretile satılacağından taliplerin tayin olunan gün ve saatte % 15 taminatlarile birlikte Cibalide Alım, Satım Komisyonuna müracaatları. (6192)

Şartnamesi mucibince 1200 kilo Vakum yağı 6/10/934 tarihine müsadif Cumartesi günü saat "14,, te pazarlıkla satın alınacaktır.

Taliplerin % 7,5 muvakkat teminat paralariyle birlikte Cibalideki Alım, Satım Komisyonuna müracaatları. [6191]

Tarsus belediyesinden;

Kapalı zarf usulile münahasaya çıkarılan yangın düdüğüne zuhur eden taliplerin verdikleri fiyat haddi lâyıkında görülmediğinden bir ay içinde pazarlıkla alınacağı ve taliplerin Belediyemize müracaatları ilân olunur. (6371)

İstanbul Belediyesi ilânları

Sultanahmette Maarif Müdürlüğü ambarında mevcut 32 adet köhne soba 6/10/934 Cumartesi günü saat 14 ten 15 e kadar müzayede ile satılacaktır. Almak isteyenler o gün orada bulunacak memura müracaatları. (6393)

Devlet Demir yolları ilânları

Afyon istasyonundaki geçit mahalli ile araba dönüş yerinin kısmen mevcut ve kısmen Afyon ocağından bilihraç ihzar edilecek parke taş ile ferşi münakasası 25-10-934 Perşembe günü saat 15 te Ankarada Idare Merkezinde yapılacaktır. Tafsilât Afyon istasyonunda üçer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. [6312]

Sultan Ahmet sulh üçüncü hukuk hâkimliğinden:

Davacı Mestan İzzet efendinin borçlu Sirkecide Hocapaşada Orhaniye sokağında 11 No. lu bakkal dükkânında mukim Nahit ef. aleyhine ikame eylediği alacak davasında: Mumaileyh namına gönderilen davetiyeye verilen şerhte mezkûr dükkânı kapadığı ve halen ikametgâhı meçhul olduğu anlaşıldığından on beş gün müddetle ilânen tebliğat icrasına karar verilmiş olmakla mahkemece tayni olunan 20 — 10 — 934 tarihine tesadüf eden cumartesi günü saat 10,30 da Sultan Ahmet üçüncü sulh hukuk mahkemesinde bizzat hazır veyahut tarafından musaddak bir vekil göndermesi aksi taktirde mahkemenin gıyaben devam olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur. (2574)

Sultanahmet sulh mahkemesi 1 inci hukuk hâkimliğinden:

Tortop oğlu Yorgi efendinin Mısır çarşısında yorgancı Bursalı İsmail efendi oğlu Fahri efendi zimmetinde 54 lira 35 kuruş alacak davası üzerine müddeaaleyh Fahri efendiye 29 — 9 — 934 tarihinde mahkemede hazır bulunması için yazılan davetiye üzerine mumaileyhin semti meçhule gittiği mübaşiri tarafından verilen meşruhata nazaran mumaileyh hakkında ilânen tebligat ifasına karar verilmiş ve mahkemesi dahi 1 — 11 — 934 tarihine saat 14 talik kılınmış olmakla yevmi hakkında gıyaben muamele olunmezkûrda mahkemeye gelmezse nacağı ilânen tebliğ olunur. (2583)

Sancı hissettiğinizde

Kendinize bu suali sorunuz:

Bir uzvunuz bir yere çarptığı veya burkulduğu anda hemen sevki tabiî ile o yeri uvmağa başlarsınız. *Acaba niçin böyle yaptığınızı biliyor musunuz?* Bunun manasını pek az kimseler bilir. O yeri uvarken kanın tehacümüne ve bu suretle sancılanan mahallin etrafına fazla hararet tevlidine sebep olursunuz. Fakat, DAİMİ bir tedavi temin için o yeri yalnız uvmak kifayet etmez, hattâ bir mayi ile bile kâfi değil, çünkü, tebahhur eder. Mayiler harareti temadi ettiremezler. Ancak daimî bir tesir tahtında idame edilebilir. *Allcock* usulünü tatbik ediniz: Ağrıyan mahalle delikli bir *Allcock* yakısı koyunuz. İstirabınız hararet tesirile derhal sükûn bulur. *Allcock* yakısı arzu ettiğiniz kadar zaman cilt üzerinde bulundurabilirsiniz. Hattâ işinizden geri kalmağa bile lüzum yoktur. Siz, işinizle meşgul iken *Allcock* yakısı da sizin için çalışır. Hararet tevlit etmeleri itibariyle *Allcock yakıları* Bel ağrıları, romatizma, nevralji adale sertliği, böbrek sancıları ve soğuk algınlığını teskin ve tedavi eder. Bütün eczanelerde 40 kuruşa satılır.

MÜHİM: Taklitlerinden sakınmak için Kartal markalı ve kırmızı daireli ALLCOCK yakılarını musirren isteyiniz. (2924)

Vapurculuk

Türk Anonim Şirketi

İstanbul Acentalığı

Liman han, Telefon: 22925

Trabzon Yolu

TARI Vapuru 7 T. evvel

Pazar günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte: Zonguldak, Inebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Tirebolu, Görele, Trabzon ve Rizeye. Dönüşte bunlara ilâveten Of ve Sürmeneye uğrayacaktır.

İzmir ve Mersin sür'at yolu

İNÖNÜ vapuru

4 Teşrinievvel Perşembe günü saat 11 de Sirkeci rıhtımından kalkarak doğru İzmir, Antalya, Alanya, Anamur, Mersin ve Payasa gidecek. Dönüşte bunlara ilâveten Taşucu Çanakkale ve Geliboluya uğrıyacaktır.

Edebiyat tarihi dersleri

TANZİMAT EDEBİYATI

Liselerin on birinci sınıflarına mahsus

Yazan: Agâh SIRRI

Birkaç güne kadar çıkacaktır

Tevzi Yeri:

İstiklâl Lisesi Talebe Kooperatifi

DİŞ DOKTORU

Übeyt Sait

Fatih Karagümrük Tramvay durağı No. 4

Istiklâl Lisesi Müdürlüğünden:

1 — Henüz kadrosu olmıyan birkaç sınıf için kız ve erkek leyli ve neharî talebe kaydına devam olunmaktadır.

2 — Kayıt için her gün saat ondan on yediye kadar müracaat edilebilir.

3 — Istiyenlere, mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı, polis merkezi arkası. Tel. 22534

Sahibi: MEHMET ASIM Nşriyat müdürü: REFİK AHMET VAKIT Matbaası — İstanbul

İstanbul Evkaf Müdürlüğü ilânları

Tahmin olunan bedel Lira	K.	
356	25	Kadırgada eski Bostanıâli Yeni Emin Sinan mahallesinde Tülbentçi hanı içi S. 45/47 No. lu 142,5 metre terbiinde bulunan arsanın tamamı. (2736)
2691	00	Sultanahmette Üçler mahallesinde meydana nazır 20 metre terbiinde bulunan üçler camii arsasının tamamı. (841)
96	00	Küçükavasofya mahallesinde Hisardibi caddesidde 1 No. lu 64 metre terbiinde bulunan arsanın tamamı (5122)
4095	00	Kadırgada Şahsuvar Bey mahallesinde Kadırga limanı caddesinde 53 No. lu M. 2047 metre terbiinde bulunan arsanın tamamı.
584	00	Edirnekapısında Hacı Muhittin mahallesinde Acıçeşme caddesinde eski 45/47 yeni 41 No. lu 84 metre terbiinde arsanın tamamı. (5321)
600	00	Dayahatun mahallesinde Büyük Yeni han ikinci kat ta 38 No lu arsanın tamamı. (2928)
310	00	Çarşambada Koğacıdede mahallesinde Çarşamba caddesinde 125 No. lu 34 metre terbiindeki arsanın tamamı. (3185)
500	00	Mahmutpaşada Sururi mahallesinde Sultan odalar sokağında 21/23 No. lu dükkânın tamamı. (5046)
488	40	Topkapı, Bayazitağa mahallesinde Kılise S. tramvay caddesine yakın mahalde 6/10 No. lu 234 metre terbiinde bulunan arsanın tamamı. (5487)
588	00	Kumkapıda Kazganisadi mahallesinde eski 3 yeni ilâ 17 No. lu arsadan müfrez 280 metre terbiindeki arsa. (1120)
250	00	Çemberlitaş, Vezirhan derununda Küçük iç handa orta katta 2 No. lu odanın tamamı. (1101)
210	00	Yedikule, Çırağı Hasan mahallesinde Çukurçeşme sokağında tapu kaydı mucibince 402 metre terbiinde bulunan arsanın tamamı. (902)
600	00	Üsküdarda Selâmiali Efendi mahallesinde karakolhane S. eski 64 ve 64 mükerrer yeni 82-84 No. bir çatı tahtında iki bap hanenin tamamı. (125)
250	00	Kadırgada Bostanıâli mahallesinde Kadırga Limanı caddesinde 134 No. lu bilâ hava dükkânın tamamı (4358)
345	00	Gedikpaşada Mimar Hayrettin mahallesinde Bedestan S. 2 No. lu 23 metreden ibaret meşrutahane arsası. (1036)
350	00	Çemberlitaş, Vezirhan alt katta 64 No. lu odanın tamamı. (1139)
1648	00	362 metre terbiinde Langada muhterik Hacı Ferh camiinin mevcut taşlariyle beraber arsasının tamamı (678)
156	00	Beyoğlunda Hüseyinağa mahallesinde Bilezik sokağında 23 No. lu 78 metre terbiinde bulunan arsanın tamamı. [1786]
92	00	Üsküdarda Tavaşı Hasanağa mahallesinde Karacaahmet caddesinde yeni 429 No lu 115 metreden ibaret arsanın tamamı. [1272]
1771	60	Galatada Bereketzade mahallesinde Cami S. 7 No. lu 177 metre terbiinde imam meşrutahanesi arsası. (312
350	00	Çemberlitaşta Mollafenari mahallesinde Vezirhan altı katta 14 No. lu odanın tamamı. [5529]
147	00	Şehremininde Çivizade mahallesinde 105 metre terbiinde Karabaş Mehmet Efendi camii imam meşrutası arsası. [630)
803	88	Kasımpaşada Camiikebir mahallesinde Mesçit sokağında 230 metre terbiinde 18 No. lu cami arsası. [327]
150	00	Yedikulede Mirahor ilyas Bey mahallesinde Hacı Manol sokağında 114 No. lu 115 metreden ibaret arsanın tamamı. [4029]
250	00	Koca Mustafa Paşa, Cambaziye mahallesinde Cami sokağında 358 metre terbiinde Mustafa Bey camii imam meşrutası arsası. [949]
250	00	Kadırgada Bostanıâli mahallesinde Kadırga Limanı caddesinde yeni 114 No. lu mukaddema dükkân evvelâ oda. (5585)
1712	00	Sirkecide Karaki Hüseyin Çelebi mahallesinde Nöbethane caddesinde 9/11 No. lu 123 metre terbiinde arsanın tamamı. (136)
489	00	Gedikpaşada Şahsuvar Bey mahallesinde Bostan sokağında 15/17 No. lu 326 metre terbiinde arsanın tamamı. (5495)
3500	00	Kasımpaşada Sürurî mahallesinde 700 metre terbiinde bulunan Sürurî Mehmet Efendi camii arsasının tamamı. (552)
945	00	Aksarayda Valde camii karşısında 315 metre terbiinde bulunan Yakupağa camii arsasının tamamı. (538)

Yukarıda yazılı olan emlâk yirmi gün müddetle ilâna konmuştur. ihalesi 24-10-934 tarihli Çarşamba günü saat 15 te yapılacaktır. Taliplerin pey akçelerile beraber Mahlûlât Kalemine müracaatları. (6367)